

ଇସଲାମ

ଏବଂ

ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା

ହଜରତ୍ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ
ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦୀୟା ମୁସଲିମ ସଂଗ୍ରହାୟର ପଞ୍ଚମ ଖଳିପା^{ଆବା}

ପ୍ରକାଶକ :
ନଜାରତ ନଶରୋ ଇଣାଅତ୍, କାଦିଯାନ

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା
ମୂଳ ଉଦ୍‌ଦ୍ୱୀ ଅଭିଭାଷଣ : ‘ଇସଲାମ ଓର ଆଜାଦି-ଏ-ଜମିର’
(Islam and the Freedom of Conscience)

ଉଦ୍‌ବୋଧକ
ହଜରତ୍ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ
ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦୀୟା ମୁସଲିମ ସଂପ୍ରଦାୟର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ମୁଖ୍ୟ ତଥା
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ଓ ମେହଦୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ଖଲିଫା^ଆ

ଅନୁବାଦକ
ଇଂ. ରୌଣ୍ଡନ୍ ଖାନ୍, କେଟଙ୍ଗ୍, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରକାଶକ :
ନକାରତ ନଶରୋ ଇଶାଅତ୍
ସଦର ଅଞ୍ଚୁମନ ଅହମଦିୟା, କାଦିୟାନ ଜିଲ୍ଲା : ଗୁରୁଦାସ୍ପୁର, ପଞ୍ଚାବ

ମୁଦ୍ରକ :
ପଂଜଲେ ଉମର ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ ପ୍ରେସ୍, କାଦିୟାନ
ଜିଲ୍ଲା : ଗୁରୁଦାସ୍ପୁର, ପଞ୍ଚାବ - ੧੪੩୫ ੧୭

ପ୍ରକାଶନ ବର୍ଷ : 2018, ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ସଂକ୍ଷରଣ

ମୁଦ୍ରଣ ସଂଖ୍ୟା : 1000

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without prior written permission from the Publisher.

For further information please visit:
www.alislam.org
www.ahmadiyyamuslimjamaat.in

ISBN

ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ

ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା କିମ୍ବା ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତା ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର ଜନ୍ମସିଦ୍ଧ ଅଧିକାର । ପୃଥିବୀରେ ଜୟଳାମ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ, ଯାହା ଏହାର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ପୁଣ୍ୟନୁପୁଣ୍ୟ ଭାବେ ବିଶ୍ଵେଷଣ କରିଥାଏ ଓ ଏହାକୁ ଦୃଢ଼ ସମର୍ଥନ କରି ନ୍ୟାୟ ବିର୍ଚର ଓ ସାମ୍ୟଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥାଏ । ଯଦିଓ ଜୟଳାମର ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରତିମାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ଓ ଶିର୍କ ଅର୍ଥାତ ଏକ ପରମବ୍ରହ୍ମ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ସମକଷ ମନେ କରିବା ସିଦ୍ଧାତ୍ତକୁ ଅସ୍ତ୍ରୀକାର କରାଯାଇଛି, ତଥାପି ଜୟଳାମ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ଉପାସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ଷେପ କରି କରୁମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ କସ୍ତିନକାଳେ ଅନୁମତି ଦେଇନାହିଁ । ଜୟଳାମ ଧର୍ମର ପ୍ରଶେତା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ (ଡାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଓ କରୁଣା ରହିଥାଉ)ଙ୍କ ପ୍ରତି ଧର୍ମ ବିରୋଧମାନଙ୍କ ପ୍ରବଳ ଶତ୍ରୁତା ଓ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ ସର୍ବେ ସେ ଆଜୀବନ ଏହି ଧାର୍ମିକ ସହିଷ୍ଣୁତା ମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ କାନ୍ଦମନବାକ୍ୟରେ ପାଳନ କରି ଆସୁଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ, ଆଜିକାଲି ଯୁଗରେ ଅଞ୍ଜତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଆକ୍ରୋଶ ମୂଳକ ଭାବେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରି ଆସୁଥିବା କେତେକ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧଶିକ୍ଷିତ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶର ଉଦ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଆତର ମହାମାନ୍ୟ ପଞ୍ଚମ ଖେଳିପା ଏହି ପୁଷ୍ଟକରେ ସମୁଚ୍ଚିତ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେଇ ନିଜ ଖୁତ୍ବା ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଥିଲେ:

“କୌଣସି ସଂପ୍ରଦାୟର ପବିତ୍ର ଧର୍ମଗୁରୁ, ସଂସ୍କାରକ ବା ସାଧୁସନ୍ଧଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ରୀ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା, ମନ ଭିତରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଧାରଣା ଓ ଘୃଣାଭାବ ରଖିବା କେବେହେଲେ ସ୍ଥାଧୀନ ବିର୍ଚରଧାରାର ପରିସରଭୂକ୍ତ ନୁହେଁ ।..... ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ଅର୍ଥ ଏହା ଆଦୋ ନୁହେଁ ଯେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ସହିତ ଖେଳିବା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ମାନସିକ ଆଘାତ ଦେବା । ଏପରି ଚିନ୍ତାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିବା ସ୍ଥାଧୀନତା ଯାହା ପାଇଁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ଗର୍ବ କରେ, ପ୍ରକୃତ ମୁକ୍ତ ବିର୍ଚରଧାରାର ପରିରୂପକ ନୁହେଁ । ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ଥାଧୀନତା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତି ଆତକୁ ନେଇଯାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା ଅବନତି ଓ ନୈତିକ ଅବକ୍ଷୟ ଆତକୁ ଗତି କରିଥାଏ ।

(ଜୟଳାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା, ପୃ୭୭-୭୩)
~ I ~

ତେବେ ଏପରି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ସଂପନ୍ନ ତଥା ତାତ୍ତ୍ଵିକ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଉଚ୍ଚକାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କରିଛନ୍ତି, ପ୍ରବୀଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାବିତ ଲେଖକ ଶୋନ ଖାନ । ଏହି ଅନୁବାଦିତ ପୁସ୍ତକର ଶାର୍ଷକ ‘ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା’ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହାର ଲଙ୍ଘାଜୀ ରୂପାନ୍ତର Islam and Freedom of Consciense ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ବ୍ରିଟେନ ଓ ଭାରତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଆଦୃତ ଲାଭ କରିଛି । ଏହି ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକର ସମୀକ୍ଷା କରିବାରେ ଅନୁବାଦକଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିଛନ୍ତି Odisha Review Committeeର ଦ୍ୱାଳଜଣ ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରାଫ୍ତ ଅହମଦ, ପଞ୍ଜାଳ ଓ ମୌ. ଜମାଲ ଶରିୟତ ଅହମଦ, H.A. କେରଙ୍ଗ । ସେଥିପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରସାରଣ ଓ ପ୍ରକାଶନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୀ (ନାଜାରତ ନଶରୋ ଇଶାଅତ) କାଦିଯାନ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି ।

ତେବେ ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟନ କରି ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତାର ପ୍ରକୃତ ମର୍ମକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ତଦନ୍ୟାରେ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପଦରେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ଲାହ ପରମବ୍ରହ୍ମ ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ସୌଭାଗ୍ୟ ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଠାରେ ଆମର ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଆପଣଙ୍କ ଗୁଣମୁଦ୍ରା
(ହାପିଙ୍କ ମଖଦୁମ୍ ଶରିପ୍)
ନାଜର ନଶରୋ ଇଶାଅତ କାଦିଯାନ

ସୂଚୀପତ୍ର

ମୁଖ୍ୟବନ୍ଦି	VII
ଲେଖକ ପରିଚୟ	XI
ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ	01
୧ ପୃଥ୍ବୀରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ବାର୍ତ୍ତାବହମାନଙ୍କୁ ସନ୍ନାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।	05
୨ ଅହମଦିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଶୈଳୀ	15
୩ ଇସଲାମ ଓ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^ସ ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚକ୍ରାନ୍ତ ମୂଳକ ଯୋଜନାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ମସିହ ମତ୍ତଦ ^ସ ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା	16
୪ ଦୁନିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁହମ୍ମଦ ^ସ ଙ୍କ ଉକ୍ତର୍ଷ ଚରିତ୍ରର ଜ୍ଞାନାଲୋକ ପ୍ରଦାନ କର	19
୫ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅହମଦିଯା ଜମାଅତ୍ତର ଡୁରତ୍ତ ପଦମେପ	24
୬ ଅହମଦ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ସାମାଦିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶତା ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ	26
୭ ପତାକା ଜଳାଇବା ଓ ଧନଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୁହମ୍ମଦ ^ସ ଙ୍କ ସନ୍ନାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ	28
୮ ଜଣେ ଅହମଦିଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କଣ ହେବା ଉଚିତ୍	29
୯ ନିଜ ମନର ବେଦନାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^ସ ଙ୍କ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ରୂପେ ଦରୁଦ୍ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତୁ	29
୧୦ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ସହିତ ଖେଳିବା କୌଣସି ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା ନୁହେଁ	30
୧୧ ମୁହମ୍ମଦ ^ସ ଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ଅପବାଦ ଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦୈବି ପ୍ରକୋପର କାରଣ	31

୧ ୨	ଏହି ପରିଷ୍ଲିତିରେ ଅହମଦିମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିପରି ହେବା ଉଚିତ	32
୧ ୩	ଅଣ ମୁସଲିମମାନଙ୍କ ସହିତ ସଦ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇସଲାମର ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷା	33
୧ ୪	ମନ୍ଦିର ବିଧରୀ ଓ ଇସଲାମର ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ଉପଦ୍ରବ ଓ ଅତ୍ୟାରେ ତୁଳନାରେ ମୁହଁନ୍ଦଦ୍ୱାରା ଆଦର୍ଶ ଆଚରଣ	34
୧ ୫	ଇସଲାମ ତରବାରୀ ବଳରେ ବ୍ୟାପି ନାହିଁ ବରଂ ଉତ୍ତମ ଆଦର୍ଶ, ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା ଭିତ୍ତିକ ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପିଛି ।	38
୧ ୬	ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଜ ପ୍ରତୀଯ ନ୍ୟାୟ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଥାଧୀନତାର ଅନନ୍ୟ ଉଦାହରଣ	39
୧ ୭	ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ଧାର୍ମିକ ସହିଷ୍ଣୁତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ମୁହଁନ୍ଦଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାବହାରିକ ଆଚରଣର ଉକ୍ତଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ	49
୧ ୮	ହଜରତ ମୁହଁନ୍ଦଦ୍ୱାରା ଏବଂ ମଦିନାର ଇହୁଦିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ବୁଝାମଣା ପଡ଼ୁ	50
୧ ୯	ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ନାଜରାନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସର୍ବକ୍ଷମା	53
୨ ୦	ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରସ୍ତାବ	58
୨ ୧	ସହାନ୍ତୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ହେଁ ମାନବିକତା	60
୨ ୨	ମହାପୁରୁଷ ଓ ଦିବ୍ୟଗନ୍ମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପବାଦ ଦେବା ଅଶୋଭନୀୟ	61
୨ ୩	ମୌତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନ ହେଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପଢ଼ା	64
୨ ୪	ଧର୍ମର ଅସଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟ	64
୨ ୫	ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ କଲେ ତ୍ରୁଟି ମିଳିବ	67
୨ ୬	ଇସଲାମର ହୃତଗୌରବ ଫେରିପାଇବା ସକାଶେ ଏକମାତ୍ର ପଢ଼ା ପ୍ରତିଶ୍ଳେଷତ ମସିହାଙ୍କ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ସାମିଲ ହେବା	69

ଦୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ	75
ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଗଣମାଧ୍ୟମର ସମ୍ବାଦ ପରିବେଶଣ	77
ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ	101
ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହଁନ୍ଦିଙ୍ଗ ସମ୍ବରେ କେତେକ ଐତିହାସିକ ଖ୍ୟାତିସଂପନ୍ନ ଅଣ ମୁସଲିମ ବିଦ୍ୟାନଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ମତାମତ	
<i>George Sale</i>	103
<i>Stanley Lane-Poole</i>	104
<i>H.G Wells</i>	104
<i>De Lacy O'Leary</i>	105
<i>Mahatma Gandhi</i>	105
<i>John Bagot Glubb</i>	106
<i>John William Draper</i>	107
<i>William Montgomery Watt</i>	108
<i>Bosworth Smith</i>	109
<i>Washington Irving</i>	112
<i>William Muir</i>	112
<i>Thomas Carlyle</i>	116
<i>Alphonse de Lamartine</i>	118
<i>John Davenport</i>	120
<i>Michhael H. Hart</i>	121
<i>Karen Armstrong</i>	123
<i>Annie Besant</i>	125
<i>Ruth Cranston</i>	126
<i>Godfrey Higgins</i>	127
<i>Edward Gibbon</i>	128

ମର୍ଯ୍ୟାଦାସୂଚକ ଉକ୍ତି

- ସଥ - (ସ୍ଵଲ୍ଲାଙ୍କ ଅଳୋହେ ଡ୍ୱସଲ୍ଲମ) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଅଳ୍ଲାଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ବୃଷ୍ଟି ହେଉ’ । ଏହା ସର୍ବଦା ‘ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ’, (ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଦିବ୍ୟ ଅବତାର’, ‘ନବୀଗ୍ରେଷ’ ବା ‘ରଷ୍ଣୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ’)ଙ୍କ ନାମ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- ଅସ - (ଆଳୋଈସଲାତୁ ଡ୍ୱସଲାମ) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ହେଉ’ । ଏହା ସମସ୍ତ ଅବତାର, ନବୀ, ବାର୍ତ୍ତାବହ ବା ପଯଗମରଙ୍କ ନାମ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- ରଥ - (ରଜିଅଳ୍ଲାଙ୍କ ତା’ ଲା ଅନ୍ହୁ / ଅନ୍ହା) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଅଳ୍ଲାଙ୍କ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ’ । ନବୀମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ (ଖଲିପା), ଧର୍ମପଦୀ ସମୂହ, ସହଚର, ପ୍ରଭୁପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୋଗ କରାଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ଅନ୍ହୁ’ ଓ ମହିଳାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ଅନ୍ହା’ ବ୍ୟବହର୍ତ୍ତ ହୁଏ ।
- ରତ୍ନ - (ରହମହୁଲ୍ଲାହୁତା’ଲା) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ କରୁଣା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦେହ ଉନ୍ନାତ ହେଉ’ । ଏହା ମଧ୍ୟ ମୁସଲିମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବାଦୀ ସନ୍ନ ତଥା ଖଲିପାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ଉତ୍ତରାଶ କରିବାକୁ ହୁଏ ।
- ଅବ - (ଅୟଦହୁଲ୍ଲାହୁ ତା’ ଲା ବେ ନସରିହିଲ୍ ଅଜୀଜ) ଅର୍ଥାତ୍ ଜିଶ୍ଵର ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହା ଏକ ଆଶୀର୍ବାଦ ସୂଚକ ଉକ୍ତି, ଯାହା କେବଳ ବର୍ଜମାନ ଜୀବିତ ଥିବା ଖଲିପା ଓ ସର୍ବୋଜ୍ଞ ଧର୍ମଗୁରୁ ବା ଧର୍ମାମ୍ବାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ବ୍ୟବହର୍ତ୍ତ ହୁଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସୂଚକ ସଂକେତ ସଂପୃକ୍ତ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ନାମ ଉତ୍ତରାଶ କଳାବେଳେ ତାଙ୍କ ସନ୍ଧାନାର୍ଥେ ସେହି ନାମ ସହିତ ଏହାକୁ ଉତ୍ତରାଶ କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ମୁଖ୍ୟବନ୍ଧ

ଆଦିକାଳରୁ ପୃଥିବୀରେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ବାର୍ତ୍ତାବହ ଓ ଅବତାରମାନେ ଏପରି ଏକ ବିରୋଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣର ସମ୍ବୂଧୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅବାତର ଓ ଭିତ୍ତିହୀନ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ମାନବସମାଜରେ ନାନା ପ୍ରକାର ବିଶ୍ଵାସଙ୍କା ସ୍ଥଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଅଲ୍ଲୁଝ ପରମବ୍ରହ୍ମ ବିଭିନ୍ନ ଅବତାର ଓ ପ୍ରେରିତ ଧର୍ମଦୂତମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ସଂବନ୍ଧରେ ପବିତ୍ର କୁରାନରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛନ୍ତି । ଅଧିକତ୍ତୁ ସେଥିରେ ଏତାଦୁଶ ବିରୋଧାମ୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ସେହି ସବୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଚରମ ପରିଣତି ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ବୋଲି ଅତି ସ୍ଵଷ୍ଟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଅତୀତରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ଅବତାରଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହେଉଥିବା ଶତ୍ୟମନ୍ତ୍ର ଓ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ ତାହାଙ୍କ ଅବତାରରୁ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମିତ ରହିଥାଏ । ତେବେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ସମସ୍ତ ଜାତି ଓ ସବୁ ସମୟ ପାଇଁ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୃତ ଚକ୍ରାନ୍ତ ତଥା ଶତ୍ରୁତାର ଝଞ୍ଜ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିଷ୍ଠି ରହିବ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥିବୀ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି । କେବେ ଏହା ‘ମୁସୈଲମା କଜ୍ଜାବ’ ରୂପେ ତ ଆଉ କେବେ ‘ରଙ୍ଗିଲା ରସୁଲ’ ଆଦି କଦର୍ଯ୍ୟ ଲେଖା ତଥା ବିକୃତ ବ୍ୟଙ୍ଗାଚିତ୍ରର ରୂପ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏହି ଶତ୍ରୁତାର ନିକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି:Innocence of Muslim ନାମକ ଏକ ଚଳଚିତ୍ର ।

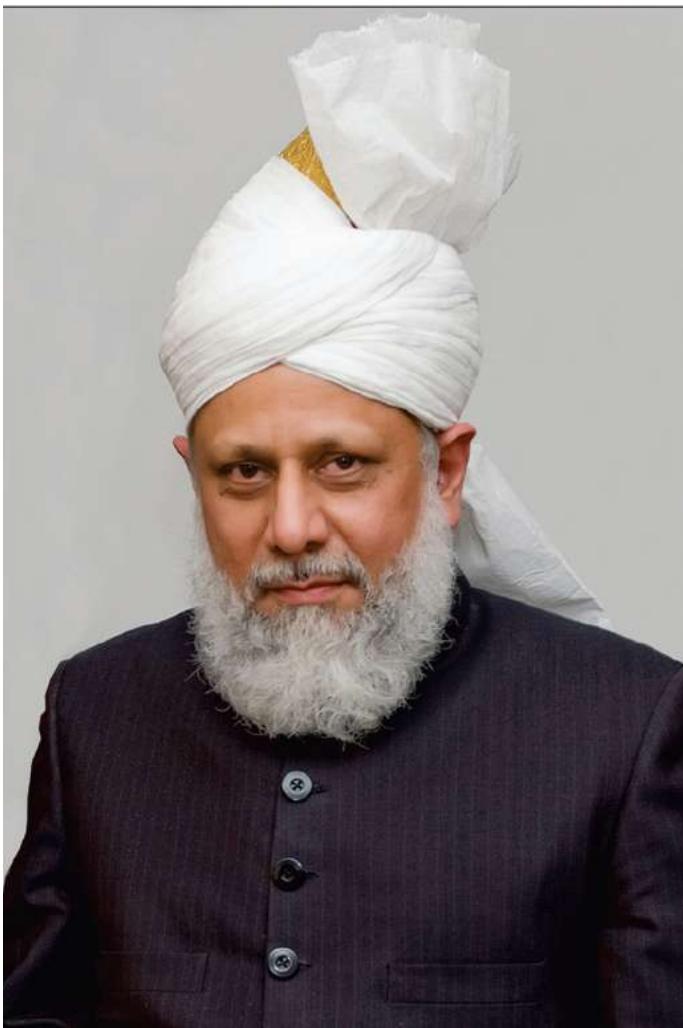
ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଧନରେ ଅଲ୍ଲୁଝ ଧର୍ମ ବିଶ୍ଵାସୀମାନଙ୍କର ପରାକ୍ଷା ନିଆନ୍ତି ଓ ସେମାନେ କିପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ତାହାକୁ ଦେଖନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅହମଦୀୟା

ମୁସଲିମ ସଂପ୍ରଦାୟର ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ ମୁଖ୍ୟ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ^ଆ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧାନ କରି ପବିତ୍ର କୁରାନ୍, ଦିବ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହ ମୁହମ୍ମଦ^ଆ ତଥା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ^ଆଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଆମର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆମେ ତାଙ୍କର ଶୁକ୍ରବାର ଜୁମା ପ୍ରବଚନ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକକୁ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସ୍ଥାନିତ କରିଛୁ । ତଡ଼ିଷ୍ଟିତ ୨୦୧୯ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୧ ତାରିଖ ଦିନ ହଜ୍ରୁର^ଆଙ୍କ ଜୁମା ଉଦବୋଧନ ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରତିକିଳ୍ୟାକୁ ଏହି ପୁସ୍ତକର ଶେଷ ଭାଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ମୋର ଜଣ୍ମରଙ୍କ ୦୧ରେ ଆକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲାଃ ସତ୍ୟର ଆଲୋକକୁ ପୃଥ୍ବୀର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆମମାନଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଯଦ୍ୱାରା ସର୍ବତ୍ର ଶାନ୍ତି ଓ ସହିଷ୍ଣୁତା ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପାରିବ ତଥା ଆମେହାନେ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ବାନ୍ଧବ ସ୍ଵର୍ଗ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରିପାରିବା ।

ମୁନିରୁଦ୍ଦିନ ଶମ୍ଶେ

Addl.Wakilut Tasneef
ଲକ୍ଷ୍ମନ, ଡିସେମ୍ବର - ୨୦୧୯

ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ
ଖଲିଫା ଭୁଲ୍ ମସିହ ପଞ୍ଚମ^୩
ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦୀୟା ମୁସଲିମ ଜମାଆତର ମୁଖ୍ୟ

~ IX ~

$\sim X \sim$

ଲେଖକ ପରିଚୟ

ପୁଣ୍ୟଶ୍ରୋକ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ ଖଲିଫ଼ତୁଲ ମସିହ ପଞ୍ଚମ^{ଥିବା} ହେଉଛନ୍ତି, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦୀୟା ମୁସଲିମ ସଂପ୍ରଦାୟର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ମୁଖ୍ୟ । ସେ ଚଳିତ ଯୁଗରେ ଆବିର୍ଭୃତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଅବତାର ତଥା ବିଶ୍ୱ ସୁଧାରକ ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ କାଦିଆନୀ^{ଥିବା} ପ୍ରପୋତ୍ର (Great Grand Son) ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ରୂପେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ସେ ଜନ୍ମରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ, ମହିମାମଣ୍ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵର ଅଧିକାରୀ ତଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଶବ୍ଦରେ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରେ ନିପୁଣତା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ।

ପାକିସ୍ତାନ ସ୍ଥିତ ରବାଓ ସହରରେ ୧୯୪୦ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ସେ ମାତା ନାସିରା ବେଗମ ଅହମଦଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ମିର୍ଜା ମନସ୍ଵର ଅହମଦ ସାହେବ । ସେ ରବାଓର ତା'ଲିମୁଲ କଲେଜରୁ ଗ୍ରାଜ୍ୟେସନ୍ କରିବା ପରେ ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ପାକିସ୍ତାନର ଫୌସିଲାବାଦ ସ୍ଥିତ କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ Agriculture Economicsରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ସେ ଆଜୀବନ ଉଷ୍ଣଗାଁତ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିଧୂବନ୍ଧ ଭାବରେ ନିଜକୁ ଉଷ୍ଣଗ କରିଥିଲେ । ନୁଶରତ, ଜାହାଁ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ପରିଷକିତ ଅହମଦୀୟା ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କଲେ । ଅଧୁକନ୍ତୁ ଅହମଦୀୟା କୃଷି ପାର୍ମିର ପରିଷକନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରୂପେ ଦାୟୀତ୍ବ ତୁଳାଇଥିଲେ ।

୧ ୯ ୯ ୭ ମସିହା ଉଦ୍‌ସେମର ମାସରେ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ^{ଆଶ} ସଦର ଅଞ୍ଚୁମନ ଅହମଦୀୟା ପାକିଷ୍ତାନର ନାଜର ଆଲା (ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସେ ୨୦୦୩ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୨୨ ତାରିଖ ଦିନ ସଂପ୍ରଦାୟର ପଞ୍ଚମ ଖଲିପା ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ଖୁଲାପଢ଼ ରୂପକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପାକିଷ୍ତାନର ଅହମଦୀୟା ଜମାଅତ୍ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦିଆଯାଉଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ଣନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ବଳିଷ୍ଠ ନେତୃତ୍ବରେ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱରେ ଲସଲାମର ଶାଶ୍ଵତ ଓ ବାନ୍ଧବ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାରିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ପୁନଃ ପ୍ରେମ, ଶାନ୍ତି ଓ ସହିଷ୍ଣୁତାର ବାର୍ତ୍ତା ପୃଥିବୀର କୋଣେ କୋଣେ ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ଅନବରତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି ।

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ଆହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଅତର ପଞ୍ଚମ ଖଳିପା - ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର
ଆହମଦ^{ଆଶ୍ଵ} ୨୦୧୨ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ ବ୍ରିଟେନର ମଡ଼ର୍ସ୍ ସୁରେ
ମୁଠ 'ବୈତୁଲ ଫୁତ୍ହ' ମସଜିଦରେ ଶୁକ୍ରବାର ଜୁମା ଖୁତ୍ବାଘ (ଅଭିଭାଷଣ) ପ୍ରଦାନ
କରି କହିଲେ, ଗତ ଥର ଜୁମା ନମାଜ (ସାପ୍ତାହିକ ସମବେତ ପ୍ରାର୍ଥନା) ରେ ସମ୍ମିଳିତ
ହେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲି, କାରରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ସମୟରେ ବହୁ
ସଂଖ୍ୟକ ସାମାଦିକ ମୋ ନିକଟରେ ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ । ମୁଁ ଜିଜ୍ଞାସା କରିବାରୁ
ଅମୀର ସାହେବ (ବ୍ରିଟେନ ଜମାଅତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଭାପତି) କହିଲେ ଯେ ହଜରତ
ମୁହମ୍ମଦ^{ଆଶ୍ଵ} ପ୍ରତି ବିହୂପ କରି ଯେଉଁ ହୃଦୟ ବିଦାରକ ଢଳଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ
କରାଯାଇଛି, ସେଥିଯୋଗୁଁ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ
ଉତ୍ତେଜନା ଦେଖାଦେଇଛି । ସେଥିରେ ଅହମଦୀୟା ସଂପ୍ରଦାୟଭୂକ୍ତ
ମୁସଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଏଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଛନ୍ତି
ଓ ଜମାଅତର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବିବୃତି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ମୁଁ କହିଲି 'ସେମାନଙ୍କୁ କୁହ, ଆଜି ଜୁମା ଖୁତ୍ବାଘରେ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୁଁ
ଯେଉଁ ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବି, ତାହା ହିଁ ଅହମଦିମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେବ ।
ମନେ ହେଉଛି ଏହି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ବିଷୟକୁ ଅବଗତ କରାଇବା ପାଇଁ ଅଲ୍ଲାହ ହିଁ
ଏତେ ସଂଖ୍ୟକ ସାମାଦିକଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଏକତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି । ତତ୍ସହିତ ଉକ୍ତ ବିଷୟ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ମୋ ମନରେ ଆଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ଜାତ କରିଛନ୍ତି ।'

ଜୁମା ଖୁତ୍ବାଘ ପରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ସାମାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରେସ, ଗଣମାଧ୍ୟମ
ବ୍ୟତୀତ ବହୁ ଖ୍ୟାତନାମା ଟେଲିଭିଜନ, ରୁନେଲର ପ୍ରତିନିଧି ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ

କରିଥିଲେ । ତନ୍ମଧରେ ଥିଲେ ବିବିଷି News Night କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ବିବିଷିର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି, ନ୍ୟୁଜିଲ୍ୟାଣ୍ଟର ଜାତୀୟ ଚେଳିଭିଜନ, ପ୍ରାନ୍ସ ଚେଳିଭିଜନର ପ୍ରତିନିଧି । ତଦନ୍ତରୂପ ଅନେକ ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୁଖ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ସ୍ଥୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା ମୋ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବସିଥିବା ନ୍ୟୁଜିଲ୍ୟାଣ୍ଟ ସାମାଦିକଙ୍କୁ । ସେ ମୋତେ ପରହିଲେ, ‘ସଂପୃକ୍ତ ଚଳଚିତ୍ର ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ କ’ଣ ? ମୁଁ ଉଭର ଦେଇଥିଲି, ‘ମୋର ମତାମତ ମୋ ଖୁବିବାରେ ଆପଣମାନେ ଶୁଣି ସାରିଛନ୍ତି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍^{ସା} ହେଉଛନ୍ତି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ନବୀ, ତାଙ୍କର ପଦ ମାର୍ଯ୍ୟାଦା ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚରେ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ମୁସଲିମ ସମାଜ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆଚରିତ ଆଦର୍ଶ ଓ ଜୀବନଶୈଳୀ ସର୍ବାଦୌ ଅନୁକରଣାୟ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଏହି ନିଦନୀୟ ଘଟଣାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସ୍ଵରୂପ କ୍ଲୋଧ ଓ ବିଦେଶର ଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଏହାର ସମୁଚ୍ଚିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଉ ନାହିଁ । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍^{ସା} ପ୍ରତି ଆମ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ସନ୍ନାନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସ୍ଥାନ ପାଇଛି, ସଂସାରର ବସ୍ତୁବାଦୀ ମଣିଷ ତାହା କେବେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ ମନର ବ୍ୟଥା ଓ ହୃଦୟର କଷ୍ଟ ସେମାନେ କଦାପି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଉଳି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ବ୍ୟାଘାତ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି, ଯାହାକି ବିଶ୍ୱ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତି ଏକ ଚେତାବନୀ ।’ ନ୍ୟୁଜିଲ୍ୟାଣ୍ଟର ପ୍ରତିନିଧି ଜୋର ଦେଇ କହିଥିଲେ ‘ଆପଣ ଖୁବିବାରେ କରୁଛନ୍ତି କରି କହିଲେ ଯେ ସେହି ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱାପକାରୀ ଲୋକମାନେ ନର୍କଗାମୀ ହେବେ । ଆପଣ ମଧ୍ୟ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ମୁସଲିମାନମାନଙ୍କ ପରି କଟୁଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କଲେ’ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଅବିକଳ ଏଉଳି ଶବ୍ଦ ତ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କହିବାର ଭାବରୁ ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ବାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ପରିରୁଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ କହିଲି, ‘ଯେଉଁମାନେ ଅଳ୍ଲାଙ୍କ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ତଥା ପୂଣ୍ୟାମାଙ୍କ ଏଉଳି ପରିହାସ କରିଥାନ୍ତି ଓ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ପରିହାସ କରି ଛଳିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ସେଥରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ସେଇମାନେ ହିଁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରକୋପରେ

କବଳିତ ହୋଇ ଶାସ୍ତି ଭୋଗ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବାଦରେ ଦଙ୍ଗା ଓ ଭଙ୍ଗାରୁଜା କରି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଧନ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆମେ ଆଦୋ ପସନ୍ଦ କରୁନାହୁଁ । ଆପଣମାନେ ଅହମଦି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏତାଦୃଶ ବିକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବାର କଦାପି ଦେଖିବେ ନାହିଁ’ । ମୋର ଏହି ଉତ୍ତର ଜଣେ ସମ୍ବାଦ ପାଠକଙ୍କ ଧାନ ଆକର୍ଷଣ କଲା ଏବଂ ସେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ‘ସଂଖ୍ୟାଲୟ ଅହମଦିମାନେ ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଦେଖାଯାଉ, ଅହମଦୀ ଖଲିଫାଙ୍କ ଏହି ସ୍ଵର ଯାହା ଶାନ୍ତିର ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରେ, ତାହା ଅଣ ଅହମଦୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଉପରେ କେତେ ଦୂର ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରୁଛି ।’

ଏଠାକାର ସମ୍ବାଦ ସରବରାହ ସଂସ୍କା News Nightର ପ୍ରତିନିଧି କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ‘ମୁଁ ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ଦେଖୁଛି । ସେଥିରେ ଏତଳି କିଛି ବିଷୟ ନାହିଁ, ଯାହାକୁ ଦେଖୁ ମୁସଲମାନମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତରଜିତ ହେବେ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ନିଜ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ (ଖୁତବା) ମାଧ୍ୟମରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋକପାତ କଲେ । ଏପରିକି କେତେକ ସ୍ଥଳରେ କଟୁ ଶରୀର ଉକାରଣ କରି ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖୁବାକୁ ଗଲେ ସେହି ଚଳଚିତ୍ର ଏକ ଛୋଟ ପରିହାସ ଜନକ ବିଷୟ ବିଷୟ ପରିଲାଗୁଛି’ । ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାହ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସଦ୍ବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । ପରିତାପର ବିଷୟ, ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କର ରୁରିତିକ ସ୍ବଭାବ ଆସି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କହିଲି, ‘ଏହି ଚଳଚିତ୍ରକୁ ଆପଣ କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖୁଛୁନ୍ତି, ତାହା ମୁଁ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ । ଆପଣ ଜାଣିଛୁନ୍ତି କି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କେତେ ? କ’ଣ ବୁଝିପାରିବେ ସେହି ସ୍ନେହ ଓ ପ୍ରେମର ଗଉରତାକୁ ? ମୁଁ ସେହି ଚଳଚିତ୍ର ତ କେବେ ଦେଖିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଦେଖଣାହାରୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଯାହା ଶୁଣିଲି ତାହା ସହ୍ୟ କରିପାରୁନାହିଁ, ଅଥବା ଆପଣ କହୁଛୁନ୍ତି ଚଳଚିତ୍ର ଭିତରେ ସେଉଳି କିଛି କଥା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଯାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ତାହା ଶୁଣି ଯେ

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ରକ୍ତ ଉଦବେଳିତ ହୋଇଉଠିବ । ତେଣୁ ମୁଁ କଦାପି ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମନରେ ସାହସ ସଞ୍ଚଯ କରିପାରିବି ନାହିଁ ।’ ପୁଣି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି, ‘ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ କେହି କରୁ ଭାଷାରେ ଗାଳି ଦିଅନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭିନ୍ଵତ୍ତ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାନ୍ତି, ତା’ହେଲେ ଆପଣ କି ଭଳି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଇବେ ଓ ତାହା କରିବା ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଉଚିତ୍ ହେବ କି ? କିନ୍ତୁ ଜଣେ ମୁସଲମାନର ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସଂ}ଙ୍କ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି, ଯେଉଁଠାରେ କେହି ସାଧାରଣ ମାନବ ପହଞ୍ଚ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ବସ୍ତୁତଃ ସେହି ଚଳଚିତ୍ର ନିର୍ମାତାମାନେ ଏପରି କୁସ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି କି ହେବେ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ଵରୂପ ମୁସଲମାନମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ଧରଣର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ସତେ ଯେପରି ଆମ ହୃଦୟର ଭାବାବେଶକୁ କ୍ଷତାଙ୍କ କରିବାରେ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ । ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଅନୁଚିତ ଓ କଳୁଷିତ କାଣ୍ଡ ଏବେ ଗୋଟିଏ ଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ସଂପୁସାରିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଏଇ ମାତ୍ର ଦୁଇ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଦିନାଙ୍କ-ତା ୨୮.୯୦୧୨ ରିଖ ଖୁତବା ପୂର୍ବରୁ) ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ ^{ସଂ}ଙ୍କ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର (Cartoon) ସେନାର ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପରିହାସ ଛଳରେ ରେଖାଙ୍କିତ କରାଯାଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତ ବାଢ଼ିଆନ୍ତି ଯେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଏହା ସଠିକ ଉଭର ଓ ଏହାର ଉଚିତ ଜବାବ ଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ତଃ ପକ୍ଷେ ଶିକ୍ଷିତ ବର୍ଗ ଓ ଭତ୍ତ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବିବାଦର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ସତେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟାସ କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ କାର୍ତ୍ତୁନ ଓ ଚଳଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କ ଏତାଦୁଶ ମନ ଆଚରଣ ପୃଥ୍ବୀରେ ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରୁଛି । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଗର ଓ ଆକ୍ରମଣର ମୁଖ୍ୟ ଖୋଲିବାକୁ ଓ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଦୁନିଆ ସମ୍ବୁଧରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଯଥାସାଧ ଉଦ୍‌ୟମ କରିବା ଉଚିତ ।

ଚଳିତ ଯୁଗର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଅବତାର ତଥା ମସିହ ମହାଦ ^{ସଂ}ଙ୍କ ସ୍ଵରଚିତ୍ର ପୁସ୍ତକ ‘ତୋହପାଏ କୌସରିଯା’ ବ୍ରିଟିଶ ମହାରାଣୀ ଭିକ୍ରୋରିଆଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉପହାର

ସ୍ଵରୂପ ହୀରକ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଥରେ ସେ ମହାରାଣୀଙ୍କର ଉତ୍ତମ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରଶାସନର ଭୂଯୁସୀ ପ୍ରଶାସା କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଇସଲାମର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମିଯ ବାର୍ତ୍ତାର ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ^{ଆଶ୍ରମ} ଉକ୍ତ ପୁଷ୍ଟକରେ ବିଶ୍ୱାସି, ସର୍ବଧର୍ମ ସମାନ୍ୟ, ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ସଦ୍ଭାବନା ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଓ ଅବତାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ଭୂମିକା କ'ଣ ହେବା ଉଚିତ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାଞ୍ଚଳ ଭାବରେ ବୁଝାଇ ତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏହାର ଠିକ୍ ଶହେ ବର୍ଷ ପରେ ରାଣୀ ଏଲିଜାବେଥଙ୍କ ହୀରକ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ଅବସରରେ ସେହି ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ତଥା ସୁଶୋଭନୀୟ ଆକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଉପହାର ସ୍ଵରୂପ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଛି ଏବଂ ତତସହିତ ଅହମଦୀୟା ସାଂପ୍ରଦାୟର ଖଲିପାଙ୍କ ଏକ ପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାରରେ ଏହି ପୁଷ୍ଟକକୁ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏସାର୍କରେ ମହାମାନ୍ୟ ଖଲିପା କହିଲେ ‘ରାଣୀ ମହୋଦୟା ଏହାକୁ ପଡ଼ିବୁ କି ନ ପଡ଼ିବୁ ଆମେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଛୁ’ ।

ଆତୀତରେ ଇସଲାମ ବିରୋଧ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଜନିତ ଦୁରାବସ୍ଥା ଏବେ ବି ଅଛି, ବରଂ ତାହା ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ମାନବଧର୍ମ ଇସଲାମ ଓ ଏହାର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ଆଶ୍ରମ} ଦିବ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଉପରେ ଆଜିକାଲି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆକ୍ରମଣ ତଥା ପରିହାସ ମୂଳକ ଆକ୍ଷେପ ମାତ୍ରାଧୂକ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ବାର୍ତ୍ତାବହମାନଙ୍କୁ ସମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବା ଉଚିତ

ସେମାନେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଆସିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦାବି କରିବା ଫଳରେ ସତ୍ୟତାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ସେମାନଙ୍କ ଆନୁଗତ୍ୟ ସ୍ବାକ୍ଷର କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟୁଛି । ଫଳରେ ସେମାନେ ଯେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ଅବତାର, ଏହାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ ହେଉଛି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ

ସମ୍ମାନ ଦେଲେ, ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତିର ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ବଜାୟ ରହିବ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହାଙ୍କ ଲେଖନୀର ଏକ ଉତ୍ତରାଂଶ ଏଠାରେ ମୁଁ ପାଠ କରୁଛି ।

‘ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଏହି ନିୟମ ପ୍ରତଳିତ ହୋଇ ଆସୁଛି ଯେ ନିଜକୁ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ବୋଲି ମିଥ୍ୟାରେ ଘୋଷଣା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାହ କେବେ ବରଦାସ୍ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ବରଂ ସେପରି ମିଥ୍ୟା ଘୋଷକଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାହ ଶାଘ୍ର ଶାନ୍ତି ଦେଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରଶିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଯଦି ସଂସାରର ଜଣେ ଶାସନାଧାରୀ ତାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନିୟମ ବହିର୍ଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେବେ ବି ବରଦାସ୍ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତା’ହେଲେ ଅଲ୍ଲାହ ଯେ କି ସର୍ବୋକ୍ତ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ମିଥ୍ୟା ଦାବିଦାରକୁ କିପରି ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରିବେ ?’

ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ବାର୍ତ୍ତାବହ ରୂପେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିବାର ଯେଉଁମାନେ ଦାବି କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଅବତାରତ୍ବର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଧର୍ମ ସଂସାରରେ ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଛି । ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନଶ୍ଵଦ ମନେ କରିବା ସହିତ ସତ୍ୟବାଦୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଣାତ ଧର୍ମଗ୍ରହନେ ଯଦି ଅଞ୍ଚାନତା ବଶତଃ ତୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଧର୍ମାବଳମ୍ବନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖାଦିଏ, ତାହା ସଂପୃକ୍ତ ଧର୍ମ ସଂସ୍କାରକଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ହୋଇ ନଥାଏ ବରଂ କାଳକ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କ ଉଭାରେ ସେହି ଶିକ୍ଷାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବା ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ । ନିଜ ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ମନମୁଖୀ ଭୁଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଓ ନିଜ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ତୁଟି ବିରୁଦ୍ଧ ଘଟିବା ହିଁ ଏହାର କାରଣ । ସେଥିପାଇଁ ସଂସ୍କାରକଙ୍କ ଉପରେ ଅଯଥା ଦୋଷ ଲଦି ଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ତେବେ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅଭିପ୍ରେତ ବୋଲି ମିଥ୍ୟାରେ ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ ଓ ନିଜ ବାକ୍ୟକୁ ଏଶ୍ୱରିକ ବାଣୀ ରୂପେ ପ୍ରଚାର କରିଦେଲେ କ’ଣ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାହ ସତ୍ୟବାଦୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବେ ? ତାଙ୍କର ଏହି ଅପରାଧମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଜିଶ୍ଵର କୌଣସି ଶାନ୍ତି ନ ଦେଇ କ’ଣ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ? ଏତେ କାଣ୍ଟ ହେବା ସତ୍ୟ ଜିଶ୍ଵର କିପରି ମିଥ୍ୟା ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବେ ?

‘ଏହାହିଁ ସୃଷ୍ଟିର ଚିରତନ ନିୟମ ଓ ଏକ ପରମ ସତ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ, ଯାହା ଜଣଗରଙ୍କ ଅପାର ଅନୁଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ସର୍ବି ସ୍ଥାପନକାରୀ ଆଧାରଶିଳା ରୂପେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ବାସ୍ତବ ଧର୍ମର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଧର୍ମ ସ୍ଵଦୃଢ଼ ହୋଇସାରିଛି, ଯାହା ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ଚିଷ୍ଠି ରହିଛି ଓ ଯାହାକୁ କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି, ଆମେ ଏପରି ସମସ୍ତ ଧର୍ମର ପ୍ରଶେତାଙ୍କୁ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଅବତାର ରୂପେ ବିବେଚନା କରିବା ଉଚିତ । ଏହି ଶାଶ୍ଵତ ନିୟମକୁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଯଦି ଆଦରି ନିଏ, ତା’ହେଲେ ସାମାଜିକ ଶାନ୍ତିକୁ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଯାବତୀୟ ବିବାଦ, ଧର୍ମ ବିଦ୍ୟେ ଏବଂ ତିରକ୍ଷାର ଆଦି ବିଶ୍ଵଙ୍କଳା ପୃଥିବୀରୁ ଲୋପ ପାଇଯିବ । କୌଣସି ଧର୍ମକୁ ମିଥ୍ୟା ଓ ଭଣ୍ଣାମି ରୂପେ ଚିତ୍ରଣ କରି ଯେଉଁମାନେ ଭ୍ରାନ୍ତ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେମାନେ ଜନ ସମାଜରେ ଉପୁଜୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଶାନ୍ତି ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ପାଡ଼ାର ମୂଳ କାରଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଅବତାରମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ସେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଶାଳୀନ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଗାଲି ଗୁଲଜ କରିବାର ସମସ୍ତ ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଓ ସୋହାର୍ଦ୍ୟମୂଳକ ସହାବସ୍ଥାନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏପରି ଦୋଷାବହ ଆଚରଣ ପାଇଁ ସେମାନେ ଅଲ୍ଲାଖଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅତ୍ୟାହ୍ରଣୀ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହୁଆନ୍ତି । ତେଣୁ ସେହି ଅଶେଷ ଦୟାମୟ ଓ ସଦା କରୁଣାମୟ ଅଲ୍ଲାଖ ଏକ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ଓ ପ୍ରତାରକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତା’ର ଧର୍ମ ପ୍ରରୂପ ପଥରେ ଅନୈତିକ ଭାବେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପ୍ରଶାୟ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସଂସାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ଅବତାର ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ଲାଖ କଦାପି ଉଚିତ ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।’

‘ସୁତରାଂ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ, ଶାନ୍ତିମୟ, ମୌତ୍ରୀର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନକାରୀ ତଥା ନୈତିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ସିନାନ୍ତ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତ ଅବତାରଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ସୀମାର କରିନେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁମାନେ ଏହି ସଂସାରରେ ଆବିର୍ଭୂତ

ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଆସିଥାନ୍ତୁ ବା ପାରସ୍ୟ କିମ୍ବା ଚାନ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାନ୍ତୁ । ପରମେଶ୍ୱର କୋଟି କୋଟି ହୃଦୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ତଥା ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଧର୍ମର ଉତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଅନେକ ଶତାବ୍ଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତଳିତ ହୋଇଆସୁଛି । ଏହି ସିନ୍ଧାନ୍ତ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଆମକୁ ଶିଖାଇଛି । ଏହି ନାତି ଅନୁସାରେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଓ ସଂସ୍ଥାପକ ଯାହାଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ୍ର ଭକ୍ତ ପରିଭାଷା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ, ତାହାଙ୍କୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖୁଥାଉ । ସେ ହିୟୁଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ହୁଅନ୍ତୁ ଅବା ପାର୍ଶ୍ଵ ଧର୍ମଗୁରୁ । ସେ ଚାନ, ଜହୁଡା କିମ୍ବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମର ପ୍ରଶେଷତା ହୋଇଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ପରିତାପର ବିଷୟ ଯେ ଆମ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଆମ ସହିତ ଏପରି ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ମୂଳକ ଆଚରଣ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଏହା ମନେନାହିଁ ଯେ ଜିଶ୍ଵର ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନବୀଙ୍କୁ ସେହି ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତିନାହିଁ ଯାହା ସତ୍ୟବାଦୀଙ୍କୁ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଓ ପବିତ୍ର ନିୟମ । ମିଥ୍ୟା ବିବେଚିତ ନବୀଙ୍କ ଧର୍ମ ସେପରି ଦୃଢ଼ିଭ୍ରତ ଓ ବିକଶିତ ହୁଏ ନାହିଁ, ଯେପରି ସତ୍ୟ ନବୀଙ୍କ ଧର୍ମର ହୋଇଥାଏ । ସୁତରାଂ ଏପରି ଭାବନା ରଖୁଥିବା ଲୋକ ଯେଉଁମାନେ ଧାର୍ମିକ ସଂପ୍ରଦାୟର ନବୀମାନଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ କହି କୁସ୍ତା ରଚନା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଶାନ୍ତି ଓ ମେତ୍ରାର ଶତ୍ରୁ ହୋଇଥାନ୍ତି । କାରଣ ଜାତିର ସୁଧାରକମାନଙ୍କୁ ଗାଳି ଗୁଲଜ କରିବାଠାରୁ ବଳି ବିଶ୍ଵଙ୍ଗଲା ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ନପାରେ । କେବେ କେବେ ମନ୍ତ୍ରାଣ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଣିଆୟ ପଛକେ କିନ୍ତୁ ତାହାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଖରାପ କହିବା ବିଷୟକୁ ସେ କେବେହେଲେ ପସନ୍ଦ କରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କାହାର ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆମର ଅଭିଯୋଗ ରହିଛି, ତେବେ ଆମ ପକ୍ଷେ ଏହା କଦାପି ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ସେହି ଧର୍ମର ନବୀଙ୍କ ମାନସମ୍ମାନ ଉପରେ ଆକୁମଣ କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଅପଶମରେ ଗାଳି ଗୁଲଜ କରିବା । ବରାଂ ଆମେ ସେହି ଜାତିରେ ପ୍ରତଳିତ ଥିବା ଆଚରଣ ବିଧୁ ଉପରେ ହିଁ କେବଳ ଆପରି ଉଠାଇବା ଉଚିତ ହେବ ।’ (ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ଧର୍ମାବଳମ୍ବନୀଙ୍କ ଦୋଷତ୍ତୁଟି ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବା, କିନ୍ତୁ ନବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ନୁହେଁ)

“ଏବଂ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ରଖନ୍ତୁ ଯେ ସେହି ନବୀ ଯିଏ କୋଟି କୋଟି ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସନ୍ନାନର ଅଧୂକାରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଯାହାକୁ ସେମାନେ ଗ୍ରହଣ କରି ଆସୁଛନ୍ତି, ଅଲ୍ଲାହଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରେରିତ ଦୂତ ହୋଇ ଆସିଥିବାର ଏହା ହିଁ ସବୁଠାରୁ ବଢ଼ି ପ୍ରମାଣ । ଯଦି ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାକୃତ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ, ଏପରି ସନ୍ନାନ ପାଆନ୍ତେ ନାହିଁ । ଭଣ୍ଡ ବାବା ଓ ପ୍ରତାରକକୁ ସନ୍ନାନ ଦେବା ଏବଂ କୋଟି କୋଟି ଉକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରସାର କରିବା ତଥା ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ମିଥ୍ୟା ଅପଧର୍ମକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପ୍ରଭୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ବା ସଂପ୍ରଦାୟ ପ୍ରସାରିତ ହୁଏ ଯଦି ତାହା ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିଷ୍ଠି ରହେ ତଥା ସନ୍ନାନିତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାର ସମୟ କାଳ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ, ତା’ହେଲେ ସେ ନିଜର ଅସଲ ରୂପରେ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ସେହି ଶିକ୍ଷା ଅଭିଯୋଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଯଦି ଦେଖାଯାଏ, ତା’ହେଲେ ଏହାର ତିନୋଟି କାରଣ ରହିଛି (ସେ ଏପରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର କାରଣ ପ୍ରଥମତଃ) ସେହି ଅବତାରଙ୍କ ନୀତିଶିକ୍ଷାକୁ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇଛି । (ଦ୍ୱିତୀୟତଃ) ସେହି ନୀତିଶିକ୍ଷା ବା ଉପଦେଶର ଭୁଲ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । (ତୃତୀୟ କଥା ହେଉଛି) ଅଥବା ଏହା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଉଠାଇବା ଆମ ପାଇଁ ଅଯୋକ୍ତିକ (ଅର୍ଥାତ କୌଣସି ଏକ କଥାକୁ ସେମାନେ ଭଲରେ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେଣୁ ଅଛନକ ଅଭିଯୋଗ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ନା ସେମାନେ ଜତିହାସ ପଡ଼ନ୍ତି ନା ଘଟଣାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଅନୁଧାନ କରନ୍ତି ନା କୁରଆନର ଭାବକୁ ବୁଝନ୍ତି ! ତେଣୁ ମହାମାନ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ) ସୁତରାଂ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ କେତେକ ପାଦ୍ରୀ ନିଜର ସ୍ଵର୍ଗ ଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ କରି ଦିଅନ୍ତି, ଯାହାକୁ ତୋରାହ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ତାହା ଶୈଶ୍ଵରିକ ଶିକ୍ଷା ଭାବରେ ମାନ୍ୟତା ପାଇ ସାରିଥାଏ । ତେଣୁ ଏପରି ଅଭିଯୋଗ ନିଜର ଭୁଲ ଯୋଗୁଁ ହେଉ କିମ୍ବା ତରବରିଆ ଅବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ କରାଯାଇଥାଏ ।”

(ପୁଣି କହିଛନ୍ତି) “ସଂକ୍ଷେପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ, ଶାନ୍ତି, ମୌତ୍ରୀ, ଜିଶ୍ଵର ଭୟ ଓ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ଜତ୍ୟାଦି ଏହି ନୀତି ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି

ଯେ ଆମେ ସେହି ଅବତାରମାନଙ୍କୁ କଦାପି ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରିବା ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତା ଉପରେ ଅଗଣିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନରେ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ହେଲା ବିଶ୍ୱାସ ମତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ରହିଛି । ପୂରାତନ କାଳରୁ ଐଶ୍ଵି ସମର୍ଥନ ତାଙ୍କ ପଛରେ ରହି ଆସିଛି । ମୋର ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଜଣେ ସତ୍ୟାନ୍ଦେଶୀ ସେ ଏସାୟ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ଅବା ଯୁଗୋପାୟ, ଆମର ଏହି ନାଟିକୁ ପସନ୍ଦ କରିବ ଓ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ପକାଇ କହିବ ‘ଆହା ! ଆମର ନାଟି ଏପରି କାହିଁକି ହେଲା ନାହିଁ ?’

“ମୁଁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ମହାରାଣୀ ବ୍ରିଟେନ ଓ ଭାରତଙ୍କ କରକମଳରେ ଏଥିପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ଯେ ଆମର ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହିଁ ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବାରେ ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଇସଲାମ ଆଜି ଗୌରବାନ୍ୟର ହୋଇଛି ଯେ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଓ ମର୍ମଷରୀ ନାଟିଶିକ୍ଷା ବିଶେଷ ରୂପେ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିଛି । କ’ଣ ଏହା ଆମ ପାଇଁ ଶୋଭନାୟ ହେବ ଯେ ଆମୋମାନେ ସେହି ମୁନି ରଷିମାନଙ୍କୁ ନିଦ୍ରା ଓ ଅପବାଦର ଗଞ୍ଜଣା ଦେବା, ଯେଉଁମାନେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଶାର୍ବାଦ ଯୋଗୁଁ ପୃଥବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜକୁ ସତ୍ୟର ଆଜ୍ଞାନୁବହ କରାଇଛନ୍ତି ? ଏବଂ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ସମ୍ବାଦମାନଙ୍କ ବେକକୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ନୁଆଇ ଦେଇଛନ୍ତି ? କ’ଣ ଏହା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ଯେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପବାଦ ଦେବା ଯେ ସେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀଙ୍କୁ ସତ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ମହତ୍ତ୍ଵ ଦେଇ ସତ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କ ପରି ତାଙ୍କୁ ଅଗଣିତ ଲୋକଙ୍କର ଧର୍ମଧାରୀଙ୍କର ଭାବରେ ସେହି ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ କରିଦେବେ ଓ ତାଙ୍କ ସମର୍ଥନରେ ଐଶ୍ଵି ନିଦର୍ଶନ ପ୍ରକାଶ କରି ଦୁନିଆକୁ ଧୋକା ଦେବାକୁ ରହୁଛନ୍ତି ? ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେ ଆମମାନଙ୍କ ସହିତ ଏପରି ଶଠତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଚରଣ କରିବେ, ତେବେ ଆମେ ମିଥ୍ୟା ଠାରୁ ସତ୍ୟକୁ କିପରି ପ୍ରଭେଦ ଦେଖାଇ ପାରିବୁ ?”

(ପୁଣି କହିଛନ୍ତି) “ଏହା ଏକ ଜରୁରୀ ବିଷୟ ଯେ ମିଥ୍ୟା ନବୀଙ୍କ ମହିମା ସ୍ବାକୃତି ତଥା ଖ୍ୟାତି ଏପରି ବ୍ୟାପିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେପରି ଭାବେ ସତ୍ୟ ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ହୋଇଥାଏ । ଭଣ୍ଡ ନବୀଙ୍କ ଯୋଜନା ଏପରି ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଯେପରି ସତ୍ୟ ନବୀଙ୍କ ଅବତରୀୟ ଲୀଳା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ ।

ସେଥିପାଇଁ ସତ୍ତ୍ଵରୁଷଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଚୀରସ୍ତ୍ରୀୟୀ ସମର୍ଥନ ତାଙ୍କ ସହିତ ରହିବ ଓ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଧର୍ମର ବୀଜ ବପନ କରି କୋଟି କୋଟି ହୃଦୟରେ ଉଚ୍ଛିତାବ ଉପନ୍ନ କରିବେ ଓ ତାକୁ ଦୀଘସ୍ତ୍ରୀୟୀ କରାଇବେ । ସୁତରାଂ ଯେଉଁ ନବୀଙ୍କ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଆମେ ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିବାକୁ ପାଉ, ନିଜ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦେଖି ଓ ନ୍ୟାୟ ଭାବନାକୁ ମନେ ପକାଇ ଏପରି ଧର୍ମଗୁରୁ ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକମାନଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହାନୀ କରିବା ନାହିଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରେମ ଓ ଉଚ୍ଛିତାବ ରଖିବା । ଏହା ହିଁ ପ୍ରଥମ ନୀତି ଯାହା ଆମକୁ ପ୍ରଭୁ ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଏକ ବୃହତ ନୈତିକ ଆଦର୍ଶର ବଂଶଧର ହୋଇଯାଇଛୁ ।”

(ତୋହଫାଏ କେଇସରାୟା, ରୁହାନି ଖଜାଯିନ, ଖଣ୍ଡ ୧୨, ପୃ ୨୭୯)

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ହଜରତ ଅହମଦ ^{୩୩} ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏପରି ଧର୍ମ ସମ୍ବଲନୀ ଅନୁଷ୍ଠାତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ନିଜ ଅବତାରମାନଙ୍କ ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତୁ ।

ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯିବ ବ୍ୟାବହାରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇସଲାମ ପ୍ରଥମର ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ ଓ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଦିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ଧର୍ମ । ସେଥିପାଇଁ ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ଧର୍ମାବଳୟୀମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସନ୍ନାନ ଓ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ ଓ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{୩୩} ପ୍ରତି ସନ୍ନାନ ଓ ଉଚ୍ଛି କରିବାର ଯେଉଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି, ତାହା ସେମାନେ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ । ତା’ନହେଲେ ଦୁନିଆରେ ଅଶାନ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱଙ୍ଗଳା ଉପୁଜ୍ଜିବ । ସୁତରାଂ ଯେବେ ଆମେ ବିଶ୍ୱ ଧର୍ମ ସଂପ୍ରଦାୟଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ନାନ ଓ ଆଦର କରୁଛୁ, ଏହା କେବଳ ସେହି ସୁନ୍ଦର ଓ ଅମଳିନ ଶିକ୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଯାହା ପବିତ୍ର କୁରାନ ଆମକୁ ଶିଖାଇଛି ତଥା ଯାହା ଆମକୁ ଦିବ୍ୟ ରସୁଲ ମୁହମ୍ମଦ ^{୩୩} ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ଇସଲାମ ବିରୋଧମାନେ ମୁହମ୍ମଦ ^{୩୩} ଏବଂ ସମ୍ବଲନରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଅପଶିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥୁଲେ ସୁନ୍ଦର ଓ ତତସହିତ ନାନା ପ୍ରକାର ଅଶ୍ୱାଳ ଫଳୋ ତିଆରି କରୁଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ କୌଣସି ଧର୍ମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କ କଟୁ ଶବ୍ଦରେ ସମ୍ମୋଧନ କରୁନାହୁଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଦସ୍ତ କରୁନାହୁଁ । ଏଷବୁ

ନକରିବା ସବୁ ମୁସଲମାନମଙ୍କୁ ଆଶେପ କରି କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏମାନେ ଶାନ୍ତିନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ତ ସେମାନେ ହିଁ ଶାନ୍ତିର ବାତାରଣକୁ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟର ଭାବନା ସହିତ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି, କେବଳ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆରୋପ ଲଗାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟିତ କରାଯାଉଛି ।

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^ଆ (ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ)ଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ଯାହାକୁ ଏବେ ମୁଁ ପାଠ କଲି, ସେହି ମଧୁମୟ ସନ୍ଦେଶକୁ ଆପଣମାନେ ପୃଥବୀ ସାରା ପ୍ରସାରଣ କରନ୍ତୁ । ଯଦ୍ୱାରା ଇସଲାମର ବାସ୍ତବ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ପୃଥବୀବାସୀ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ । ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାନାହିଁ ଯେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଆଙ୍କ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଆମ ହୃଦୟରେ କେତେ ଉଚ୍ଚରେ । ପ୍ରକୃତ ମୁସଲମାନ ନିକଟରେ ତାଙ୍କ ମହିମା କିପରି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଛି । ମହାମହିମଙ୍କ ପଦ ଶିକ୍ଷା ତଥା ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର କିପରି ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ରହିଛି ? ତାହାର ସୌଦର୍ଯ୍ୟ କେତେ ମଧୁର ଓ ଉଦାର ? ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ମୁସଲମାନର ମନରେ ମହାଭାଗଙ୍କ ପ୍ରତି ରହିଥିବା ଶୁଭା ଓ ପ୍ରେମ କେତେ ଗଭୀର ତାହାର ଏମାନେ କଳନା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଜିଠାରୁ ଚଉଦ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସେହି ମହାମାନବଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଆରବୀୟ କବି ହସାନ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରେମ ଓ ଭକ୍ତିଭାବ ଏହି କାବ୍ୟ ପଞ୍ଚକ୍ରିରେ ଫୁଟି ଉଠିଥିଲା: **كُنْتَ السَّوَادِ لِنَاظِرٍ فَعَمِيَ عَلَيْكَ النَّاظِرُ**

مَنْ شَاءَ بَنْدَكَ فَلِيَمْتَ فَتَأْيِكَ كُنْتُ أَحَادِرَ

କୁନ୍ତେସ ସାଥା ଲେ ନା'ଜିରୀ ଫଅମିଯା ଅଲୋକନ୍ ନାଜିର
ମନ୍ ଶାଆ ବା'ଦକା ଫଳ ଯମୁତ ଫଅଲୋକା କୁନତୋ ଉହାଜିର ।

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ହେ ମୁହମ୍ମଦ ! ତୁ ତ ଥିଲୁ ମୋ ନୟନର ପ୍ରତିମା । ଆଜି ତୁ ମୃତ୍ୟୁ ଲାଭ କରିଥିବା ଘୋରୁ ମୁଁ ଅଛ ହୋଇଗଲି । ଏଣିକ ଯିଏ ବି ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରୁ, ମୋର ସେଥରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ତୋର ମରଣକୁ ହିଁ ଭୟ କରୁଥିଲି ।’

ଏହି କବିତା ମହାଭାଗଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ହେବା ପରିପ୍ରେଷ୍ଟାରେ ହସାନ ବିନ ସାବିତ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୁଗରେ ହଜରତ ମସିହ ମହାଦେଶୀ ଆମାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁହମ୍ମଦ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରତି ଏକ ଗଭୀର ପ୍ରେମର ଛାପ ଅଳ୍ପିତ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରୀଦା ଓ ଉକ୍ତିର ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରକଳ୍ପିତ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଏହିପରି ପ୍ରେମ ଓ ଶ୍ରୀଦାର ଅନୁପମ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏକ ଆରବୀ କାବ୍ୟ (କସିଦା)ରେ ଯାହା ଲେଖାଇଛନ୍ତି ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ପଦ ଏହିପରି:

قَوْمٌ رَّأُوكَ وَأُمَّةٌ قَدْ أَخْبِرَتْ

مِنْ ذَالِكَ الْبَدْرِ الَّذِي أَصْبَانَى

କୋମୁନ୍ ରାଓକା ଥୁ ଉନ୍ନତୁନ୍ କଦ ଉଖବିରତ
ମିନ୍ ଜାଲିକଲ୍ ବଦରିଲ୍ ଲଜି ଅସବାନୀ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଏକ ଜାତି ତୋତେ ଦେଖାଇଛି, ଏକ ସଂପ୍ରଦାୟ ତୋତେ ପରଶ୍ର ନେଇଛି । ସେହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଯାହା ମୋତେ ତୁମର ପ୍ରେମିକ କରିଦେଇଛି ।’

يَنْكُرُونَ مِنْ ذِكْرِ الْجَمَالِ صَبَابَةً

وَ تَأْلُمًا مِنْ لَوْعَةِ الْهِجْرَانِ

ଘରକୁନା ମିନ୍ ଜିକ୍ରିଲ୍ ଜମାଲି ସବାବତନ୍ ।
ଥୁ ତା’ ଅଲ୍ ଲୁମନ ମିନ୍ ଲେ ଅତିଲ୍ ହିଜରାନୀ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ସେ ତୋର ଶୌଦ୍ଧଯକୁ ସ୍ଵରଣ କରି ପ୍ରେମାତୁର ହୋଇ ରୋଦନ କରୁଛନ୍ତି
ଓ ତୁମ ବିଛେଦର ଜ୍ଞାଲାରେ ଦୁଃଖ ଉଠାଇ ଅଶ୍ରୁ ଉପରେ କରୁଛନ୍ତି ।’

وَأَرَى الْقُلُوبَ لَدَى الْحَيَا جَرْ كُرْبَةً

وَأَرَى الْعُرُوبَ تُسِيلُهَا الْعَيْنَانِ

ଥୁ ଅରଲ୍ କୁଲୁବା ଲଦଲ୍ ହନାଜିରା କୁରବତନ୍ ।
ଥୁ ଅରଲ୍ ଗୋରୁବା ତୁସିଲୁହଲ୍ ଅଧନାନୀ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଆଉ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଯେ ମୋର ହୃଦୟ ଅଥୟ ହୋଇଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ଗଲାଣି । ଆଉ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଯେ ମୋର ନୟନ ଅଶ୍ଵ ଗଡ଼ାଉଛି ।’

ଏହି କହିଦାର ଶେଷ ପଢ଼କ୍ଷି ଏହିପରି : (ଯାହାକୁ ଆମ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ କରିଛନ୍ତି)

جَسْمِيْنِ يَطِيْرُ الْيَكَ مِنْ شَوْقٍ عَلَّا

يَا لَيْتَ كَانَتْ قُرْةُ الطَّيْرِ إِنْ

ଯିସମା ଯତିରୁ ଲାଲୋକା ମିନ୍ ଶୌକିନ୍ ଥିଲା ।

ଯା ଲୋତା କାନତ୍ କୁଞ୍ଚିତୁତ୍ ତୈଯରାନୀ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ମୋ ପ୍ରାଣପିଣ୍ଡ ତୁମ ପ୍ରେମରେ ଅଧୀର ହୋଇ ତୁମ ନିକଟକୁ ଉଡ଼ିଯିବା ପାଇଁ ଛହୁଛି । ହାୟ, ମୋ ଭିତରେ ଉଡ଼ିବାର ଶକ୍ତି ଥାଆନ୍ତା କି !

(ଆଇନା କମାଲାତେ ଇସଲାମ, ରୂହାନୀ ଜ୍ଞାନାନ୍, ଖଣ୍ଡ ୫, ପୃ ୪୯୦-୪୯୪)

ଅତେବ ଆମକୁ ତ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ସଭାରେ ବିଲାନ ହେବାର ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଯାଇଛି । ଅଥବା ଏହି ବନ୍ଧୁବାଦୀ ମଣିଷ କହୁଛି, କ’ଣ ବା ଫରକ ପଡ଼ୁଛି ଯେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି କିଞ୍ଚିତ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱାପ କରିଦେଲେ କିଛି କ୍ଷତି ନାହିଁ ।’ ଯଦି ମଣିଷର ନୈତିକ ଅବନତି ଏପରି ହେବ ଯେ ତାହା ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତ ରସାତଳକୁ ଚାଲି ଯିବ, ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ଦୁନିଆର ଶାନ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବାତା ହିଁ ସାର ହେବ ।.....

କିନ୍ତୁ ଯେପରି ମୁଁ କହିଛି ଆମର ଏହା କାମ ହେଉଛି ଯେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଚେଷ୍ଟା କରି ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଜୀବନୀର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କ ସମ୍ବୂଧନ୍କୁ ଆଣିବା । ସେଥିପାଇଁ ସଂକ୍ଷେପୀୟ ଓ ଉଚ୍ଚକୋଟିର ପୁସ୍ତକ Life of Muhammad ଅଥବା କୁରାଆନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମୂଳକ ଉପକ୍ରମଣିକା ରହିଥିବା ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସେହି ଭାଗକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହମଦି ଅଧ୍ୟନ କରିବା ଉଚିତ । ସେଥିରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦିଗ ଯାହାକୁ ଆମେ ଜରୁଗା ଦିଗ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା

ହୋଇଥିବାର କହିପାରିବା, ସେସବୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ନିଜ ଜ୍ଞାନର ଦକ୍ଷତା ଓ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବନୀ ପୁଷ୍ଟକ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବୁ ତଥା ମୁହମ୍ମଦ^{ସା}ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ପ୍ରତି ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଓ ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ଲେଖା ଓ ପ୍ରଗରପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକ କରାନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାହତାଳା ଏହି ଶୁରୁଦ୍ଵପୁର୍ଣ୍ଣ ଦାୟୀଦିନକୁ ଆମାମାନଙ୍କୁ ସଂପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହମଦିଙ୍କୁ ଏଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ । ଦୁନିଆକୁ ଏଥୁପାଇଁ ସଦବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଯେଉଁ ଏକ ଶିକ୍ଷିତବର୍ଷ ଏପରି କୁସ୍ତି ଭାବନା ତଥା ନିଷ୍ଠୁର ଆଚରଣ ପୂର୍ବକ ସେହି ମହାନ ଚରିତ୍ରବାନ ପୁରୁଷଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନକୁ ଉପହାସରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଉଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଏତାଦୃଶ ବୈରଭାବକୁ ଦମନ କରନ୍ତୁ । ଯଦ୍ବାରା ଦୁନିଆ ଅଶାନ୍ତିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବ ତଥା ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ମହାକୋପରୁ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ପାରିବ । (ଖୃତବା ଜ୍ଞାମା ୨୮ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୨)

ଅହମଦିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଶୈଳୀ

୨୦୦୭ ମସିହାରେ ତେନମାର୍କରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା}ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ ଓ ଅପମାନଜନକ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଦୃଢ଼ ନିଦା କରି ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଅତର ମୁଖ୍ୟ ତଥା ପଞ୍ଚମ ଖଲିପା ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ ସାହେବ ଏକ ଖୁତବା ଜ୍ଞାମା ଅବସରରେ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ମୁସଲିମ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କରେ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିଂସାମୂଳକ ଆୟୋଜନ କରି ନାନା ପ୍ରକାର ପୋଡ଼ାଜିଲା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ନିଜର ହିଁ କ୍ଷତି ଘଟାଇଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି ଜମାଅତ ଅହମଦିଯାର ଲମାମ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିଜ ଜମାଅତକୁ ତଥା ସାଧାରଣ ଭାବରେ ମୁସଲିମମାନମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଯଥାର୍ଥ ଉପାୟରେ ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ସେ ଏହାର ସଠିକ ନୀତି ବତାଇ ଏହିପରି ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ।

“ଯେପରି ମୁଁ କହିଥିଲି ବିରୋଧଙ୍କ ଏତାଦୃଶ ଆଚରଣ ଯୋଗୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଆମ ହୃଦୟକୁ ବାଧୁଛି ଓ ଆମେ ସେଥୁପାଇଁ ଗତୀର ଭାବରେ

ମର୍ମାହତ ହୋଇଛୁ । ଏଠାରେ ମୁଁ ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହିଦେବାକୁ ରହୁଛି ଯେ ସବୁବେଳ ପରି ଆଗକୁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ସମୟରେ ସେମାନେ କିଛି ନା କିଛି ଦୁଷ୍ଟାମି ଅବଶ୍ୟ କରିବେ, ଯଦ୍ବାରା ପୁଣି ମୁସଲମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଆଘାତ ପହଞ୍ଚିବ । ଏହା ପଛରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆଜପାରେ ଯେ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶରୁ ଆସୁଥିବା ମୁସଲମାନ ବିଶେଷତଃ ଭାରତ ଉପମହାଦେଶର ଶରଣାଥମାନଙ୍କୁ ଏହି ବାହାନାରେ ହଇରାଣ ହରକତ କରିବା ପାଇଁ ଆଜନର କଟକଣା ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ସେମାନେ ଯାହା କଟକଣା ଲଗାନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ଆମକୁ ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଇସଲାମର ନୀତି ନିୟମ ଓ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ଯେପରି ମୁଁ କହିଥିଲି, ଇସଲାମ ତଥା ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ଏପରି ଚକ୍ରାନ୍ତ ଚଳାଇ ଆସିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ୟାତାଳା ନିଜ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣର ସମସ୍ତ ହୀନ ଉଦ୍ୟମ ପଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଛି ।”

ଇସଲାମ ଏବଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚକ୍ରାନ୍ତମୂଳକ ଯୋଜନାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ମସିହ ମହାଦ^ସଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା

“ଏହି ଯୁଗରେ ଅଲ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହଙ୍କୁ ଏହି ଉଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଉପରେ ଚଳିତ ସମୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଆକ୍ରମଣ ହେଉଛି, ତାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଯେପରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ତଥା ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ଆସିଥିବା ଖଲିପାମାନେ ଜମାଅତକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରି ଅସୁଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଯେପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ଅନେକ ସୁଫଳ ମିଳିଛି । ଏହାର ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି । ଯଦ୍ବାରା ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଅହମଦିଙ୍କ ଉପରେ ଆରୋପ ଲଗାଉଛନ୍ତି ଯେ ଏମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧର୍ମଘଟରେ ଭାଗ ନେଉ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଆଦୋ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ପ୍ରତି ଲଗାଯାଉଥିବା ଦୁର୍ଲାଭମର କାଳିମା ପ୍ରତି ଦରଦ ନାହିଁ । ଏହି ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଅହମଦିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କ’ଣ, ଏଠାରେ ତାହା ସମ୍ପଦ ହୋଇଯିବ ।

ଆମମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏପରି ସବୁବେଳେ ରହିଛି ଓ ହେବା ଉଚିତ ମଧ୍ୟ ଯଦ୍ୱାରା ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ଜୀବନ ଚରିତ ସ୍ଵର୍ଗ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯିବ । ପବିତ୍ର କୁରଆନର ନିର୍ମଳ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନକୁ ଆସିବ । ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା କୁସ୍ଥିତ ଆକ୍ରମଣକୁ ଦେଖି କୌଣସି ହିଂସାକାଣ୍ଡରେ ଜଡ଼ିତ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତ ଆମେମାନେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରିଥାଉଁ । ଏବେ ମୁଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହଙ୍କ ହୃଦୟରେ ରହିଥିବା ନିବିତ ପ୍ରେମର ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି ।

ପ୍ରଥମ ଉଦାହରଣ ଜଣେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଅଙ୍ଗୁଲ୍ୟ ଆଥମଙ୍କର । ସେ ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ ହଜରତ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ ଓ କଦମ୍ବ୍ୟ ଭାଷାରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦଜଜାଲ (ପ୍ରତ୍ର ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ) ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ତା' ସହିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହଙ୍କର ଏକ ତକନ୍ୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଇସଲାମ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ କହିଛନ୍ତି:

ତେବେ ମୁଁ ପନ୍ଦର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିତର୍କରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲି । ଅନେକ ଆଲୋଚନା ଛଲିଲା ଓ ମୁଁ ଗୋପନ ଭାବରେ ତାହାର ଏହି ଧୂଷ୍ଟତା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲି ଯେ ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଅପଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କରିଛି ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ଦୈବି ଶାସ୍ତି ମିଳୁ ।' ମସିହ ମଉଦ କହନ୍ତି 'ଯେବେ ବିତର୍କ ଶେଷ ହେଲା ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି ଗୋଟିଏ ବିତର୍କ ଶେଷ ହୋଇଗଲା, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଧରଣର ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ଆହୁରି ବାକି ରହିଛି । ଯାହା ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ତରଫରୁ ହେବ ଯେ ତୁମେ ନିଜ ପୁସ୍ତକ 'ଅନ୍ତରୀଳ'ରେ ଆମ ନବୀଙ୍କୁ 'ଦଜଜାଲ' ନାମରେ ଆଗେପିତ କରିଛ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଜଣେ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ପରମ ସାଧୁ ରୂପେ ଜାଣିଛି ଓ ଇସଲାମକୁ ଐଶ୍ଵରିକ ଧର୍ମ ରୂପେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଛି । ତେଣୁ ଏପରି ଏକ ମୁକାବିଲାରେ ବିଧାତା ହି ନିଷ୍ଠାତି କରିବେ ଯେ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ମିଥ୍ୟା କହୁଛି ତଥା ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଜଣେ ଅସତ୍ୟ ରସୁଲଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡ ଓ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ

(ଦଜଙ୍ଗାଳ) କହି ସତ୍ୟର ଶତ୍ରୁ ସାଜିଛି । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ସର୍ବ ହେଉଛି ଯେ ଆଜି ଦିନଠାରୁ ପନ୍ଦର ମାସ ଭିତରେ ଯିଏ ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିବ, ତାହାର ଜୀବନ କାଳରେ ହିଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନର୍କରେ ପଡ଼ିବ । ସେ ନର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘାଣ୍ଡି ହେବ ଯଦି ସେ ସତ୍ୟକୁ ଫେରିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ନିଷାପର ନବୀଙ୍କୁ ‘ଦଜଙ୍ଗାଳ’ କହିବାରୁ ଶାନ୍ତ ନ ହେଲେ ଓ ଆଶ୍ରାବ୍ୟ ଭାଷାରେ ଗାଳିଗୁଲଙ୍କ କରିବା ନ ଛାଡ଼ିଲେ ଏହାର କୁପରିଣାମ ତାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥୁପାଇଁ ଏହା କୁହାଗଲା ଯେ କେବଳ ଏକ ଧର୍ମମତକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଦେବା ଏହି ଦୁନିଆରେ ଶାସ୍ତ୍ରିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ, ବରଂ ନିର୍ଲଙ୍ଘନିତା, ଔନ୍ଧତ୍ୟ ଓ ଅଶ୍ଲୀଳ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ ଆଦି ଯୋଗୁଁ ତାକୁ ଶାସ୍ତ୍ର ମିଳିଥାଏ ।’ ପୁଣି ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧ ମସିହ ଏପରି କହିଛନ୍ତି:

‘ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଏହିକଥା ତାକୁ କହିଲି, ତା’ର ମୁହଁ କଳା ପଡ଼ିଗଲା । ଚେହେରା ମଳିନ ହୋଇଗଲା, ହାତ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ସେ ଅନାଯସରେ ଜିଭ କାମୁଡ଼ି ପକାଇଲା । ଦୁଇ ହାତରେ କାନମୁଣ୍ଡାକୁ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ସତେ ଯେପରି ଜଣେ ଅପରାଧ ଉରିଯାଇ ନିଜ ଦୋଷ ଚାଲିଦେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଭାବରେ ଅମାନ୍ୟ କରେ ଓ ଭୀଷଣ ଅନୁତ୍ପୁ ହୁଏ । ସେଥିଲାଗି ବିନଯଭାବ ଜାହିର କରି ସେ ବାରମ୍ବାର କହୁଥୁଲା ଯେ ସେ କୌଣସି ଅସମ୍ଭାନ କରିନାହିଁ କି ଉଦ୍ଧତପଣ ଦେଖାଇ ନାହିଁ ଓ ସେ କେବେହେଲେ ଆଉଥରେ ଇସଲାମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦ୍ଧତିଏ ହେଲେ କହିନାହିଁ ।’

ସୁତ୍ରରାଂ ଏହା ଥିଲା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବାରୋଟିତ ଭକ୍ତର ଜବାବ, ଯାହାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ପ୍ରତି ରହିଥିବା ସମ୍ବାନର ମହାନ ଭାବନା ଅତି ନିର୍ଭିକ ଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ସେ ହିଁ ଏପରି ଔନ୍ଧତ୍ୟ ଓ ଅଶିକ୍ଷଣରକୁ ଦୃଢ଼ ହସ୍ତରେ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଆହ୍ଵାନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ପଣ୍ଡିତ ଲେଖାମା, ଯିଏ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହଁନଦ^{ସଂ}ଙ୍କ କଟୁ ଭାଷାରେ ଗାଳି ଦେଉଥିଲା । ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧ ମସିହ ହଜରତ ଅହମଦ^{ସଂ} ତାକୁ ସେଥିରୁ ଶାନ୍ତ ରହିବା ପାଇଁ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜ

ଅଭଦ୍ର ଆଚରଣରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ମସିହ ମଉଦ^{ସଂ} ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଓ ଜିଶ୍ଵର ତାକୁ ଶାସ୍ତି ସ୍ଵରୂପ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ମୃତ୍ୟୁ ଦେବାର ସୂଚନା ଦେଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରତିଶ୍ଵତ ଅବତାର କହିଲେ:

‘ପ୍ରଭୁ ଓ ଅବତାର ମହିମଙ୍କ ଜଣେ ପରମ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜିଶ୍ଵର ମୋତେ ତାଙ୍କର ଭୟଙ୍କର କୋପର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ଯିଏ କି ଅଲ୍ଲାହ ଓ ରସୁଲଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଗାଲିଗଲଜ କରି ଅଭଦ୍ରାମାର ପରିଚୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାହାର ନାମ ଲେଖରାମ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତା’ପ୍ରତି ଅଭିଶାପ ଜନିତ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲି, ପ୍ରଭୁ ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ମୋତେ ଏହି ସମାଦ ଦେଲେ ଯେ ସେ ଛଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବ । ଏହା ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଦର୍ଶନ, ଯେଉଁମାନେ ସତ୍ୟ ଧର୍ମର ଅନ୍ଦେଶଣ କରିଥାନ୍ତି । ସତକୁ ସତ ଠିକ ସେଯା ହେଲା ଓ ସେ ଏକ ଦୟନାୟ ମୃତ୍ୟୁର ଶାକାର ହେଲା ।’

ଦୁନିଆ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଂ}ଙ୍କ ଉକ୍ତର୍ଷ ଚରିତ୍ର ଜ୍ଞାନଲୋକ ପ୍ରଦାନ କର

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^{ସଂ} ଆମକୁ ଏହି ପଥ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଯେ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଂ}ଙ୍କ ନୈତିକ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତି ଅଶୋଭନୀୟ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝାଅ । ଦୁନିଆକୁ ଅଜଣା ଥିବା ଏହି ସୁନ୍ଦର ଓ ଅନୁପମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ସତେତନ କରାଅ । ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଯେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କାଲା ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଲାପରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ରଖନ୍ତୁ ନତୁବା ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ଉପଯୁକ୍ତ ମତେ ଦମନ କରନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାହଙ୍କାଲଙ୍କ ପ୍ରକୋପିତ ଶାସ୍ତି ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଓ କାହାକୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶାସ୍ତି ଦିଆଯିବ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜଣାଅଛି ।

ପୁନଃ ଅହମଦାୟା ସଂପ୍ରଦାୟର ଦିତୀୟ ଖଲିପାଙ୍କ ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସତ୍ୟ ଧରଣର ପୁଷ୍ଟକ ‘ରଙ୍ଗିଲା ରସୁଲ’ ନାମରେ ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଏକ ପ୍ରତିକା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ରେ ଅତି କର୍ଯ୍ୟ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା, ଯଦ୍ବାରା

ଭାରତୀୟ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ସେମାନେ ଏଥରେ ଉତ୍ତରିଷ୍ଟ ହୋଇ ଏହାର ଦୃଢ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଲେ ।

ଏହି ଅବସରରେ ମୁସଲମାନ ସମାଜକୁ ସମୋଧୁତ କରି ଦ୍ଵିତୀୟ ଖଳିପା^{ରଥ} କହିଥିଲେ ‘ହେ ମୋର ଭାଇମାନେ ! ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଥରେ ଦରଦଭାବ ହୃଦୟରେ କହୁଛି ଯେ ଲତେଇ କରିବା ପାଇଁ ଆଗକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିବା କୌଣସି ସାହାସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେ ଏକ କାପୁରୁଷ ଯିଏ ନିଜ ଆମସ୍ଵାର୍ଥ ତଳେ ଦବି ହୋଇ ରହିଯାଏ । ହଦିସ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ରୋଧକୁ ଝପି ରଖିବା ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ବାହାଦୁରା । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ବାହାଦୁର ବୋଲାଇବ ଯିଏ ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ସେହି ପରି ଅଟଳ ରହିଥିବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାକୁ ପୂରଣ ନ କରେ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଛକୁ ହଟି ନଥାଏ ।’ ସେ କହିଛନ୍ତି; ‘ଇସଲାମର ଉନ୍ନତି କଷ୍ଟେ ତିମୋଟି କଥାର ସଂକଷ୍ଟ କର । ପ୍ରଥମତଃ ତୁମ ମନରେ ଇଶ୍ଵର ଭଯ ଥିବ ଓ ତୁମେ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅମନ୍ୟୋଗୀ ହୋଇ ନଥିବ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ସଂଭାର କର । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ଇସଲାମର ପ୍ରଚାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶ୍ରମ ଓ ସହଯୋଗ ମନୋବୁର୍ତ୍ତି ଦେଖାଅ । ଯଦ୍ବାରା ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଥିବୀବାସୀ ଜାଣି ପାରିବେ । ମୁହମ୍ମଦ^{ସଂ}ଙ୍କ ଗୁଣ ଗ୍ରାମର ମହିମା ଓ ଜୀବନର ସୁନ୍ଦର ଆଦର୍ଶକୁ ସମସ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିବେ । ତୃତୀୟତଃ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦାସତ୍ତର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରୟାସ କରିବା ।’

(ଅନ୍ତରୂଳ ଓଲୁମ, ଖଣ୍ଡ ୯, ପୃଷ୍ଠା ୫୫୫-୫୫୬)

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁସଲମାନ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ନେତୃସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଏବେ ଦେଖନ୍ତୁ, ସ୍ଥାଧୀନ ବୋଲାଉଥିବା ମୁସଲିମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେଉଁମାନେ ସ୍ଥାଧୀନ ହେବା ସଭେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦର ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ଦାସତ୍ତର ଶୀକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏମାନେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କରି ଛଲିଛନ୍ତି । ନିଜେ ସ୍ବାବଳମ୍ବୀ ନୁହନ୍ତି କି ନିଜେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ଛତ୍ରଛାଯା ତଳେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ରହାନ୍ତି । ଏହି ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଯୋଗୁଁ ସେହି ଶକ୍ତି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବେଳେବେଳେ

ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଭାବନା ସହିତ ଖେଳନ୍ତି । ପୁଣି ଦିତୀୟ ଖଲିପା ମହୋଦୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ଭିରିକ ସମାବେଶର ଆୟୋଜନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶତ୍ରୁର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାର ଏହିପରି ପଢ଼ା ଅବଳମ୍ବନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ବିଷ୍ଣୋତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା କିମା ଉଙ୍ଗାରୁଜା ଓ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଭିଆଇବା । ଏହି ବିଷ୍ଣୟ ପ୍ରତି ସେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁ ସଚେତନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ, ତନ୍ମଧରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଅହମଦିମାନେ ହିଁ ସମୋଧୁତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସେହିସବୁ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପ୍ରତଳିତ କେତେକ ଭୁଲ ରୀତି ଅନୁଭବ ହୀନ ଉପାୟରେ ଆମର କେତେକ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ମୁଁ ଅହମଦିମାନଙ୍କୁ କହୁଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ସମୋଧୁତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କୁସଂସ୍କାରିକୁ ପରିହାର କରନ୍ତୁ । ତେଣୁ ଆମର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏହା ହିଁ ହେବା ଉଚିତ ମାତ୍ର ପୋଡ଼ାଇଲା ଓ ଧନଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିବା ନୁହେଁ । ଆମୁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆମର ଅଧିକ ଧାନ ରହିବା ଉଚିତ । ଆମେ କ’ଣ କରୁଛୁ, ଆମର କେତେ ଜିଶ୍ଵରଭୟ ରହିଛି, ତାହାଙ୍କର ଉପାସନା ପ୍ରତି ଆମେ କେତେ ଯନ୍ତ୍ରବାନ, ଧାର୍ମିକ ଅନୁଶୀଳନ ପାଳନ ପ୍ରତି ଆମେ କେତେ ଦୂର ପ୍ରୟାସ କରୁଛୁ ଓ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ମଧୁମୟ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକରରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ଆମେମାନେ କେତେ ବ୍ୟପ୍ର, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚେଷ୍ଟିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାର ଆଜି ବେଳ ଆସିଛି ।

ତା’ପରେ ପୁଣି ସଂପ୍ରଦାୟର ଚତୁର୍ଥ ଖଲିପାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ ‘ସଲମନ ରୂପଦି’ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ନେଇ ଏକ ଅପମାନ ଜନକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲେ । ତାହାର ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିବାଦ କରି ଖଲିପା ମହୋଦୟ ଏକ ଜ୍ଞାନା ଅଭିଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଏକ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଇସଲାମର ସତ୍ୟତା ଓ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ କରିଥିଲେ । ପୁଣି ଯେପରି ମୁଁ କହିଛି, ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସବୁବେଳେ ହୋଇ ଆସୁଛି । ବିଗତ ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ମଧ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଜୀବନ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ଲେଖା ବାହାରିଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ସକଳ ମିଥ୍ୟାରୋପକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବା ପାଇଁ

ବିଭିନ୍ନ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରିବା, ପତ୍ରାଳାପ କରିବା ତଥା ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷା କରିବା ଦିଗରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିବାକୁ ମୁଁ ଜମାଅତ ଓ ସହାୟକ ସଂଗ୍ରହିତ କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲି । ତେବେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଜୀବନର ଉକୁଷ୍ଟ ଦିଗକୁ ଘୃଥବୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ଓ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନର ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ଭଙ୍ଗାରୁଜା ଓ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗର ଅହମଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏଥିପ୍ରତି ପ୍ରରୋଚିତ କରିବେ ସେ ତୁମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଉପାୟରେ ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଅ ଓ ନିଜର ଯୋଗାଯୋଗର ପରିସରକୁ ବଜାଆ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲେଖି ଜଣାଅ, ତା'ହେଲେ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗ ସବୁ ସ୍ଵରରେ ଏଥିରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିବ । ତା'ପରେ ଯଦି କେହି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧ କୌଣସି ଆସନ୍ତା କରୁଛି, ତେବେ ସେ ବିଷୟକୁ ଲକ୍ଷଣଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।

ଅଲ୍‌ଲାଇତାଲା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସଂ} ‘ରହମତୁଲ୍ ଲିଲ୍ ଆଲମିନ୍’ (ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱପାଇଁ କରୁଣାର ଅବତାର) କରି ପଠାଇଥିଲେ । ଅଲ୍‌ସ୍ଵାମ୍ ଏହାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି: **وَمَا آرَسْلَنَا إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ**

ଓମା ଅରସଲନାକା ଉଲ୍‌ଲାଇହମତଲ୍ ଲିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଆମେ ତୁମକୁ ସମଗ୍ର ଜଗତ ପାଇଁ ଅନୁଗ୍ରହ ରୂପେ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛୁ’
(ଅଲ୍‌ଅମିଯା ୧୮୦)

ତେବେ ଏପରି ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ଅଧିକାରି ହୋଇଥିବା ମହାନ କରୁଣା ବିତରଣକାରୀ ଯୁଗପୁରୁଷ ନା ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଧରାଧାମରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି ବା ଆଗାମି ସମୟରେ ଜନ୍ମ ନେବେ । ବାସ୍ତବ ପକ୍ଷେ ସେହି ଜୀବନାର୍ଶର ପ୍ରତୀକ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁସଲମାନ ଅନୁକରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ । ସ୍ଵପାଇଁ ଜଣେ ଅହମଦିଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ବିରାଟ ଦାୟୀତ୍ବ ନ୍ୟାୟ କରାଯାଇଛି । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ପାଇଁ କରୁଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ଆସିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ତାଙ୍କ

ଛବିକୁ ଏପରି ଚିତ୍ରଣ କରି ଦେଖାଉଛନ୍ତି, ଯଦ୍ବାରା ଏକ ଉତ୍ୟନ ବିଭାଗ ରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଛି । ଏପରି ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ପ୍ରେମ ଓ ଦିବ୍ୟ କରୁଣାର ପ୍ରତାଙ୍କ ସାଜିଥିବା ଜଣେ ଦେବି ପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାକୁ ବତାଇବା ପାଇଁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ବଦଳାଇବାକୁ ହେବ । କଠୋର ବାଦର ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । କାରଣ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ଯୁଦ୍ଧରୁ ନିଷ୍ଠାର ପାଇବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ପ୍ରୟାସ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ତାଙ୍କ ମଦିନା ଆଗମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଶତ୍ରୁତାର ସୀମା ଟପିଗଲା, ସେତେବେଳେ ବାଧ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧର ଭାର ଜବରଦସ୍ତି ତାଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦିଆଗଲା । ତା'ପରେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମୂଳକ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସୁତରାଂ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କର ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାସ୍ତୁ ହେଲା:

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقْتَلُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْدِيْنَ^(୧)

ତୁ କାତିଲୁ ଫି ସବିଲିଲୁହିଲୁ ଲଜି ଯୁକାତିଲୁ ନକୁମ୍ ଫୁଲା ତା'ତଦୁ;
ଜନନଲ୍ଲାହା ଲା ଯୁହିବବୁଲ୍ ମୁଁ ତଦିନ ।

ଅର୍ଥାଥ ‘ହେ ମୁସଲମାନଗଣ ! ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଲଭ,
ଯେଉଁମାନେ ତୁମ ସହିତ ଲଭୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସୀମା ଲଂଘନ କର ନାହିଁ । ଅଲ୍ଲାହ
ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସାମା ଲଂଘନକାରୀଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।’

(ଅଲ୍ ବକରା ୧୯୧)

ତେବେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକଟିତ ଶରିୟତ ବା ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ
ବିଧାନ ଉପରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି
ଅପମାନଜନକ ଭାବନା ରଖିବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷ୍ପୁର ହେବ ।

ବ୍ୟଙ୍ଗ ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅହମଦିୟା ଜମାଆତ୍‌ର ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ

ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନେ ତ ଉଡ଼େଇଛି ହୋଇ ଧର୍ମଘଟ କରୁଛନ୍ତି ଓ
ଉଜ୍ଜାରୁଜ୍ଜା କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦ ବିକ୍ଷୋଭ ଓ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା
ଧନଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଘଟଣା ପରେ ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସ୍ଵରୂପ ଯଥୋତ୍ତର ଉପାୟରେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ।
ସେମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମାଦପତ୍ର ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ । ପୁଣି ୨୦୦୭
ଫେବୃଆରୀରେ ହୋଇଥିବା ଧର୍ମଘଟ ଆଜିର କଥା ନୁହେଁ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏହି
ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା । ସେପ୍ତେମ୍ବର ମାସରେ ହୋଇଥିବା ଘଟଣାର ଆମେ କିପରି
ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲୁ ? ଯେପରି ମୁଁ କହିଛି, ଉକ୍ତ ଘଟଣା ସେପ୍ତେମ୍ବରରେ ହେଉ କି
ଅକ୍ଷୋବର ମାସର ଆରମ୍ଭରେ । ଆମ ମିଶନାରୀ ଅତିଶୀଘ୍ର ବିଷ୍ଵାର ପୂର୍ବକ ଏକ
ଲେଖା ପ୍ରକ୍ଷୁତ କଲେ ଓ ଯେଉଁ ସମାଦପତ୍ରରେ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା,
ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ଵରୂପ ଏହି ଲେଖାଟି ପଠାଇଲେ । ସେଥିରେ ପ୍ରତିଶ୍ଵୁତ
ମସିହଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବୁଝାଇ ଦିଆଗଲା ଯେ ଆମମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦର ପଦ୍ମା
ଏହିପରି । ଆମେ କୌଣସି ଶୋଭାଯାତ୍ରା ବାହାର କରିବୁ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତୁମ ସହିତ
କଳମର ଜିହାଦ୍ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବୁ ଯେ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ହେବା ଦ୍ୱାରା ଆମେ କେତେ ମର୍ମାହତ ହୋଇଛୁ, ସେଥିପାଇଁ ଆମର ଉଦ୍ଦବେଗ
ଜଣାଇବୁ । ଉକ୍ତ କାର୍ତ୍ତୁମାନ ପାଇଁ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ସେମାନଙ୍କୁ କୁହାଗଲା ଯେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଏପରି ସ୍ଥାଧୀନତାକୁ ସହ୍ୟ କରିଯିବାରେ
କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ଅନ୍ୟର ଭାବନାକୁ ଆଘାତ
ଦେବା । ତେବେ ଏହାର ସକାରାମ୍ବକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମିଳିଲା । ଯେଉଁ ଲେଖାଟି
ସମାଦପତ୍ରକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ତାହା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଓ ତେନ୍ମାର୍କର ଲୋକମାନେ
ଏହାକୁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଅନେକ ଟେଲିଫୋନ ବାର୍ତ୍ତା ଆମ ମିଶନ୍ ହାଉସକୁ
ଆସିଥିଲା, ଯହିଁରେ ସେହି ଲେଖା ଉପରେ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଶୁଭେଳା ମିଳିଥିଲା ।
ସାମାଦିକ ସଂଘର ସଭାପତି ଏକ ବୈଠକ ଡକାଇ ଆମକୁ ନିମନ୍ତଣ କଲେ ।

ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହା ବୁଝାଇ ଦିଆଗଲା ଯେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ଓ ବାକ୍ ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇଁ ଆଜନଗତ ଅନୁମତି ଦିଆ ଯାଇଥୁଲେ ସୁନ୍ଦର ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ କୌଣସି ଧର୍ମଗୁରୁ ବା ସନ୍ନାନୀୟ ପୁରୁଷଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କ୍ଷୁର୍ଷ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ହୀନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା । ଏଠାରେ ପରିବେଶରେ ଏକାଠି ରହି ଆସୁଥିବା ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନଙ୍କ ଭାବନାକୁ ଧାନରେ ରଖିବା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରୁଛି । କାରଣ ଏହା ନହେଲେ ଶାନ୍ତିର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଉଚ୍ଚ ନୈତିକ ଆଦର୍ଶ, ଉରମ ବ୍ୟବହାର, ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି, ଜିଶୁରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ତଥା ମାନବୀୟ ଗୁଣର ଉକ୍ତତା ସଂବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଗଲା । ତାଙ୍କ ଜୀବନର କେତେକ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ପଚରାଗଲା ଯେ ଏପରି ଦିବ୍ୟ ଗୁଣ ଓ ମହିମାର ଯିଏ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ, ତାଙ୍କର ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ତିଆରି କରିବା କେତେ ଦୂର ଯଥାର୍ଥ ? ସୁତରାଂ ଏହି କଥା ଶୁଣି ସେମାନେ ଆମର ଭୁରି ଭୁରି ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ଜଣେ କାନୁନିଷ୍ଠ ଖୋଲା ଖୋଲି କହିଲେ ଯଦି ଏପରି ସଭା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥାନ୍ତା ସେ କଦାପି ଏପରି ବ୍ୟଙ୍ଗାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ନଥାନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷାକୁ ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି । ଏପରି Dialogue ଓ ବାର୍ତ୍ତା ବିନିମୟର ଧାରା ଆଗକୁ ଜାରି ରଖିବାକୁ ସମସ୍ତେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ପରିଶେଷରେ ସଂଘର ସଭାପତି ଏକ ପ୍ରେସ ରିଲିଜ୍ ଜାରି କଲେ ଓ ଏହାର ବିଷୟ ବଞ୍ଚିଲୁ ସର୍ବ ସମକ୍ଷରେ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇ ଦିଆଗଲା । ଯାହା ହେଉ, ଆମ ଜମାଅତ ଏତାଦୃଶ ପଦକ୍ଷେପ ସବୁବେଳେ ଗ୍ରହଣ କରିଆସୁଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଯେଉଁଠାରେ ମୂଳ ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା, ସେଠାରେ ଜମାଅତ ଯଥେଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ରର ମୂଳ କାରଣ ହେଉଛି, ଜଣେ ତେନମାର୍କ ଲୋଖନ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଜୀବନ ଓ କୁରାଆନ ସମକ୍ଷରେ ଏକ ପୁଷ୍ଟକ ଲୋଖନୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଫଟୋ ପଠାଇବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଯେଉଁମାନେ କେତେକ ଫଟୋ ପଠାଇଲେ ମୁସଲମାନ କାଳେ ଏଥରେ ଉଡ଼ିଷ୍ଟିପୁ ହେବେ, ଏହା

ଆଶଙ୍କା କରି ସେ ନିଜ ନାମ ଗୋପନ ରଖିଲେ । ତେଣୁ ପୁସ୍ତକ ହେଉଛି ଏହି ଘଟଣାର ମୂଳ କାରଣ, ଯେପରି ସମାଦପତ୍ରରେ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ହିଁ ଘଟଣାର ଆଧାର ଥିଲା । ତେଣୁ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅବିରତ ଭାବେ ସେମାନେ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ । ଦୁନିଆର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ଏହାକୁ ପଡ଼ି ଯେଉଁଠାରେ ବି ଅଭିଯୋଗ ଉଠିବ ତାକୁ ଦର୍ଶାଇ ଏହାର ସମୁଚ୍ଚିତ ଉଭର ଦେବାକୁ ହେବ । ସେହି ତେନମାର୍କରେ ଏହି ଧାରଣା ଜନ୍ମିଛି ଯେ କେତେକ ମୁସଲିମ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ଯାହା ସେମାନେ ପ୍ରକାଶିତ କରି ନାହାନ୍ତି, ସେଷବ୍ରକୁ ଦେଖାଇ ମୁସଲିମ ଜଗତକୁ ଉଭେଜିତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସତ କି ମିଛ ଜଣାନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମର ତୁରନ୍ତ ଧାନ ଦେବା ଫଳରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ସତ୍ୟତା ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ନିଆ ଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଲୋକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେବେକି ଏହା ତିନିମାସ ତଳର ଘଟାଣା ।

ଯେପରି ମୁଁ କହିଥିଲୁ. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ଙ୍କ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଦିଗ ବିଷୟରେ ଏକ ସ୍ଥାଳ ଧାରଣା ମୂଳକ ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଶେଷତଃ ଇସଲାମରେ ଯୁଦ୍ଧଶୋର ମନୋବୃତ୍ତି ରହିଥିବାର ଯେଉଁ ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ରହିଛି, ତାକୁ ବଳିଷ୍ଠ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଥିବା ତଥା ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ସମାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଲେଖାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବହୁଲ ଭାବରେ ପ୍ରରକର କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲି । ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ପୁସ୍ତକ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଓ ସମାଦପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇ ପାରେ ।

ଅହମଦି ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ସାମାଦିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶତା ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ

ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଛି ଯେ ଆଗାମୀ ଦିନ ପାଇଁ ଜମାଅତ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ, ଯଦ୍ବାରା ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ସାମାଦିକତା କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଯୋଗ ଦେବା ସକାଶେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଯାହାର ଏ

ଦିଗରେ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି, ସମାଦପତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଆମେ ନିଜର ପ୍ରଭାବ ବିପ୍ରାର କରିପାରିବା । କାରଣ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଖଳ ପ୍ରକୃତିର କାମ ସମୟ ସମୟରେ ଏପରି ଦେଖାଯାଇଥାଏ, ଯାହାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଗଣ ମାଧ୍ୟମଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଅଧିକ ସଂପର୍କ ରଖାଯାଇ ପାରିବ । ଯଦ୍ବାରା ଦୁଷ୍ଟ ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦମନ କରିବାର ବାଟ ଖୋଲିଯିବ । ତଥାପି ଯଦି ସେମାନେ ଏଥୁରୁ ବିରତ ନ ହେବେ, ସେହି ଧରଣର ଲୋକ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ କୋପର ଶୀକାର ହେବେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଉପରେ ଇହକାଳରେ ଓ ପରକାଳରେ ମଧ୍ୟ ଅଭିଶାପ ପକାଯାଏ । ସୁତରାଂ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲାହ କହିଛନ୍ତି:

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولُهُ لَعْنَهُمْ اللَّهُ

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعْدَلَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

ଇନନଳ୍ଲକ୍ଷିନା ଯି ଜୁନଲ୍ଲାହା ଡି ରସୁଲକୁ ଲାଆନହୁମୁଲ୍ଲାହୁ
ଫିଦ୍ ଦୁନ୍ୟା ଦ୍ଵାଳ ଆଖାରତି ଓ ଅବଦାଳହୁମ ଅଜାବମ ମୁହିନା

‘ଯେଉଁମାନେ ଅଲ୍ଲାହ ଓ ତାଙ୍କ ରସୁଲଙ୍କୁ କ୍ଲେଶ ଦିଅନ୍ତି, ଅଲ୍ଲାହ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦୁନିଆରେ ଅଭିଶାପ ପକାନ୍ତି ଓ ପରକାଳରେ ମଧ୍ୟ । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅପମାନଜନକ ଶାସ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛି ।’ (ଅଲ୍‌ଆହଜାବ ୪୮)

ତେବେ ଏହି ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଶେଷ ହୋଇଯାଇ ନାହିଁ । ଆମ ଅବତାର ଜଣେ ଜୀବନ୍ତ ସିନ୍ଧ ମହାପୁରୁଷ । ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଚାରସ୍ଥାଯୀ ଓ ସର୍ବଦା ଜୀବିତ ରହିବ । ତାଙ୍କ ଶରୀଯତ ବା ଧର୍ମୀୟ ବିଧାନ ଯୁଗୋପ୍ୟୋଗୀ, ଯାହା ସବୁ ସମୟରେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟ ପାଇବ । ସେଥୁଯୋଗୁଁ ଯେଉଁସବୁ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଛି ଓ ତାଙ୍କୁ ମାନୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଯେପରି ଉପୀତନର ଶୀକାର ହେଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସଦାସର୍ବଦା ସତ୍ୟ ଉପରେ ଅଟଳ ରହିଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାହ ଜୀବନ୍ତ ଜିଶ୍ଵର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ଦୁନିଆକୁ ଏ ବିଷୟ ଅବଗତ କରାଇବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆମେ ଦୁନିଆକୁ ଏହି ଖବର ପହଞ୍ଚାଇବା ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ତୁମକୁ ଦିଆଯାଉଛି,

ସେଥିପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧାନ କରିବା କ୍ଷମତା ସେ ନିଜ ହସ୍ତରେ ରଖିଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅଳ୍ଲା^୫ ଓ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କୁ ଆଘାତ ପହଞ୍ଚାଇବାରୁ ବିରତ ରୁହ । ତେବେ ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷା ଓ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୃଥିବୀକୁ ଜଣାଉଛେ, ସେତେବେଳେ ନିଜର ସଂଧାର ଓ ଆମ୍ବଶୁଦ୍ଧି କରିବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ଆମର ନିଜ କର୍ମ ହିଁ ଦୁନିଆର ମୁହଁକୁ ବନ୍ଦ କରିପାରିବ ଓ ଦୁନିଆକୁ ତୁପ ରଖିବା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା । ଯେପରି ମୁଁ ଏକ ତଥ୍ୟ ଦେଇଥୁଲି ଯେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ବିଦ୍ୟାନ ଦୋମୁହାଁ ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିବାର ଆରୋପ ଲଗାଯାଉଛି । ସେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କଥା କହୁଛି ତ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଏହାର ଓଳଟା କହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉସୁକାଉଛି । ବୋଧହୃଦୟ ମୁଁ ସେହି ରିପୋର୍ଟ ପଡ଼ିନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମର ଅନ୍ତର ଓ ବାହାର ତଥା ଆମର କହିବା ଓ କରିବାକୁ ଏକ କରି ସ୍ଵେଚ୍ଛାତ ଉପାୟରେ ନିଜର ଉଭୟ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ପତାକା ଜଳାଇବା ଓ ଧନ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୁହଁନ୍ଦି^୬ ସମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ

ନିଜକୁ ମୁସଲିମ ବୋଲାଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଏହା କହୁଛି ଯେ ସେ ଅହମଦି ହୋଇଥାନ୍ତୁ କି ନୁହେଁ, ସିହା ସୁନି ହୋଇଥାନ୍ତୁ କି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀର ମୁସଲମାନ, ଯେତେବେଳେ ଆମ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି, ସେମାନେ କ୍ଷଣିକ ଉଭେଜନାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ପତାକା ଜଳାଇବା, ଭଙ୍ଗାରୁଜା କରିବା, ଧନଜୀବନକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ତଥା ଦୂତାବାସ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିଜ କର୍ମରେ ସୁଧାର ଆଣନ୍ତୁ । ଯାହା ଫଳରେ ଅନ୍ୟମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ଉଠାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ନାହିଁ । କ’ଣ ପୋଡ଼ାଇଲା କରିଦେଲେ ସେମାନେ ବୁଝୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁହଁନ୍ଦି ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ୟ^୭ ଙ୍କିଂ ଜନ୍ମତ ଓ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାର (ଅଳ୍ଲା^୫ କରନ୍ତୁ) କେବଳ ଏତିକି ଗୌରବ ରହିଛି

ଯେ ପତାକା ଜଳାଇ ବା ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଭବନର ସଂପର୍କ ଧୁଃସ କରି ସେମାନେ ବଦଳା ନେଇଗଲେ । ନା ନା, ଆମେ ତ ଏପରି ନବାଙ୍କୁ ମାନୁଛୁ ଯିଏ ବିଦେଶର ନିଆଁ ଲିଭାଇବାକୁ ଆସିଥିଲା । ଯିଏ ପ୍ରେମ ଓ ଅହିଂସାର ଦୂତ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ସେ ହିଁ ଶାନ୍ତିର ରାଜକୁମାର ଥିଲା । ତେଣୁ କଠୋର ଆଚରଣ ନକରି ତାଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ଶିକ୍ଷାକୁ ପୃଥବୀବାସୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପରିବେଶଣ କରନ୍ତୁ ।

ଜଣେ ଅହମଦିଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କଣ ହେବା ଉଚିତ

ଅଲ୍ଲାହତାଳା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବା ଶକ୍ତି ଓ ସଦବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଅହମଦିମାନଙ୍କୁ କହୁଛି ଯେ ସେହି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ତ ଜଣା ନାହିଁ ଯେ କେବେ ସେମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜ୍ଞାନ ଆସିବ କି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଡ଼, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁବା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃଦ୍ଧ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ସେହି ଅଭିନ୍ଦୁ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ରର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସ୍ଵରୂପ ନିଜ ଭିତରେ ଏପରି ନିଆଁ ଲଗାନ୍ତୁ, ଯାହା କେବେ ଲିଭିବ ନାହିଁ । ତାହା କେବେ କୌଣସି ଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକା କିମ୍ବା ସଂପର୍କ ଜାଲିପୋଡ଼ି ଛାରଖାର କରି ଦେଉଥିବା ନିଆଁ ନ ହେଉ ଯାହାକୁ ନିର୍ବାପିତ କରିବା ପାଇଁ ମାତ୍ର କେତେ ଘଣ୍ଟା ବା ମିନିଟ ଲାଗିଯିବ । ଆମ ନିଆଁ ତ ଏପରି ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ସଦାସର୍ବଦା ଜଳୁଥିବା ପ୍ରେମାଗ୍ନି, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମର୍ପଣର ଜ୍ଞାଳା, ଯାହା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦର୍ଶକୁ ଦୁନିଆରେ ଦେଖାଉଥିବା ଅଗ୍ନି । ଏହା ଯାହା ଆପଣମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଥରେ ଲାଗିଗଲେ ତାହା ସଦା ପ୍ରଜ୍ଞଳିତ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଏହା ଏପରି ଧରଣର ନିଆଁ ହେଉ ଯାହା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତି ହୋଇଯିବ ଓ ଯାହାର ଶିଖା ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ଆକାଶରେ ପହଞ୍ଚୁଥିବ ।

ନିଜ ମନର ବେଦନାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ କୁ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ରୂପେ ଦରୁଦ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତୁ

ସୁତରାଂ ଏହି ନିଆଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହମଦି ନିଜ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଜ୍ଞଳିତ କରନ୍ତୁ । ଏବଂ ନିଜ ମନର ବେଦନାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ

ମୁହଁମଦ^{ସଖ} ମାଧ୍ୟମ ହେବା ଉଚିତ । ନିଜ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୃହୀତ ହେବା ସକାଶେ ତଥା ଅଲ୍ୟୁଃଙ୍କ ପ୍ରେମକୁ ଆକର୍ଷତ କରିବା ପାଇଁ ତଥା ଦୁନିଆର ନିର୍ବୋଧ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଓ ନିଜକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅନୈକତା ଓ ବିଶ୍ଵାସକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ହଜରତ ମୁହଁମଦ^{ସଖ}ଙ୍କ ପ୍ରେମ ଓ ଶ୍ରୀଦାତୁ ହୃଦୟରେ ଜନ୍ମାଇବାକୁ ହେବ । ନିଜର ଲହକାଳ ଓ ପରକାଳ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିବାକୁ ହେଲେ ମୁହଁମଦ^{ସଖ}ଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପାର ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ନମସ୍ୟ ଭାବର ନୈବେଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଅଜସ୍ର ଦରୁଦ୍ ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ଆଜିର ବିଶ୍ଵାସକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଆପଣାକୁ ମୁହଁମଦ^{ସଖ}ଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ମନ୍ତ୍ର କରି ରଖିବା ତଥା ନିଜ ବଂଶଧରଙ୍କୁ ଅହମଦିଯତ ଓ ଜସଲାମ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ୟୁଃତାଲାଙ୍କର ଏହି ଆଦେଶକୁ କଡ଼ାକଢ଼ି ଭାବରେ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

اَنَّ الَّهُ وَمَلِكُنَّهُ يَصْلُوْنَ عَلَى النَّبِيِّ يَا يَهُوَمَا

‘ଇନ୍ଦ୍ରଲ୍ଲାଙ୍କ ଡି ମଲାଇକତହୁ ଯୁସଲ୍ଲନା ଅଲନ୍ ନବୀଯେ । ଯା ଅଯୋହଲ୍ ଲଜିମା ଆମନ୍ତୁ ସଲ୍ଲ ଅଲୋହେ ଫ୍ଦ ସଲ୍ଲେମୁ ତସଲିମା’

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ହେ ଲୋକମାନେ ! ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ଵାସ ଆଣିଛ, ତୁମେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦରୁଦ ଓ ସଲାମ (ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ନମ୍ବାର) ପ୍ରେରଣ କର । କାରଣ ଅଲ୍ୟୁଃ ଓ ଦେବଦୂତମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହା ପ୍ରେରଣ କରୁଛନ୍ତି ।’

(ଅଲ୍ ଅହଜାବ ୪୩)

(ଖୁତବା ଜୁମା, ୧୦ ଫେବୃରୀ ୨୦୦୭. ମୁହଁମଦ^{ସଖ} ଓ ବ୍ୟାଗତିତ୍ରର ବାସ୍ତବିକତା, ପୃ ୯-୧୦)

**ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ସହିତ ଖେଳିବା କୌଣସି ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ
କିମ୍ବା ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା ନୁହେଁ**

ମହାମାନ୍ୟ ପଞ୍ଚମ ଖ୍ଲିପା^{ସଖ} ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ସହିତ ଖେଳିବା ପ୍ରତି ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଅଲ୍ୟୁଃଙ୍କ ପ୍ରକୋପ କୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ମହାମାନ୍ୟ କହିଛନ୍ତି:

ଏହା ଆମେ ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ରହିଛୁ ଯେ କୌଣସି ସଂପ୍ରଦାୟର ପବିତ୍ର ଧର୍ମଗୁରୁ, ସଂସ୍କୃତକ ବା ଆଇଯର୍‌ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ମନୋଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଓ ମନ ଭିତରେ ସଂକାର୍ଷ ଧାରଣା ରଖିବା କେବେହେଲେ ସ୍ଥାଧୀନ ବିରଧାରାର ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା ଓ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ମହିତ୍ତାକାଳିକ୍ଷୀ ରୂପେ ନିଜକୁ ଯେତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବିଲେ ବି ଅନ୍ୟର ଭାବନା ସହିତ ଶେଳୁଥୁବା ଯୋଗୁଁ ତାହାକୁ ନା ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା କୁହାଯିବ ନା କୌଣସିମତେ ତାହା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଥାଧୀନତା ବୋଲାଇବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଏକ ସୀମା ଅଛି, ଏକ ନାତିଗତ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳା ରହିଛି । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପେଶାରେ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳାଗତ ବିଧ ରହିଥାଏ, ସେହିପରି ମୁକ୍ତ ଓ ଅବାଧ ସାମାଦିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଓ ଯାହାର କର୍ମ ପରିସର ସୀମିତ ଥାଏ । ତଦନୁସାରେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଶାସନ ବା ସରକାର ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାତି ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଥାତନ୍ତ୍ର୍ୟତା ବା ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ଅର୍ଥ ଏହା ଆବୋ ନୁହେଁ ଯେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ସହିତ ଶେଳିବା ବା ସେମାନଙ୍କୁ ମାନସିକ ଆଘାତ ଦେବା । ଏପରି ଚିତ୍ତାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥୁବା ସ୍ଥାଧୀନତା ଯାହା ପାଇଁ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶ ଗର୍ବ କରେ, ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ମୁକ୍ତ ବିରଧାରାର ପରିଚାଳକ ନୁହେଁ । ଏପ୍ରକାର ସ୍ଥାଧୀନତା ବିକାଶ ଦିଗକୁ ନେଇଯାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା ଅବନତି ଓ ଅବକ୍ଷୟ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିଥାଏ ।

ମୁହମ୍ମଦ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ଅପବାଦ ଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦୈବି ପ୍ରକୋପର କାରଣ

ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶ ଚଞ୍ଚଳ ଗତିରେ ଧାର୍ମିକ ଆସ୍ତ୍ରା ତ୍ୟାଗ କରି ମୁକ୍ତ ବିରଧାରା ନାମରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୌତିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଚାରକୁ ପଦଦଳିତ କରୁଛି । ତାଙ୍କୁ ଜଣାନାହିଁ ଯେ କିପରି ସେହି ଲୋକମାନେ ନିଜ ବିନାଶକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏବେ ଇଟାଲିର ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁଷ୍ଟାମିର ଏକ ନୂଆ ଫର୍ଦ୍ଦ ଖୋଲିଛନ୍ତି ଯେ କୁସ୍ଥିତ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ରକୁ ନିଜ ଚି' ସାର୍ଟ ଉପରେ ଛପାଇ ପିଷି ବୁଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲେଣି, ଏପରିକି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ମୋଠାରୁ ଏହାକୁ ନିଅ । ଏହା ବିକ୍ରି ହେଉଥିବାର ଶୁଣାଯାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ହିଁ ସଠିକ ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହା ବୁଝିନେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କ୍ରୋଧ ଓ ମହାକୋପର ଶାକାର ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଯାହା କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଭୁଲ ବଶତଃ ହୋଇଗଲା ସେ କଥା ଛାଡ଼ିବୁ । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଆଗକୁ ନିରକ୍ଷର ଜାରି ରଖିବା ଓ ଜିଦ୍ଧଖୋର ମନୋଭାବ ନେଇ ସେମାନେ ଏହା କରି ରଖିବା, ଆହୁରି ଅବାଧ ହୋଇ ଦାବି କରିବା ଯେ ଯାହା ଆମେ କରୁଛୁ ଠିକ କରୁଛୁ । ଏହାର ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ମହାକୋପ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ପଡ଼ିବ, ଏଥରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅହମଦିମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିପରି ହେବା ଉଚିତ

ଯେପରି ମୁଁ କହିଥିଲି, ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସେମାନେ ଜାଣିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏକ ଅହମଦିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏପରି ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାନ୍ତୁ । ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ମହାକୋପ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟ ଦେଖାନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମର ମୁଁ ଯେପରି କହିଥିଲି, ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଆଗରେ ନତମନ୍ତକ ହୁଅନ୍ତୁ ଓ ତାହାଙ୍କ ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଏହି ଲୋକମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ର ଆତକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି, ତାହେଲେ ସେହି ପ୍ରଭୁ ଯିଏ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ସଖା ହେବାର ଜ୍ଞାନ ରଖିଛନ୍ତି, ସେ ମଧ୍ୟ ମହା ପ୍ରକୋପକୁ ନେଇ ଆସିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ସେ ସକଳ ଶକ୍ତି ଓ ପରାକ୍ରମର ଅଧିକାରୀ । ସେ ମନୁଷ୍ୟକୃତ ନୀତି ନିଯମ ପ୍ରତି ଧାନ ଦେବା ପାଇଁ କେବେ ବାଧ ନୁହନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ୍ଦୁ ତାଙ୍କରି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱାଧାନ ହୋଇ ପରିରଖିତ ହେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରଚଣ୍ଡ କ୍ରୋଧରୁ କେହିହେଲେ ବର୍ତ୍ତିଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ବାହାରେ ।

ତେବେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶ ବା ଲୋକମାନଙ୍କର ଏପରି ମତିଗତି ଦେଖୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହମଦି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଛାମୁରେ ଅଧିକ ନଈଁବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜିଶୁରଙ୍କ ମସିହ ଯୁରୋପକୁ ଓ ଆମେରିକାକୁ ଚେତାବନୀ ଦେଇ ସାରିଛନ୍ତି । ଆଜିକାଳି ଯେପରି ଭୂମିକମ୍ପ, ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାନ ଆସିବାରେ ଲାଗିଛି, ଏହା କେବଳ ଏସିଆ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ ନୁହେଁ । ଆମେରିକା ତ ଏହାର ଏକ ଫେଲକ ଦେଖୁ ସାରିଛି । ସୁତରାଂ ହେ ଯୁରୋପ ! ତୁ ମଧ୍ୟ ନିରାପଦ ନାହୁଁ । ସେଥିପାଇଁ ଜିଶୁରଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଦୟ କର ଓ ତାଙ୍କର ତେଜସ୍ୱୀ ମହିମାକୁ ଆହ୍ଵାନ କରନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ମୁଁ କହୁଛି ଯେ ମୁସଲିମ ରାଷ୍ଟ୍ର ବା ମୁସଲିମାନ ବୋଲାଉଥିବା ଲୋକମାନେ ନିଜ ଚିତ୍ତାଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ । ଏପରି ମନୋଭାବ ରଖୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ, ଯଦ୍ବାରା ମୁହମ୍ମଦ^{ୱୀର୍ଘ} ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଉତ୍ତରମ ଗୁଣାବଳୀ ପୃଥିବୀ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ରଖାଯାଇ ପାରିବ । ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ପାରିଲେ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କ ଏହା ସଠିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହୋଇପାରିବ । (ଖୁତବା ଜୁମା, ୨୪ ଫେବୃଯାର ୨୦୦୭, ମୁହମ୍ମଦ^{ୱୀର୍ଘ} ଓ ବ୍ୟଜତିତ୍ରୁର ବାଷ୍ପବିକତା, ପୃ ୨୪-୨୭)

ଅଣମୁସଲିମମାନଙ୍କ ସହିତ ସଦବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇସଲାମର ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷା

ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଇସଲାମର ଯେଉଁସବୁ ସ୍ମୂଦର ଓ ଉତ୍କଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା ରହିଛି ସେ ବିଷୟରେ ଅହମଦିଯା ଜମାଆତର ପଞ୍ଚମ ଖଲିପା କହିଛନ୍ତି:

ପବିତ୍ର କୁରାନରେ ବହୁମାତ୍ରାରେ ଇସଲାମର ଉପାଦେୟ ଶିକ୍ଷାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ଯହିଁରେ ଅଣ-ମୁସଲିମଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା, ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଧାନ ରଖିବା, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ନ୍ୟାୟ କରିବା, ଧର୍ମରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବଳ ପ୍ରୟୋଗ ନ କରିବା ତଥା ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି କଠୋର ମନୋଭାବ ପୋଷଣ ନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ରହିଥିବା ଆଦେଶ କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ

ନୁହେଁ, ଅଣମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଲାଗୁ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି । ଅବଶ୍ୟ କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯୁଦ୍ଧର ଅନୁମତି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ତାହା ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ଯେତେବେଳେ ଶତ୍ରୁ ପ୍ରଥମେ ଆକ୍ରମଣ କରିବ ବା ବୁଝାମଣାର ସର୍ତ୍ତକୁ ଭଙ୍ଗ କରିବ, ନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟର କଣ୍ଠରୋଧ କରାଯିବ, ଏପରି କି ଅତ୍ୟାରରର ସମସ୍ତ ସୀମା ଚପିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶର ଧାର୍ମିକ ସଂଗଠନ ବା ସଂପ୍ରଦାୟ ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର କୌଣସି ଅଧ୍ୟକ୍ଷାର ନାହିଁ । ବରଂ ସେହି ଦେଶକୁ ଏହି କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସେହି ଅତ୍ୟାଚାରକୁ କିପରି ଦମନ କରାଯାଇ ପାରିବ ତାହାର ସେ ହିଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବେ । କୌଣସି ଜେହାଦୀ ସଂଗଠନର ଏହା କାମ ନୁହେଁ ଯେ ମନ ଇଚ୍ଛା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବ ।

ମକ୍କାର ବିଧର୍ମୀ ଓ ଇସଲାମର ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ଉପଦ୍ରବ ଓ ଅତ୍ୟାରେ ତୁଳନାରେ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ୍ଵ}ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଆଚରଣ

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ୍ଵ}ଙ୍କ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରାଗଲା, ଯାହା ଫଳରେ ମୁସଲମାନମାନେ ବାଧ ହୋଇ ସେହି ଯୁଦ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହୋଇ ଓଳଚା ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେପରି ମୁଁ କହିଛି, ଆଜିକାଳି ଜିହାଦୀ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି କାରଣ ନଥାଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ନକରି ସୁଦ୍ଧା ନିଜର ଯୁଦ୍ଧଂଦେହୀ ଡାକରା ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି, ଯଦ୍ବାରା ଅନ୍ୟ ଧର୍ମାବଳମ୍ବାନଙ୍କୁ ଏପରି ସୁଯୋଗ ମିଳିଯାଉଛି ଯେ ସେମାନେ ଅତି ଅବଧ୍ୟ ହୋଇ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ୍ଵ}ଙ୍କ ପବିତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇ ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମହାଭାଗଙ୍କ ଆପାଦ ମସ୍ତକ ଦୟା ଓ କରୁଣାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ମାନବିକତାର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକ । ସେ ମାନବାଧ୍ୟକାରର ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ସାଜି ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଉଦାର ଓ କୋମଳ ଭାବାପନ୍ତି ସୁଯୋଗକୁ ହାତଛତା କରୁ ନଥିଲେ । ଏପରି ସମୟ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ସେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେଉ ନଥିଲେ । ମହାଭାଗଙ୍କ ଜୀବନର

ସମସ୍ତ ଆଚରଣ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଟି ମୃହୁର୍ର, କ୍ଷଣ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ଏହା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଥିଲା ଯେ ସେ ଦୟା ଓ କ୍ଷମାର ସାକ୍ଷାତ ଦେବ ପ୍ରତିମ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ହୃଦୟର ପ୍ରତିଟି ସ୍ଵଦନରେ ଏପରି ଉଦାରତା ଓ କରୁଣା ଝଳକୁ ଥିଲା, ଯାହା ଅନ୍ୟ କାହାର ହୃଦୟକୁ ସେପରି ଉଦ୍‌ବେଳିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତିରେ ଓ ମୁକ୍ତିରେ, ଘରେ ଓ ବାହାରେ, ଦୈନିକିନ ଜୀବନ ଚରିତ୍ରରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ମତାବଳମୁକ୍ତ ସହିତ ବୁଝାମଣା କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ସବୁ ସମୟରେ ମହାଭାଗ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା, ସାମ୍ରଦାୟୀଙ୍କ ସଦଭାବନା ଓ ଭାଇଛରର ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଯେବେ ସେ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଉପରେ ମହାନ ବିଜ୍ଯର ଗୌରବ ବହନ କରି ମକ୍କାରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ, ଏକ ପକ୍ଷେ ପରାଜିତ ଜାତିର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଓ ଦୟାଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ତ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୱକାର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ପବିତ୍ର କୁରଥାନରେ ଏପରି ଆଦେଶର ଏକ ଜ୍ଞଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ରହିଛି:

اللَّهُ أَكْبَرُ
فِي الدِّينِ

‘ଲା ଇକରାହା ପିଦ୍ଧାନ’

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଧର୍ମଗୁହଣ ତୁମର ହୃଦୟର କଥା ଓ ମନର ସ୍ଥାଧୀନ ବିଷ୍ଟରଧାରା ।’

ମୋର ତ ଜଙ୍ଗା ଯେ ତୁମେମାନେ ସତ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ମାନ ଓ ନିଜ ଜହୁ ଓ ପରକାଳ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କର ତଥା ନିଜକୃତ କର୍ମର ପୁଣ୍ୟଫଳ ଅର୍ଜନ କର । କିନ୍ତୁ ସଂକ୍ଲାଷ୍ଟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବାଧ ବାଧକତାକୁ କେବେ ବି ପ୍ରଶନ୍ଦ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ସେହି ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକଙ୍କ ଜୀବନ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ, ସହନଶାଳତା, ଧର୍ମଗତ ତଥା ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ଏପରି ଅସଂଖ୍ୟ ଉଦାହରଣରେ ଭରି ପଡ଼ିଛି ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ଜ୍ଞଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ଵରୂପ ମୁଁ କେତେକ ଘଟଣା ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି ।

ଏହା କିଏ ଜାଣିନାହିଁ ଯେ ମକ୍କାରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ଼} ଅବତାରତ୍ ପରେ ତେରବର୍ଷ ରହଣୀ କାଳରେ କେତେ ଯେ ଦୂର୍ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ତାଙ୍କ ଜୀବନ ! କେତେ କଷ୍ଟଦାୟକ ଥିଲା ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନେଇ ବଞ୍ଚିବାର ସ୍ଵପ୍ନ ! ସେ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଚରମାନେ ଭୋଗ କରିଥିବା ଦୁଃଖ ଓ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କେତେ ଯେ ଥିଲା

ଅସହ୍ୟ, ଅବ୍ୟକ୍ତ ବେଦନାର ବିଳାପ ! ମୁଣ୍ଡ ଫଟା ଖରାରେ ଦିନ ଦିଗ୍ପହର ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଆଇ ଦିଆ ଯାଉଥିଲା ଉପରୁ ବାଲି ଉପରେ । ଗରମ ପଥର ଲଦି ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଫୁଙ୍କୁଳା ଛାତି ଉପରେ । ଏଣେ କୋରତାରେ ନିର୍ମମ ପ୍ରହାର । ପୁଣି ଅବଳା ନାରୀମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼କୁ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଫାତି ଦେଇ ମାରି ଦିଆଯାଉଥିଲା ଅତି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ । ନିରାହ କୁଠାସମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ସେମାନଙ୍କ ଶବକୁ ପକାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା ହିଂସା ଜନ୍ମିଙ୍କ ମୁହଁରେ ଅତି ବିଭୟେ ରୂପରେ ଶହୀଦମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ରଞ୍ଜିତ ହେଉଥିଲା ମକ୍କାର ଗଳିକନ୍ତି । ଏହିପରି ଦୁର୍ଦ୍ଵାନ୍ତ କୋରେଶମାନଙ୍କ ଦାରା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ଅକଥନୀୟ ଅତ୍ୟାହରର ଯେପରି କୌଣସି ଅନ୍ତ ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା । ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ସ୍ବର୍ଗଂ ନମାଜରେ ସଜଦାଃ (ଭୂମିରେ ମସ୍ତକ ପୁଣିପାତ) କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଅନେକ ଥର ଓଚର ଅନ୍ତ ବୁଝୁଳା ଆଣି ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟା ଓ ବେକ ଉପରେ ରଖି ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଏହାର ଓଜନ ତଳେ ଦବି ଯିବା ଫଳରେ ସେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ପାରୁ ନଥିଲେ । ସେହିପରି ନିକଟସ୍ଥ ତାଏପ୍ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ସହରର ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଥର ବର୍ଷା କଲେ । ଅତି ଅସ୍ତ୍ରାବ୍ୟ ଓ ଅସତ୍ୟ ଭାଷାରେ ଗାଲି ଗୁଲଜ କଲେ । ସେଥୁପାଇଁ ସେଠାକାର ମୁଖୁଆ ସେମାନଙ୍କୁ ଉସୁକାଉ ଥିଲେ । ମହାଭାଗଙ୍କ ତାଲୁତାରୁ ତଳିପା ଯାଏ ଲହୁ ଲୁହାଣ ହୋଇ ରକ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଜୋଡା ଭିଜି ଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ‘ଶୋବେ ଅବିତାଳିବ’ (ତାଙ୍କ ପିତୃବ୍ୟ ନିବାସ)ର ଘଟଣା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ । ସ୍ବର୍ଗଂ ମୁହଁନଦୀ^୩, ତାଙ୍କ ପରିବାର ବର୍ଗ ଓ ଅନୁଚରମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଵାନ୍ତା କହିଲେ ସରିବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ ସାମାଜିକ ବାଛୁଦ କରାଗଲା ନା ଖାଇବାକୁ ଆହାର ନା ପିଇବାକୁ ମୁଦ୍ରାଏ ପାଣି । ପିଲାମାନେ ଭୋକଶୋଷରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ଚିକାର କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ଅନୁଚର ଉପାସରେ ଏମିତି ତହକ ବିକଳ ହେଉଥିଲେ ଯେ ଅକ୍ଷାରରେ ଏକ ଜିନିଷ ଉପରେ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ବାଜିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଭାବି ସେ ନିଜ ମୁହଁରେ ପକାଇଦେଲେ । ଭୋକ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଏହା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ବାମ ମାନସିକତା । ପରିମୁଢି ଏପରି ଜଟିଲ ହେଲା ଯେ ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ ହୋଇ ହିଜରତ (ଦେଶାନ୍ତର ଗମନ)

କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ମକ୍କାରୁ ପଳାଯନ କରି ମଦିନା ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଶତ୍ରୁମାନେ ତାଙ୍କ ପିଛା ଛାଡ଼ି ନ ଥିଲେ । ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ବାରମାର ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ମଦିନାରେ ରହୁଥିବା ଜହୁଦିମାନଙ୍କୁ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଜିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯାହା ମୁଁ ଏବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲି, ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଲେ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଓ ଅତ୍ୟରୁରାତ, ଦୁଃଖ ପ୍ରପାତିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହାର ଜବାବ ଦେବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ମିଳେ ତଥା ଏହାର ବଦଳା ନେବାର ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ତା'ହେଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଅତ୍ୟାରର ପ୍ରତିଶ୍ରୋଧ ଅତ୍ୟାରରରେ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । କୁହାୟାଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ସବୁକିଛି ଦୈଧ । କିନ୍ତୁ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଆମ ନବୀ ଶିରୋମଣିଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ଭରି ରହିଥିଲା ଉଦାରତା । ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କୋମଳ ଓ ଦୟାଭାବ ଉଛୁଳି ଉଠୁଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ କରି ଗତି ତୋଳିଥିଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇଥିଲା ମାର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ଶାର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ । ମକ୍କା ଛାଡ଼ି ମଦିନାକୁ ଆସିବାର ଏଇ ମାତ୍ର ଅଛି କେଇ ଦିନ ବିତିଥିଲା । ନିଜ ପାତାଠାରୁ ନିଜ ଅନୁରଗମାନଙ୍କ ପାତାକୁ ସେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ । ତଥାପି ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷା ଓ ନୀତି ନିୟମକୁ ସେ କେବେହେଲେ ଭାଙ୍ଗି ନ ଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନୈତିକ ଆଚରଣର ସେହି ମାନ ଯାହା ତାଙ୍କର ସ୍ଵଭାବଗତ ଥିଲା, ତାକୁ ସେ କେବେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ନ ଥିଲେ । ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ଵର ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା, ତାକୁ ସେ କେବେହେଲେ ବି ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ଯୁଦ୍ଧ ନାତିକୁ ଦେଖନ୍ତୁ! କେତେକ ପାଖାତ୍ୟ ଦେଶ ଅନ୍ୟ ଯାହା ସହିତ ବି ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ କିପରି ତଳିତଳାନ୍ତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ବଞ୍ଚି ରହିବାର ସବୁ ଆଶାକୁ ଧୂଳିସାତ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହାର ମୁକାବିଲାରେ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶଗତ ଗୁଣକୁ ଦେଖନ୍ତୁ, ଯାହା ଇତିହାସରେ ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ବଦର ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଇସଲାମୀୟ ସେନା ତେରା ପକାଇଲେ । ତାହା ଯୁଦ୍ଧ ଛାଡ଼ଣା ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଭୂମି ନଥିଲା । ଏହା ଦେଖି ହଜରତ ହୁବାବ ମିନ୍ ମନ୍ଜର^ସ ମହାଭାଗଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣି କଲେ ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

କ୍ରମେ ଏହି ଜାଗା ଆମ ପାଇଁ ନିରୁପଣ କରିଛନ୍ତି ନା ନିଜ ପସନ୍ଦରେ ଏହାର ଚକ୍ଷନ କରାଯଇଛି ? ସେମାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳର ଯୋଜନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ସ୍ଥାନ ଉପଯୁକ୍ତ କି ? ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ଯୁଦ୍ଘ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଉତ୍ତମ ସାବ୍ୟତ ହେବ ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା ଥିଲା, ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ମାଳଭୂମି । ତହୁଁ ସେହି ଅନୁଚର ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଅନୁପ୍ରୟୁକ୍ତ ବୋଲି କହି ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଏକ ପାଣିର ଝରଣା ନିକଟକୁ ନେଇଗଲେ । ସୁତରାଂ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଦଖଲ କରି କହିଲେ, ଚାଲନ୍ତୁ ଆମେ ପିଇବା ପାଇଁ ଜଳକୁଣ୍ଡ ତିଆରି କରିବା ଓ ଯୁଦ୍ଘ କରିବା । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଆମେ ସେଥରୁ ପାଣି ପିଇ ପାରିବା, ମାତ୍ର ଆମ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷକୁ ପିଇବା ପାଇଁ ପାଣି ମିଳିବ ନାହିଁ । ମହାଭାଗ ସେହି ପ୍ରସ୍ତରରେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ସୁତରାଂ ମୁସଲିମ ସୈନ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାଇ ନିଜର ଶିବିର ସ୍ଥାପନ କଲେ । କିଛି ସମୟ ଉପରାଞ୍ଚେ କୋରେଶ ଶତ୍ରୁ ସେମାର କେତେକ ଲୋକ ପାଣି ପିଇବା ପାଇଁ ସେହି ଝରଣା ନିକଟକୁ ଆସିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅନୁଚରମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ରୋକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଏହା ଦେଖି ମହାଭାଗ କହିଲେ ‘ନା ନା ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ପାଣି ନେବାକୁ ଅବସର ଦିଅ ।’

(ଇଂରେଜ ହିସାମ ଭାଗ-୨ ପୃ ୨୮)

**ଇସଲାମ ତରବାରୀ ବଳରେ ବ୍ୟାପିନାହିଁ ବରଂ ଉତ୍ତମ ଆଦର୍ଶ,
ବିବେକ ସାଧୀନତା ଭିତ୍ତିକ ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପିଛି ।**

ତେବେ ଏହା ହେଉଛି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ଉଚ୍ଚପ୍ରତୀଷ୍ଠା ଚରିତ୍ର । ଅଛି ଦିନ କେଇଟା ଆଗରୁ ଶତ୍ରୁମାନେ ମୁସଲମାନ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦାନା ପାଣି ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥୁଲେ ସୁନ୍ଦର ମହାଭାଗ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କରୁଣାର ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଥୁଲେ ।

ଯେଉଁ ଶତ୍ରୁ ସେନା ପାଣିର ସକାନରେ ଝରଣା ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଥୁଲେ, ମୁସଲିମ ସେନା ଜଳର ପୁଷ୍ପରିଣୀକୁ ନିଜ ଅକ୍ରିଆରରେ ରଖିଥୁଲେ ସୁନ୍ଦର ସେହି ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ସେଥରୁ ପାଣି ନେବାରୁ ରୋକି ନଥୁଲେ । କାରଣ ସେ ନେଇତିକତାର ନିମ୍ନ ପ୍ରରକୁ ଖସି ଯାଇ ନଥୁଲେ । ଇସଲାମ ଉପରେ ସବୁଠାରୁ ଏକ ସାଂଘାତିକ

ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଉଛି ଯେ ଏହା ତରବାରୀ ବଳରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଲୋକ ଯେଉଁମାନେ ପାଣି ନେବାକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ତ ଜବରଦସ୍ତି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ଯେ ତୁମକୁ ଯଦି ପାଣି ନେବାର ଅଛି ତା'ହେଲେ ଆମର ସର୍ବ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଶତ୍ରୁତାମୂଳକ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନାହାନ୍ତି । ଏଠାରେ କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ ମୁସଲମାନ ଦୁର୍ବଳ ଓ ଅଛ୍ଵେଷଣ୍ୟକ ଥିବାରୁ ଲଭିବାରେ ସମର୍ଥ ନାହାନ୍ତି ତେଣୁ ବୋଧହୁଏ ଯୁଦ୍ଧ ଏତାଇଦେବା ପାଇଁ ଏପରି ଅନୁକଳ୍ପା ଦେଖାଇବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଭିଯୋଗ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ । କାରଣ ମୁସଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ଜଣାଥିଲା ସେ ମନ୍ଦିରାସୀ ଅମାନ୍ୟକାରୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ରକ୍ତ ପିପାସ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ତେହେରା ଦେଖିବା କଣି ସେମାନେ ରକ୍ତ ବାଉଳା ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କେହି ହେଲେ ଏପରି ବୃଥା ଆସାଳନ କରିବ ନାହିଁ, ଏପରିକି ମୁହମ୍ମଦ^ସ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣାରେ ପଡ଼ିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମହାଭାଗ ନିଜ ଚରିତ୍ରରେ ଏହିସବୁ ଗୁଣ ଧାରଣ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସହନଶୀଳତା ଦୟା ଓ ଉଦାର ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରି ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାକାଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵରେ ହିଁ ଏହିସବୁ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଥିଲା ।

ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଜ ଶ୍ରୀୟ ନ୍ୟାୟ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ବାଧୀନତାର ଅନନ୍ୟ ଉଦାହରଣ

ପୁଣି ଇସଲାମ ବିରୋଧ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଏକ ଘରଣାରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଜଣେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର କେବଳ ତାକୁ କ୍ଷମା କରି ନଥିଲେ ବରଂ ସେ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସହିତ ରହିଲା ସେ ନିଜ ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଘରଣାଟି ଏହିପରି:

ପରମଶତ୍ରୁ ଅବୁଜହେଲର ପୁଆ ଇକ୍କିମା ନିଜ ପିତା ପରି ଜୀବନ ସାରା ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ମକ୍କା ବିଜୟ ହେଲା, ଶାନ୍ତି ଓ କ୍ଷମା ଘୋଷଣା ସତ୍ରେ ସେ ଏକଶ୍ଵରବାଦୀ ଦଳ ଉପରେ ଆକୁମଣ କରି କା'ବା ଗୃହରେ ରକ୍ତପାତ ଘଟାଇଲା । ଯୁଦ୍ଧ ଅପରାଧ ଘଟାଇ ଥିବା କାରଣରୁ ତାକୁ ମୃତ୍ୟୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତାପ ଆଗକୁ କେହି ଆସିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ସେଥୁମୋରୁଁ ସେ ମକ୍କାବିଜୟ ସମୟରେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ବଞ୍ଚାଇ ଯେମନ ଅଭିମୁଖେ ପଳାଇଲା । ଇକ୍କିମାର ପହିଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଛାମୁରେ ସ୍ଥାମୀର କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନୀ ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ମହାଭାଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଦୟ ହୋଇ ତାକୁ କ୍ଷମା କରିଦେଲେ । ପୁଣି ସେ ସ୍ଥାମୀକୁ ଲେଉଟାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ତା'ର ପଛେ ପଛେ ଗଲା । ତାକୁ କ୍ଷମାଦାନ କରାଯାଇ ଥିବାର ତାକୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ଇକ୍କିମା ନିଜ ପହିଁ କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲା ନାହିଁ । ସେ କହିଲା ‘ମୁଁ ଅନେକ ଅତ୍ୟାର୍ଥ କରିଛି ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ଶେଷ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ କରିଛି, ମୋତେ କିପରି ବା କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରିବ ?’ ତେବେ ଶେଷରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବୁଝାଇ ଶୁଣାଇ ସ୍ଥାମୀ ଇକ୍କିମାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲା ଯେବେ ଇକ୍କିମା ମୁହୂର୍ତ୍ତଦିନଙ୍କ ଦରବାରରେ ହାଜିର ହୋଇ କ୍ଷମାଦାନର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଛହିଲା, ମହାଭାଗ ତା'ର ଆଗମନରେ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଜନକ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ସନ୍ନାନର ସହିତ ଅଭିବାଦନ କଲେ ଓ ସେ ଶତ୍ରୁ ଜାତିର ଦଳପତି ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଇକ୍କିମାର ସନ୍ନାନିର୍ଥେ ସ୍ଵପ୍ନ ଛିତା ହୋଇଗଲେ । ପୁଣି ଇକ୍କିମା ପରାବାରୁ କହିଲେ ‘ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ତୁମକୁ କ୍ଷମା କରିଦେଇଛି ।’ (ମୌର୍ଯ୍ୟାଜମାମ ମାଲିକ)

ପୁଣି ଇକ୍କିମା ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ‘ନିଜ ଧର୍ମରେ ରହିଥିଲେ ସୁନ୍ଦରୀ କ’ଣ ମୋତେ କ୍ଷମା ମିଳିଯାଇଛି ? ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ତ ମୁସଲମାନ ହୋଇନାହିଁ । ମୁଣରିକ ବା ଅନେକେଶ୍ଵରବାଦୀ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ କଣ ଆପଣ କ୍ଷମା କରିଦେଲେ ? ମୋର ଅପରାଧ ମାର୍ଜନା କଲେ ?’ ମହାଭାଗ ଏହା ଶୁଣି କହିଲେ ‘ହଁ ଅବଶ୍ୟ’ ଏହା ଶୁଣି ଇକ୍କିମାର ବକ୍ଷ ଇସଲାମ ପାଇଁ ଖୋଲିଗଲା ଓ ସେ ଅନାୟାସରେ କହିଉଠିଲା ‘ହେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ! ଆପଣ ପ୍ରକୃତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷମାଶୀଳ ଓ ପରମ ଦୟାଶୀଳ ଉଦ୍ଦାର

ବ୍ୟକ୍ତି ।' ମୁହମ୍ମଦ^{ର୍ଖ} ଏପରି ଶିଷ୍ଟାଛର ଓ ଅଭୁତ ବ୍ୟବହାର ଦେଖୁ ଜକ୍ରିମା ତଡ଼କଣାତ ମୁସଲମାନ ହୋଇଗଲା । (ଆସିରତୁଳହଳବିଷ୍ଣ୍ଵ, ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ପୃ ୧୦୯)

ତେବେ ଏହିପରି ଶିଷ୍ଟାଛର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ଧର୍ମଗତ ମୁକ୍ତ ଭାବନାର ଅନୁମତି ରହିଥିବା ଯୋଗୁଁ ହିଁ ଇସଲାମ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । ଧର୍ମୀୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ଓ ମୁକ୍ତ ବିରାଗ ଭାବନାର ଏହି ତୀର ଗୋଟିଏ ମିନିଟରେ ଜକ୍ରିମାର ହୃଦୟକୁ ଘାଇଲା କରିଦେଲା । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ର୍ଖ} ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧବଦୀ ଓ ଦାସମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତୁମେ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ରହୁଛ ଅବଳମ୍ବନ କର । କିନ୍ତୁ ଇସଲାମର ପ୍ରରାତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଆଦେଶରେ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁବନ୍ଧିତ କରାଗଲା, ଯଦାରା ଯେଉଁମାନେ ଏହାର ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି; ସେମାନେ ସେଥିପ୍ରତି ଅବଗତ ହୋଇ ପାରିବେ । ଇସଲାମ ଧର୍ମକୁ ଜାଣିବା ସେମାନଙ୍କର କେବଳ ଏକମାତ୍ର କାମନା । ଏହି ଜଙ୍ଗା ଏଥିପାଇଁ ଜାଗୃତ ହୋଇଛି ଯେ ଇସଲାମ ତୁମକୁ ଅଲ୍ୟୁଈଙ୍କ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କରାଇବ । ତୁମେ ବାପ୍ତବ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ସାନିଧ ଲାଭ କରିପାରିବ । ଏଣୁ ଆମର ତୁମ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ରହିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆମେ ତୁମକୁ ଏହା କହୁଛୁ ।

ସୁତରାଂ ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧବଦୀଙ୍କ ଏକ ଘଟଣା ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି । ସମ୍ବନ୍ଧ ବିନ୍ ଅବି ସମ୍ବନ୍ଧ^{ର୍ଖ} ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ହଜରତ ଅବୁହୁରେରା^{ର୍ଖ} କୁ ମହାଭାଗ ଏହା କହିଥିବାର ଶୁଣିଛନ୍ତି । ମୁହମ୍ମଦ^{ର୍ଖ} ଯେତେବେଳେ ନଜଦ୍ ଅଭିମୁଖେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ସୁମାମା ବିନ୍ ଅସାଲ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବଦୀ କରି ଅଣାଗଲା । ତାଙ୍କୁ ଅନୁଚରମାନେ ମସଜିଦ୍ ନବନ୍ତିର ଏକ ଝୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ 'ହେ ସୁମାମା ! ତୁମ ସହିତ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ବୋଲି ତୁମେ ଆଶା କରୁଛ ?' ସେ ଉଭର ଦେଲା 'ମୋର ଜଙ୍ଗା ଫଳବତୀ ହେବାର ଆଶା ରହିଛି । ଯଦି ତୁମେ ମୋତେ ଜୀବନରୁ ମାରିଦେବ ତା'ହେଲେ ତୁମେ ଜଣେ ହତ୍ୟାକାରୀଙ୍କୁ ମାରିବ । ଯଦି ତୁମେ ମୋ ପ୍ରତି ଉଦାରପଣ ଦେଖାଇବ, ତା'ହେଲେ ମୋତେ ତୁମ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରତି କୃତଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପେ ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ମୋ ଠାରୁ ଧନ ଆଶା କରୁଛ ଯେତେ ଜଙ୍ଗା ସେତେ ମୋ ଠାରୁ ନେଇପାର, ଯାହା ମୋର

ଲୋକମାନେ ତୁମକୁ ଦେଇ ମୋତେ ମୁକୁଳାଇ ପାରିବେ ।' ତା' ପରଦିନ ପୁଣି ମହାଭାଗ ଆସି ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପରିଲେ ଯେ ସେ କ'ଣ ରହୁଛନ୍ତି । ସେ ପୁଣି ସେହି ଉଭର ଦେଲା ଯେ ଯଦି ତା'ପ୍ରତି କ୍ଷମାଚରଣ କରାଯାଏ, ତା'ହେଲେ ଏହା ମନେ କରାଯିବ ଯେ ଦୟାର ଉପମୁକ୍ତ ସମ୍ବାନ୍ଧ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ତାହା କରାଯାଇଛି । ଏ ଥର ମଧ୍ୟ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ତାକୁ ସେଠାରେ ଛାତ୍ର ରହିଗଲେ । ତୃତୀୟ ଦିନ ମହାଭାଗ ପୁଣି ଆସି ପରିଲେ 'ହେ ସୁମାମା ! ତୁମର କଣ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ?' ସେ କହିଲା 'ମୁଁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ମନର ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକ୍ତ କରି ସାରିଛି ।' ତହୁଁ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ତାକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦେବାର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଏହାପରେ ସୁମାମା ନିକଟରେ ଥିବା ଏକ ଫଳ ଉଦ୍ୟାନକୁ ଗଲା । ସେଠାରେ ସ୍ଵାନ କଳା ଓ ମସଜିଦରେ ପ୍ରବେଶ କରି କଲମା ଶହାଦତ ପାଠ କଳା ଏବଂ କହିଲା 'ହେ ମୁହମ୍ମଦ ! ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରି ଦେଇ ସତ କହୁଛି ଯେ ମୁଁ ତୁମ ଚେହେରାକୁ ନାପସନ୍ଦ କରୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମୋର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ହୋଇଯାଇଛି । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରାଣ, ପୂର୍ବରୁ ତୁମ ଧର୍ମକୁ ମୁଁ ଅସମ୍ବାନିତ କରୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏବେ ତାହା ମୋର ସବୁଠାରୁ ଆଦରଣୀୟ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରାଣ, ତୁମ ସହର ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅପ୍ରିୟ ଲାଗୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସହର ହୋଇ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଘଟଣାଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ଆପଣଙ୍କର ଜଣେ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ମୋତେ ଧରିନେଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ କାବା ଅଭିମୁଖେ ଯାଇ ତୀର୍ଥ (ଉମରା) କରିବାକୁ ରହୁଥିଲି । ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ ମୋତେ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ, ତାହା ମୁଣ୍ଡପାତି ମାନିନେବି ।' ଏହା ଶୁଣି ମୁହମ୍ମଦ^ସ ତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଲେ । ସେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ତାକୁ ଏହି ଆଦେଶ ଦେଲେ 'ଯାଆ ତୁମେ ଉମରା କର, ଅଲ୍ଲାହ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।' ତହୁଁ ସେ ଯାଇ ମନ୍ଦିରର ପହଞ୍ଚିବାରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା 'କଣ ତୁମେ ଶାବି ହୋଇଗଲ' ସେ କହିଲା 'ନା ମୁଁ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଅବତାର ରୂପେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଶୟୟର ଦାନା ମଧ୍ୟ ସୁମାମାଙ୍କ ତରଫରୁ ତୁମ ନିକଟକୁ ଆସିବ ନାହିଁ ।' ତେବେ ଏପରି ଦାନ କରିବାର ଅନୁମତି ମଧ୍ୟ ରସୁଲୁଲାଇ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।   (ବୁଖାରି, କିତାବୁଲମଗାଜି, ଭାଗ ଓପଦ୍ବନ୍ଧି ହନିପା)

ଅନ୍ୟ ଏକ ହଦିସରେ ଆସୁଛି ଯେ ସୁମାମା ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ଯେତେବେଳେ ଖାନା କାବାକୁ ଉମରା କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ, ଅମାନ୍ୟକାରୀ ମକ୍କାବାସୀ ତାହା ଜାଣିପାରି ତାଙ୍କୁ ମାରଧର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତହୁଁ ସେ କହିଲେ ‘ତୁମ ସକାଶେ ଖାଦ୍ୟଶୈସ୍ୟର ଦାନାଟିଏ ମଧ୍ୟ ଆମ ପାଖରୁ ଆସିବ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ନହୋଇଛି ।’ ସୁତରା ଜଣେ ବାହାର ରାଜ୍ୟର ତୀର୍ଥ୍ୟାତ୍ମୀ ପ୍ରତି ବିଧର୍ମୀମାନଙ୍କ ଏପରି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ଦେଖୁ ସେ ନିଜ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଯାଇ କହିବାରୁ ସେଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆସିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଫଳରେ ମକ୍କାର ବାସିଦାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଶୋଚନୀୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ନେତା ଅବସୁଧିଯାନ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{୨୩} ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅତି ନେହୁରା ହୋଇ କହିଲେ ‘ନିଜ ଜାତି ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତୁ, ସେମାନେ ଡୋକ ଉପାସରେ ମରୁଛନ୍ତି ।’

ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ମହାଭାଗ ଏହା କହିଲେ ନାହିଁ ଯେ ଖାଦ୍ୟର ଦାନାଟିଏ ତୁମକୁ ସେତେବେଳେ ମିଳିବ, ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯିବ । ବରଂ ତୁରନ୍ତ ସୁମାମା ନିକଟକୁ ଖବର ପଠାଇଲେ ଯେ ଏପରି କଟକଣା ବନ୍ଦକର । କାରଣ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାଚାର । ପିଲା ବଡ ବଯୋବୃଦ୍ଧ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆହାର ଖୋରାକର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

(ଇବ୍ବନେହିଶାମ)

ଦୃତୀୟତଃ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଷର କରନ୍ତୁ ଯେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ବନ୍ଦୀ ସୁମାମାକୁ ଏହା କହିଲେ ନାହିଁ ଯେ ଏବେ ତୁମେ ଆମ କବ୍ଜାରେ ଅଛ । ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାଅ । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାଙ୍କ ସହିତ ତିନିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଦ୍ରାମି ପୂର୍ବକ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା, ଯାହା ଅତି ଉଚ୍ଚକୋଟିର ଥିଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାଧୀନ ମଧ୍ୟ କରି ଦିଆଗଲା । ପୁଣି ଦେଖନ୍ତୁ, ସୁମାମାଙ୍କ ଅତ୍ୟଦୃଷ୍ଟି କିପରି ଥିଲା । ସେ ବନ୍ଦୀରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୁହମ୍ମଦ ^{୨୩} ଶ୍ରୀ ଚରଣରେ ଦାସ ହୋଇ ରହିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସମର୍ପତ କରିଦେଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ପଦାରବିନ୍ଦରେ ଦାସତ୍ୱ ସ୍ଥାକାର କରିବାରେ ହିଁ ତାଙ୍କର ସଂସାରିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର କଳ୍ପାଣ ମିହିତ ଥିଲା ।

ପୁଣି ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ଜଣେ ଜହୁଡ଼ି ଦାସଙ୍କୁ କଦାପି ବାଧ କରି ନ ଥିଲେ ଯେ ତୁମେ ଜଣେ ଦାସ, ମୋ ଅଧ୍ୟାନରେ ରହିଛ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଯାହା କହିବି ତାହା ତୁମକୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରିକି ଯେତେବେଳେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ରୋଗଗୁଡ଼ ହୋଇ ଏପରି ବିପଦଜନନକ ସ୍ଥିତିରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ଯଦ୍ବାଗା ମହାଭାଗ ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ଯଦି ତାର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯିବ, ସେ ଜଣ୍ମରଙ୍କ ଅନ୍ତିମ ବିଧାନକୁ ସ୍ଵୀକାର ନ କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁନିଆ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ନଯାଉ । ବରଂ ଏହି ଶିଶୁ ଧର୍ମକୁ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଜହାମ ତ୍ୟାଗ କରୁ । ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ଅଲ୍ଲାହତାଳା ତାକୁ ମୋଷ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସୁତରାଂ ଏହି ଚିନ୍ତା କରି ମହାଭାଗ ସେହି ରୋଗିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଗଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଅତି ସରାଗରେ କହିଲେ ‘ତୁମେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କର ।’

ସୁତରାଂ ହଜରତ ଅନ୍ୟତଥା^୩ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ମୁହମ୍ମଦ^୪ ଙ୍କର ଜଣେ ସେବକ ଜହୁଦୀ ଯୁବକ ଥିଲା । ସେ ଅସୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାର ସାମ୍ପ୍ରେଦିନ ଦେଖିବା ପାଇଁ ମହାଭାଗ ତା ନିକଟକୁ ଗଲେ ଓ ତା’ ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ଛିତା ହୋଇ କହିଲେ ‘ତୁମେ ଇସଲାମ ସ୍ଵୀକାର କରନିଅ ।’ ଅନ୍ୟତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣତ ଅଛି ଯେ ସେହି ଯୁବକ ନିଜ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ଆଡକୁ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ହେଉ କିମ୍ବା ନିଜର ଅନ୍ତରାମ୍ବା କହିବାରୁ ସେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲା ।

(ସେହି ବୁଝାରି, କିତାବୁଲ୍ ଜନାଇଇ, ଭାଗ ଇଜା ଅସଲମସ ସାବିଷ୍ୱ, ହଦିସ ନଂ-୧୩୫୭)

ଏହି ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତ ଥିଲା ଜଣେ ଯୁବ କ୍ରୀଡ଼ାସର । ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ତାକୁ ମିଳିଥିବା ସେହି ଶୁଭା ଓ ଅନୁଭାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତି ଫଳନ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ଯେ ଇସଲାମ ଏକ ସତ୍ୟ ଧର୍ମ, ଯାହା ମନୁଷ୍ୟକୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ତା ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗର ଦ୍ୱାରା ଖୋଲି ଦେଇଥାଏ । ସେ ଏହା ଜନ୍ମନା ସୁନ୍ଦର କରି ନଥିଲା ଯେ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ପରି ପ୍ରେମ ଓ ଅନୁଭାଗର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତୀକ କେବେ ତାଙ୍କର ମନ ପାଞ୍ଚଥିବେ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ, ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ପୁଣ୍ୟ ଆଡକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍ତମ କର୍ମ ପ୍ରତି ଆହ୍ଵାନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ସେହି ସ୍ବାଧୀନତା ଯାହା ସେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଜଗତରେ ଏହାର ତୁଳନା ନାହିଁ ।

ଦିବ୍ୟ ଅବତାର^{୩୫} ଅବତାରରୁ ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ମାନବ ସମାଜରେ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା, ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ମୁକ୍ତ ଜୀବନର ଜୀବନ୍ତ ସର୍ଵଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଦାସତ୍ୱ ପ୍ରଥାକୁ ଘୃଣା କରୁଥିଲେ । ବିବାହ ପରେ ପ୍ରଥମ ପନ୍ଥୀ ହଜରତ ଖଦିଜା^{୩୬} ନିଜର ସମସ୍ତ ସଂପର୍କ ଓ ଦାସ ଦାସୀମାନଙ୍କୁ ମୁହମ୍ମଦ^{୩୭}ଙ୍କ ଚରଣରେ ଅର୍ପଣ କରିଦେଲେ । ମହାଭାଗ କହିଲେ ‘ଠିକ୍ ଅଛି, ଯଦି ତୁମେ ଏସବୁ ମୋତେ ଦେଉଛ ତା’ହେଲେ ମୁଁ ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ଯେମିତି ରହିବି ତାହା ସେଇକୃତ ଭାବେ କରିବା ମୋର ଅଧିକାର ରହିବ ।’ ପନ୍ଥୀ କହିଲେ ‘ସେଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ଏସବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରି ଦେଇଛି ।’ ମହାଭାଗ କହିଲେ ‘ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଦାସମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବି ।’ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ଯାହା ରହୁଛ କର, ସେଥିରେ ମୋର କୌଣସି ଆପରି ନାହିଁ । ଏ ଧନ ସମ୍ପର୍କ ଆପଣଙ୍କର ।’ ସୁତରାଂ ମହାଭାଗ ସେହି ସମୟରେ ହଜରତ ଖଦିଜା^{୩୮}ଙ୍କ ଦାସମାନଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଏବଂ କହିଲେ ‘ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଆଜିଠାରୁ ସ୍ଥାଧୀନ ହେଲ ।’ କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ମହାଭାଗ ପୁଣି ଧନ ସଂପର୍କର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ଅଭାବଗୁପ୍ତ ଗରିବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିତରଣ କରିଦେଲେ ।

ଦାସତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ଞାନ ନାମକ ଜଣେ ଦାସ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ ରହିର ଥିଲେ । ସେ ଏକଥା ବୁଝିନେଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ମୁଁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବି ଓ ମୋଠାରେ ଲାଗିଥିବା ଗୋଲାମାର କଳଙ୍କ ଚିକା ତ ଲିଭିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ଶ୍ରେୟକ୍ଷର ଯେ ମୁଁ ମହାଭାଗଙ୍କ ଚରଣରେ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇ ଦାସତ୍ୱର ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବି । ତେଣୁ ସେ କହିଲେ ‘ଠିକ୍ ଅଛି ଆପଣ ମୋତେ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ ସତ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଗୋଲାମିରୁ କେବେହେଲେ ମୁକୁଳିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କ ଦାସ ହୋଇ ରହିବି । ସୁତରାଂ ସେ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଲେ ଏବଂ ମୁନିବ ଓ ଉତ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେମ ସଂପର୍କ ଗତି ଉଠିଲା । ଜ୍ଞାନ ଏକ ଧନୀକ ଶ୍ରେଣୀର ପରିବାରର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଡାକୁମାନେ ଅପହରଣ କରି ତାଙ୍କ ଦେଶରୁ ନେଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିକ୍ରି କରିଦେଲେ । ଏହିପରି ସେ ଅନେକ ଥର ବିକ୍ରି ହୋଇ ମକ୍କାରେ

ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତା, ମାତା ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ଶେଷରେ ମନ୍ଦିରରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲେ । ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ନେହୁରା ହୋଇ କହିଲେ ‘ଆପଣ ଆମଠାରୁ ଯେତେ ଧନ ନେବାକୁ ଛହୁଛନ୍ତି ନିଅନ୍ତୁ ପଛକେ କିନ୍ତୁ ଆମ ପୁତ୍ରକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ତା’ର ମାଆ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ବେହାଳ ହୋଇଗଲାଣି ।’ ମହାଭାଗ ଏହାଶୁଣି କହିଲେ ‘ମୁଁ ତ ଏହାକୁ ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଇଛି । ସେ ଯିବାକୁ ଛହୁଛି ତ ଚାଲିଯାଉ, ମୋତେ ତୁମେମାନେ ଧନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।’ ପୁଣି ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ସାଥୀରେ ଯିବା ପାଇଁ କହିବାରୁ ପୁଅ ଉଭର ଦେଲେ ‘ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କଲି ସେତିକି ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ । କେବେ ଅବସର ମିଳିଲେ ମାଆଙ୍କ ସହିତ ଦେଖାହେବ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଯାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଦାସ ହୋଇଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ଠାରୁ କେବେ ଅଳଗା ହୋଇ ରହି ପାରିବି ନାହିଁ । ମାଆ ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ମୋତେ ଅଧ୍ୟକ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି ।’ ସୁତରାଂ ଜ୍ଞାନଙ୍କ ବାପା ଓ କକା ଆଦି ଗୁରୁଜନମାନେ ତାଙ୍କୁ ସାଥୀରେ ନେବା ପାଇଁ ଯେତେ ଜୋର କଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଯିବାକୁ ନାହର । ଜ୍ଞାନଙ୍କ ଏପରି ପ୍ରେମାତ୍ମର ଭାବ ଦେଖୁ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} କହିଲେ ‘ଜ୍ଞାନ ତ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାଧୀନ ହୋଇଥିଲା, ମାତ୍ର ଆଜିଠାରୁ ସେ ମୋର ପୁଅ ।’ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁ ଜ୍ଞାନଙ୍କ ବାପା ଓ କକା ସେଠାରୁ ନିଜ ଦେଶକୁ ବାହୁଡ଼ିଲେ ଓ ଜ୍ଞାନ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସେଠାରେ ରହିଗଲେ ।

(ତପ୍ରସିରୁଲକୁରାନ, ପାଦଟିକା, ପୃ୧୧୭)

ଆବତାରଦ୍ଵାରା ପ୍ରାସ୍ତୁତ ପରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ପ୍ରଣାତ ସ୍ଥାଧୀନତାର ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅଧ୍ୟକ ତେଜକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସ୍ଵଭାବ ସହିତ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧାନରେ ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ମିଳିଲା ଯେ ଦାସ ଦାସୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଧ୍ୟକାର ଦିଅ । ଯଦି ତାହା ଦେଇ ନ ପାରୁଛ, ତା’ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କର ।

ସୁତରାଂ ଏକ ହଦିସରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ଜଣେ ଅନୁଚର ନିଜ ଦାସକୁ ମାରପିଟ କରୁଥିବାର ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଦେଖିଲେ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ସେଥିଯୋଗୁଁ ସେହି ଅନୁଚର ନିଜ ଦାସକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ ଓ କହିଲେ ମୁଁ ଏବେ ତାକୁ ମୁକ୍ତ କରୁଛି । ଏହା ଶୁଣି ମହାଭାଗ କହିଲେ ‘ଯଦି ତୁମେ ମୁକ୍ତ କରି ନଥାନ୍ତ, ତା’ହେଲେ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରିର କବଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତ ।’

(ସହି ମୁସଲିମ, କିତାବୁଲ ଇମାନ, ହଦିସ ନଂ ୪୩୦୮)

ଏହା ହେଉଛି ସ୍ଥାଧୀନତାର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ଲୋକମାନଙ୍କ ସକାଶେ ମୁକ୍ତିର ସ୍ଵର ବ୍ୟକ୍ତି କରିବାର ଏକ ଘଟଣା ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଉଛି । ଏହା ସେହି ସମୟର ଘଟଣା, ଯେତେବେଳେ ମଦିନାରେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ଶାସନ ଛଲିଥିଲା ।

ଏକ ହଦିସରେ ହଜରତ ଅବୁ ହୁରେରା[ؑ] ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପରଷ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କଳି, ଝଗଡା ଓ ଗାଳି ଗୁଲଜ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଜହୁଦି । ତେବେ ମୁସଲମାନ ଜଣକ କହିଲା ‘ମୁଁ ତାହାଙ୍କର ରାଣ ଖାଇ କହୁଛି ଯିଏ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^ﷺଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଜଗତ ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।’ ଏହା କହି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି କ୍ରୋଧ ବଶତଃ ଜହୁଦିଙ୍କ ଉପରେ ହାତ ଉଠାଇ ଶକ୍ତ ଘପୁଡା କଷିଦେଲା । ତହୁଁ ଜହୁଦି ବ୍ୟକ୍ତିଟି ମୁହମ୍ମଦ^ﷺଙ୍କ ନିକଟରେ ହାଜର ହୋଇ ଅଭିଯୋଗ କଲା । ଏହା ଶୁଣି ମହାଭାଗ ସେହି ମୁସଲମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ପରାରିଲେ ଓ କହିଲେ:

‘ଲା ତୁ ଶୈୟରୋ ତ୍ରିନୁନ ଅଲା ମୁସା’   لا تُخِيرُنِي عَلَى مُؤْسِى

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ମୋତେ ମୋସେଙ୍କ ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦିଆ ନାହିଁ’

Do not give me preference over Moses.

(ସହି ବୁଖାରି, କିତାବୁଲ ଖୁସୁମାତ, ଭାଗ ମାୟୁଜକରୁ ଫିଲ ଅଶଖାସ)

ତେବେ ଏହା ଥିଲା ସ୍ଥାଧୀନତାର ଉଜ ଷ୍ଟରୀୟ ଭାବନା, ଧର୍ମଗତ ଓ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ଉକ୍ତର୍ଷ ଚିତ୍ତାଧାରା । ତାହା ପୁଣି ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ ଯେପରିକି ମଦିନାରେ ନିଜର ଶାସନ ଅଛି, ମୁସଲିମ ରାଜତସ୍ତ ରହିଛି । ଯେଉଁଠାରେ ମୁକ୍ତ

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵର ଗୁଣ୍ଡରିତ ହେଉଛି । ମଦିନାକୁ ହିଜରତ କରି ଆସିବା ପରେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ଶାନ୍ତି ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଜହୁଦି ଓ ଅନ୍ୟ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୁଝାମଣା ଚୁକ୍ଳ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ମୁସଲମାନ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା ଲାଭ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଯାଇଥିଲେ, ସେମାନେ ମୁସଲମାନ ହୋଇ ନଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଶାସନ ମୁହମ୍ମଦ^ସ କୁ ହାତରେ ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସରକାର ଗଠନ ହେବାର ଅର୍ଥ ଏହା ନଥିଲା ଯେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାବର୍ଗର ଲୋକମାନଙ୍କ ଭାବନା ପ୍ରତି ଧାନ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଏହାର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଯେ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ୱାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ତଥାପି ସେ କଦାପି ଏହି କଥାକୁ ସହ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ ଯେ ଅବତାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଦ୍ଵଦ୍ଧିତାର କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରି ପରିବେଶକୁ ଦୁଷ୍ଟିତ କରାଯିବ । ମହାଭାଗ ସେହି ଜହୁଦିର କଥା ଶୁଣି କେବଳ ମୁସଲିମ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏପରି ଉର୍ଧ୍ଵନା କରିଥିଲେ ଯେ ତୁମେମାନେ ନିଜ ଝଗଡା ଭିତରକୁ ଅବତାରମାନଙ୍କୁ ଆଶା ନାହିଁ । ଠିକ ଅଛି, ତୁମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୁଁ ନବୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯାହା କୁରଆନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଆମ ସରକାର ଓ ଶାସନତତ୍ତ୍ଵରେ କାହାର ଭାବନାକୁ ଏଥୁପାଇଁ ଆଘାତ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ତାଙ୍କ ନବୀଙ୍କ ସଂବନ୍ଧରେ କେହି କିଛି ଆକ୍ଷେପ କରି କହିବ । ମୁଁ ଏହାର ଅନୁମତି ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋତେ ସମାନ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅବତାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସମାନପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସୁତରାଂ ଏହା ଥିଲା ମହାନୁଭବଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ଓ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵର, ଯାହା ସେ ପର ଆପଣା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧାନରେ ରଖି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ବରଂ କେତେକ ମୁଲରେ ଅନ୍ୟର ଆବେଗ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଧାନ ରଖା ଯାଇଥିଲା ।

ମାନବୀୟ ମୂଳ୍ୟବୋଧ ଓ ଧାର୍ମିକ ସହିଷ୍ଣୁତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ ବ୍ୟାବହାରିକ ଆଚରଣର ଉକ୍ତତଃ ଉଦାହରଣ

ମହାଭାଗଙ୍କର ମାନବୀୟ ମୂଳ୍ୟବୋଧ ଓ ସ୍ଵତ୍ତ ନ୍ୟାୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦାହରଣ ରହିଛି । ଅବଦୂର ରହମାନ, ବିନ୍ ଅବି ଲୈଲା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ କାଦ୍ସିଆ ନାମକ ଏକ ମୁଖ୍ୟରେ ସୋହେଲ ବିନ୍ ହନ୍ଦିଫ୍ ଓ କୌସ ବିନ୍ ସାଆଦ୍ ବସି ଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ଏକ ଶବ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଯାଉଥିଲା । ତାହା ଦେଖି ସେ ଦୁହେଁ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ କୁହାଗଲା ଯେ ଏହା ଏକ ଅଣ ମୁସଲିମ ଜନ୍ମି ଜାତିର ମୃତ ଶବ ଯାଉଛି । ସେ ଦୁହେଁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ଥରେ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ପାଖ ଦେଇ ଏକ ଶବ ଯାଉଥିଲା ଓ ମହାଭାଗ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହାକୁ ସନ୍ନାନ ଜଣାଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କୁ କୁହାଗଲା ଯେଉ ଜଣେ ଲହୁଦିଙ୍କ ଶବ । ମହାଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ଆଲୋସତ ନଫସନ୍ ?’

‘ଆଲୋସତ ନଫସନ୍ ?’

କଣ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହେଁ ?

(ସହି ବୁଝାରି, କିତାବୁଲ୍ ଜନାଇଜ)

ସୁତରାଂ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଓ ମାନବିକତାକୁ ସନ୍ନାନ ଦେବାର ଏହା ଏକ ଉକ୍ତତଃ ଉଦାହରଣ । ଏପରି ସ୍ବାଧୀନ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଓ ଏପରି ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇବା ସମାଜରେ ସଂପ୍ରଦାୟିକ ସଦଭାବନାର ଏକ ସ୍ଵତ୍ତ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ମଧ୍ୟରେ କୋମଳ ମନୋଭାବ ଉପର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା କରାଇଥାଏ । ଏହି ଭାବାବେଗ ଓ ସମେଦନଶୀଳତା ଯୋଗୁଁ ହିଁ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଓ ଶୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଆଜିକାଲି ବଞ୍ଚିବାଦ ଓ ସାଂସାରିକ ମୋହମ୍ମାଯାରେ ଜହିତ ଆଚରଣରେ କେବଳ ଘୃଣା ଓ ବିଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ହଦିସରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଖୋବର ଯୁଦ୍ଧରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବିଜୟ ସମୟରେ ତୋରାହ ଗ୍ରନ୍ତୁର କେତେକ ତଥ୍ୟର ନକଳ ସେମାନଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା । ଲହୁଦିମାନେ ଆସି ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପରି କଲେ ଯେ ସେହି ଦିବ୍ୟ

ଗ୍ରହକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଉ । ତହୁଁ ମହାଭାଗ ତାଙ୍କ ଅନୁଚରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ‘ସେହି ଧର୍ମ ପୁସ୍ତକକୁ ଜହୁଦିମାନଙ୍କୁ ଲେଉଗାଇ ଦିଆ ।’

(ଅସ ସିରତୁଲ ହଳବିଯା, ଭାଗ ଜିକ୍ର ମୁଗାଜିଯା, ଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ ୪୯)

ଜହୁଦିମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବା ସବୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର କଦାପି ଏହା ବରଦାସ୍ତ କରୁ ନଥୁଲେ ଯେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସେପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ, ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ଭାବନାକୁ ଆଘାତ ପହଞ୍ଚିବ ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ଏବଂ ମଦିନାର ଜହୁଦିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ବୁଝାମଣା ପତ୍ର

କେତେକ ପୃଥକ ଘରଣାକୁ ମୁଁ ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛି ଓ ମଦିନାରେ ହୋଇଥିବା ସନ୍ତି ବୁଝି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲି । ସେହି ସନ୍ତିପତ୍ରରେ କେତେକ ବୁଝାମଣାର ଦପା ମୁହମ୍ମଦ^{ସା}ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିତ କରାଯାଇଥିଲା । ହଦିସରେ ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, ତଦନୁଯାୟୀ ମୁଁ ଏଠାରେ ଏପରି କେତେକ ଘରଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବି ଯେ ମହାଭାଗ କେଉଁ ପରିଷ୍ଵିତିରେ ଭାତୃତ୍ୱ ଓ ସାମ୍ୟଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ ଓ କେଉଁ ପରିବେଶରେ ଶାନ୍ତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ କାମନା କରିଥିଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ସମାଜରେ ଶାନ୍ତି ଫେରିଆସି ପାରିବ ଏବଂ ମାନବିକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ପାରିବ । ମଦିନାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମହାଭାଗ ଜହୁଦିମାନଙ୍କ ସହିତ ଯେଉଁ ସନ୍ତିପତ୍ର କରିଥିଲେ, ସେଥିରେ କେତେକ ସର୍ବ ଏହିପରି ରହିଥିଲା ।

- ମୁସଲମାନ ଓ ଜହୁଦି ପରିଷର ମଧ୍ୟରେ ସହାନୁଭୂତି ଓ ଭଦ୍ରଶୀଳ ଆଚରଣ ଦେଖାଇବେ । ବନ୍ଦୁତା ମୂଳକ ସଂପର୍କ ରଖୁ ଏକାଠି ମିଳିମିଶି ଚଳିବେ ଏବଂ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିଂସା, ଦେବ୍ଷ ଓ ଅତ୍ୟାରର କରିବାର ମନୋବୃତ୍ତି ରଖିବେ ନାହିଁ । (ସର୍ବର ଏହି ଦପାକୁ ଜହୁଦିମାନେ ସର୍ବଦା ଭଙ୍ଗ କରି ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମହାଭାଗ ଉଦାର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଏପରିକି

ଯେବେ ତାଙ୍କର ଶତ୍ରୁତା ସମସ୍ତ ସୀମା ଟପିଗଲା, ସେତେବେଳେ ବାଧ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କଠୋର ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।)

- ଦୃତୀୟ ସର୍ବ ଏହିପରି ଥିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ବା ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥାଧୀନତା ମିଳିବ । (ମୁସଲମାନ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ନିଜ ଧର୍ମ ପାଲନରେ ସ୍ଥାଧୀନ)
- ତୃତୀୟ ସର୍ବରେ ଏହା ଲେଖାଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ଵାଙ୍ଗଳା ଓ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ କରୁଥିବେ, ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସମାଜର ସବୁ ବର୍ଗର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ଧନ ଓ ଜୀବନ ପ୍ରତି ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦିଆଯିବ । (ଏଥରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷପାତ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାହିଁ । ସେ ମୁସଲିମ ହୋଇଥାଉ କିମ୍ବା ଅଣ ମୁସଲିମ ଯେ କେହି ବି କୌଣସି ଅପରାଧ ବା ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ, ତାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଶାସ୍ତି ଦିଆଯିବ । ଅଧିକତ୍ତୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସମସ୍ତଙ୍କର ମିଳିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଏହା ସରକାରଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସମିଧାନକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ)
- ପୁଣି ଏହା ଲେଖାଥିଲା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ମତାନ୍ତର ଓ ବିଦେଶର ବିରାଗ ପାଇଁ ମୁହଁନ୍ଦି^{୩୫} ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଯିବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଷ୍ଠାତି ପ୍ରଭୁକୁ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ । (ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଆଦେଶ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂପଦାୟର ନିଜ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିରାଗ କରାଯିବା । ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଷ୍ଠାତି ମୁହଁନ୍ଦି^{୩୫} କୁଟୁମ୍ବରେ ଆଗତ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ତକ୍କାଳୀନ ସରକାରୀ ପ୍ରଶାସନର ସର୍ବୋତ୍ତମା ସେନାଧକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ହଜରତ ମୁହଁନ୍ଦି^{୩୫} ହିଁ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମହାଭାଗ ଯେବେ ଇହୁଦିମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ନିଷ୍ଠାତି ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ବ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣ କଲେ, ତାହା ଉପରେ ଏବେକାର ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସମାଜ ତଥା ଅନ୍ୟ ବିରୋଧ୍ୟମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ଅନ୍ୟାୟ ଓ କଠୋର ନିଷ୍ଠାତି ଥିଲା । ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ତାହା ତାଙ୍କ ସର୍ବାବଳୀ ଉପରେ ହିଁ ଆଧାରିତ ଥିଲା ।)

- ଅନ୍ୟ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ରହିଥିଲା ଯେ ମୁହମ୍ମଦ^{ସି} ବିନା ଅନୁମତିରେ କେହି ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । (ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଡୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ କୌଣସି ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲେ ସେହି ସରକାରଙ୍କ ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ) ତେବେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଆଜିକାଳିର ଜେହାଦୀ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହେବ । ଯେଉଁ ପ୍ରଶାସନ ଅଧୀନରେ ରହିଥିବ ତାଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଜେହାଦ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କେବଳ ସେହି ଦେଶର ସେନାବାହିନୀରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିପାରିବ । ପୁଣି ସେହି ସେନାରେ ମିଶି ସେହି ସରକାର ବା ସେହି ଦେଶର ଶତ୍ରୁ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଜହୁଡ଼ି ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଜାତି ଯୁଦ୍ଧ କରିବ, ତା'ହେଲେ ଉତ୍ସବ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଜଣେ ଅନ୍ୟର ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ଛିଡ଼ା ହେବେ । ଯଦି କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଛି ତ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ସାହାୟ କରିବ । ଶତ୍ରୁଙ୍କ ସହିତ ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନ କରାଗଲେ ମୁସଲିମ ଓ ଅଣ ମୁସଲିମ ଉତ୍ସବଙ୍କୁ ଯଦି ସେଥିରୁ କୌଣସି ଲାଭ ପହଞ୍ଚୁଛି, ତେବେ ସେହି ଲାଭାଂଶୁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହଯୋଗୀ ପକ୍ଷ ସମାନ୍ୟାତରେ ଅଂଶୀଦାର ହେବେ ।

ସେହିପରି ଯଦି ମଦିନା ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ହୁଏ, ତେବେ ସମସ୍ତେ ମିଳିତ ଭାବରେ ତାହାର ମୁକାବିଲା କରିବେ ।

ପୁଣି ଏକ ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି କୋରେଶ ମକ୍କାବାସୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସମର୍ଥକମାନଙ୍କୁ ଜହୁଡ଼ିମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସହାୟତା କରାଯିବ ନାହିଁ ଓ ଆଶ୍ରୟ ଦିଆ ଯିବନାହିଁ । କାରଣ ମକ୍କାର ବିରୋଧୁଗଣ ହିଁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ମୁସଲମାନ ମଦିନା ଆସି ଏଠାରେ ଶରଣ ନେଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବାସ କରୁଥିବା ନାଗରିକ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାଲିଏ ବା ମସୁଧା କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଆଉ ନା କୌଣସି ସାହାୟ ନେବେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିର ଲୋକ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଜେ

ବହନ କରିବେ । ଏହି ସନ୍ଧିରୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କେହି କୌଣସି ଅତ୍ୟାରର, ପାପ ଓ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବ, ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶାସ୍ତ୍ର ମିଳିବ । ସେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଥାଉ କି ଜହୁଡ଼ି କିମ୍ବା କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଏଥରୁ ଛାଡ଼ ପାଇବ ନାହିଁ ।

(ସିରତ ଖାତମ୍ମନ ନବୀଯିନୀ, ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଣ୍ଣିର ଅହମଦ, ପୃଷ୍ଠ ୩୯)

ଧର୍ମଗତ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ନାଜରାନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସର୍ବକ୍ଷମା

ପୁଣି ସଂପ୍ରଦାୟିକ ସଦଭାବନା, ନାଗରିକ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ଧାର୍ମିକ ସହିଷ୍ଣୁତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମହାଭାଗ ନାଜରାନରୁ ଆସିଥିବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମତାବଳୟଙ୍କୁ ମସଜିଦ ନବଟ୍ରି (Prophet's Mosque) ଭିତରେ ଉପାସନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ସେମାନେ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ମୁହଁ କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏହାଦେଖୁ ଅନୁଚରଣାନେ ଆପଣି ଜଣାଇବାରୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର କହିଲେ ‘ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ ।’

ନାଜରାନ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ମୁହଁନଦ^{୩୫} ଯେଉଁ ନିରାପଦ ମୂଳକ ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ, ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ ମହାଭାଗ ଏହି ଦାୟୀତ୍ବର ଭାର ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଲେ । ନାଜରାନରୁ ଆସିଥିବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କୁ ଦେଶର ସରହଦରେ ମୁସଲିମ ହୈନ୍ୟଙ୍କ ଦାରା ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଅଧୁକନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଗାର୍ଜା, ଉପାସନା ସ୍ଥଳୀ ତଥା ଆଶ୍ରମ ସ୍ଥଳୀ ଓ ଯାତ୍ରୀ ବିଶ୍ଵାମାଗାର ଜତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ନିରାପଦ ମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ତାହା ସହର, ପାହାଡ଼, ଜଙ୍ଗଳ ଆଦି ଯେତେ ଦୂର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଥାଉ ପଛକେ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଦାୟୀତ୍ବ । ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ବ ଧର୍ମୀୟ ରାତିନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଉପାସନା କରିବାର ସ୍ଥାଧୀନତା ପ୍ରତି ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ମଧ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ । ସୁତରାଂ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର^{୩୬} କହିଥିଲେ :

‘ସେମାନେ ମୁସଲମାନ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ସେମାନେ ମୋର ପ୍ରଜା, ତେଣୁ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ଅନିବାର୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଯେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଦାୟୀତ୍ବ ବହନ କରିବି ।’

ପୁଣି ଆଗକୁ ସର୍ବରେ ଏହିପରି ଲେଖାଅଛି ଯେ ମୁସଲମାନମାନେ ନିଜର ଯୁଦ୍ଧ ଅଭିଯାନରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନମଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସହମତି ବିନା ସାମିଲ କରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ପାଦ୍ରୀ ତଥା ଧାର୍ମିକ ନେତୃବୃଦ୍ଧ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେଠାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସେହିଠାରେ ରହି ପୂର୍ବବତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ସେମାନଙ୍କ ଉପାସନା ପାଠ ଉପରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାରକୁ ଅଶାଯିବ ନାହିଁ । ନା କୌଣସି ପାଦୁଶାଳା ନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲଗାଯିବ । ଧାର୍ମିକ ବିଦ୍ୟାନ ବା ପାଦ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଜିଦିଯା କର ଆଦାୟ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ମୁସଲମାନ କୌଣସି ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ମହିଳାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିବେ, ତା'ହେଲେ ସେ ନିଜସ୍ତ ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାଧୀନତା ପାଇବେ । ଯଦି ସେ ନିଜ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଠାରୁ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ଵ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ରହିବେ ତେବେ ତାହା ସେ ନିଜେ ପଇଁର ବୁଝି ପାରନ୍ତି । ଚର୍ଚଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଯଦି ସେମାନେ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ମୁସଲମାନ ଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଭିବେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ମିଳିବ । ଏହା କୌଣସି ଧାର ସୁତ୍ରରେ ନୁହେଁ କି ବଦାନ୍ୟତାରେ ନୁହେଁ । ବରଂ ସେହି ବୁଝାମଣା ପତ୍ରକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସମ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଏହା ମାଧ୍ୟମ ହେବ । ସେହିପରି ସାମାଜିକ ସଂପର୍କ ଓ ପାରିଷ୍ଠରିକ ସହଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ।

(ଜାତୁଲ ମା'ଦ, ଫିର୍ଦ୍ଦୁସ୍ କାବ୍ୟ, ଫିର୍ଦ୍ଦୁସ୍ ପିଲାଦିନ ଖୁଦେ ନଜରାନ)

ସୁତରାଂ ଏହାଥୁଲା ଦିବ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥାଧୀନତା ଓ ସହନଶୀଳତାର ଉଚ୍ଚ ମାନଦଣ୍ଡ, ଅଥଚ ଏହାର ବିପରୀତରେ ଇସଲାମ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଅତ୍ୟାରର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଛି ବୋଲି କହିବା ଏକ ନିଷ୍ଠୁର ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ।

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^{୩୫} କହିଛନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରୁଧାରୀ ଓ ଆରବର ମୁଶରିକ (ବିଧର୍ମୀ) ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂରାର୍ଥର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଥିଲେ ଓ ଅଧର୍ମର ଶାକାର ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ପୁଣି ସେମାନେ ମନ୍ଦ ଆଚରଣ କରି ଏହା ଭାବୁଥିଲେ

ଯେ ଆମେ ବହୁତ ମହାନ କର୍ମ କରିଛୁ । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଅପରାଧ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବିରତ ହେଉ ନଥିଲେ ଓ ସାମାଜିକ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପଦରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ, ଜିଶ୍ଵର ନିଜର ଅବତାରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ହାତରେ ରାଜତ୍ତ ଅର୍ପଣ କରି ଗରିବ ଓ ଅସହାୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କବଳିତୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ମନସ୍ତ୍ଵ କଲେ । ସେଥିପାଇଁ ପବିତ୍ର ଅବତାରଙ୍କୁ ଶାସନ ଭାର ଦିଆଗଲା । ଯେହେତୁ ସମଗ୍ର ଆରବର ଲୋକ କୌଣସି ରାଜାଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଧୀନରେ ନଥିଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ଲଗାମ ଛତା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ସେମାନେ ଶୁଣିଲା ଭିତରେ ନ ରହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେପରୁଆ ଭାବରେ ସେଠାରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅପରାଧ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଅରାଜକତାର ଚରାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଲଟି ଯାଇଥିବା ସେହି ଭୁଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟି ପଢ଼ିଲା । ସେହି ଦେଶ ଉପରେ ଦୟା ପରବଶ ହୋଇ ଜିଶ୍ଵର ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କୁ ନା କେବଳ ନିଜର ରସ୍ତୁଲ (ବାର୍ତ୍ତବହ) କରି ପଠାଇଲେ, ବରଂ ସେହି ଦେଶର ସମ୍ବାଦ କରିଦେଲେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅନୁଶାସନର ବିଧାନବାହୀ ଗ୍ରନ୍ତ ରୂପେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ । ଯହିଁରେ ଦିଆନୀ ଫୌଜଦାରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବିରବିଧୂ ଓ ଅପରାଧକ ଆଇନ ତଥା ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଲା । ସୁତରାଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଏକ ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ରୂପେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଜାତି ଓ ଗୋଷ୍ଠୀର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଜଣେ ରାଜା ହେବାର ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରି ସବୁ ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟଧୀଶ ହୋଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦୁଃଖସୁଖ ବୁଝିବାର ଦାୟୀତ୍ତ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଫଳତଃ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଜା ଜାତି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ନିଜର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସୁଥିଲେ ଏବଂ ସେ ବିନା ପକ୍ଷପାତରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଓ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଯାସରତ ଥିଲେ ।

ପବିତ୍ର କୁରଆନରୁ ଏହାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି ଯେ ଜଣେ ମୁସଲିମ ଓ ଇହୁଡ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମୋକଦମାର ବିରବ ପାଇଁ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ଅଦାଲତକୁ ମାମଲା ଆସିଲା । ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଇହୁଡ଼ିର କଥା ନ୍ୟାୟସଂଗତ । ତେଣୁ ସେ ଦୋଷମୁକ୍ତ

ହେଲା ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ସେହି ମୋକଦ୍ଦମାରୁ ଓହରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ଯେହେତୁ ତା'ର ଦାବି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା । ତେଣୁ କେତେକ ଅଞ୍ଜାନୀ ବିରୋଧ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନଙ୍କୁ ଧାନଦେଇ ପଢ଼ି ନଥାନ୍ତି, ସେମାନେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡବିଧାନର ପ୍ରସଂଗକୁ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଅବତାରତ୍ଵର ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି । ଅଥଚ ଏପରି ଶାନ୍ତି ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଅବତାରଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ଖିଲାଫତ କିମ୍ବା ଜଣେ ସମାଚଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ତଡ଼କାଳୀନ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

ହଜରତ ମୋସେ^ଆଙ୍କ ପରେ ଇସ୍ତାଇଲ ଜାତିରେ ଅବତାର ବିଧ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୃଥକ ଓ ଦେଶର ରାଜାଙ୍କୁ ଅଳଗା ବିବେଚନା କରାଗଲା । ରାଜାମାନେ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ଶାନ୍ତି ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର^ଆଙ୍କ ସମୟ ଆସିବା ବେଳକୁ ଉତ୍ସନ୍ମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଅବତାରତ୍ଵ ଓ ଶାସନତତ୍ତ୍ଵ) ତାଙ୍କୁ ଝାଶି କ୍ଷମତା ରୂପେ ଅର୍ପଣ କରାଗଲା । ଅପରାଧମାନଙ୍କୁ ଛାତି ଦେଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କିପରି ନ୍ୟାୟମୂଳକ ଆଚରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା, ତାହା ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଏହି ପଞ୍ଚକ୍ରିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି :

وَقُل لِّلَّذِينَ أَتُؤْتُوا الْكِتَبَ وَالْأُمَّيْمَ
ءَسْلَمُمْ فَإِنَّ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدُوا
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ

ଓକୁଳ୍ ଲିଲ୍ଲଜିନା ଉତୁଳ୍ କିତାବା ଡୁଲ୍ ଉକ୍ତିଯିନା ଆ ଅସଲମତୁମ; ଫଳନ ଅସଲମ୍ ଫଳଦିହତଦବ୍ଦ ଡୁଲ୍ ଉତୁଲ୍ଲୋ ଫଳନମା ଆଲୋକଲ ବଲାଗ । ଅର୍ଥାତ୍ ‘ହେ ରସୁଲ ତୁମେ ଗ୍ରହାଧାରୀ ଓ ଆରବର ଅଞ୍ଜାନୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୁହ, କଣ ତୁମେମାନେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଛ ? ଯଦି (ସେମାନେ) ଇସଲାମ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ, ତା’ହେଲେ ସତଶିକ୍ଷା ପାଇଯିବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହି ଧର୍ମରୁ ବିମୁଖ ହୋଇ ମୁହଁ ମୋତି ଛଲିଯିବେ, ତେବେ ତୁମର କେବଳ

ଏତିକି କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ (ଡୁମେ ସେମାନଙ୍କୁ) ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ଆଦେଶ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଆ ।’
(ଆଲେ ଇମାନ ୨୧)

ଏହି ପଢ଼କ୍ଷିରେ ଏକଥା କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ତୁମର କାମ ହେଉଛି ତୁମେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କର । ଏଥରୁ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ ଯୁଦ୍ଧ କେବଳ ଅପରାଧରେ ଜଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରୁଥିଲେ, ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ଵଙ୍ଗଳା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ ଓ ରେତି ତକାଯତି କାମରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ, ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ରାଜା ବା ପ୍ରଶାସନର କ୍ଷମତା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିଲା । ଅବତାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ତାହା ନ ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେବେ ମୁହୂର୍ତ୍ତବସାନ ଦେଶ ପ୍ରଶାସନର ସର୍ବୋତ୍ତମା କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ, ସେହି କ୍ଷମତା ଭିତ୍ତିରେ ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ, ଅବତାର ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ । ସୁତରାଂ ମହିମାମନ୍ୟ ଅଲ୍ଲାହ ଏହିପରି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقْاتِلُونَكُمْ

وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ^①

ଡୁକାତିଲୁ ଫି ସବିଲିଲ୍ଲହିଲ ଲଜିନା ଯୁକାତେଲୁ ନକୁମ୍ ଡିଲା ତା'ତଦୁ ଜନନାଲ୍ଲାହା ଲା ଯୁହିବବୁଲ ମୁ' ତଦିନ୍

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତୁମେମାନେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଲଭେଇ କର । ଯେଉଁମାନେ ତୁମ ସହିତ ଲଭୁଛୁନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଲୋକେ ମନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖ ନାହିଁ ଓ ସୀମା ଲଂଘନ କର ନାହିଁ । ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଅଲ୍ଲାହ ସୀମା ଲଂଘନ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।’
(ଅଲ୍ ବକରା ୧୯୧)

(ଶମା ଏ ମାରିପତ୍ର, ରୁହାନୀ ଖଜାଏନ, ଭାଗ୭୩, ପୃ ୨୪୭-୨୪୮)

ଏହା କିପରି ହୋଇପାରେ ଯେ ମୁହୂର୍ତ୍ତବସାନଙ୍କ ପରି ଜଣେ ଦେବୋତ୍ତମା ମହାପୁରୁଷ ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ଧର୍ମୀୟ ବିଧାନ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି, ସେ ସ୍ଵଯଂ ସେହି ଆଦେଶର ଉଲଂଘନ କରିବେ ? ମହାଭାଗ ତ ମକ୍କା ବିଜୟ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି

କୌଣସି ସର୍ବ ରଖନ୍ତିଲେ ଯେ ଯଦି ଇସଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିବ, ତା'ହେଲେ ତୁମର ଜୀବନ ନିରାପଦ ରହିବ । ବରଂ ସାଧାରଣ କ୍ଷମାର ଘୋଷଣା କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏହାର ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆମେ ଦେଖୁ ସାରିଛୁ । କ୍ଷମା ପ୍ରଦାନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାରଣ ରହିଥିଲା । ଧର୍ମଦ୍ରାହ, ଅତ୍ୟାରର ଓ ବିନା କାରଣରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବା ଭଳି ଅନେକ ଦପା ଲାଗିଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ସେଥିରେ ଏହା ନଥୁଲା ଯେ ବାଧତାମୂଳକ ଭାବରେ ଇସଲାମ ସ୍ଵୀକାର କଲେ ହିଁ ତୁମକୁ କ୍ଷମା ଦିଆଯିବ । ସେହି ସର୍ବକ୍ଷମାର ଘୋଷଣା ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଓ ପରିସ୍ଥିତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେପରି କି ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଛଲିଗଲେ, ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ ବା ଶାନ୍ତିପାଠ ଖା'ନା କା'ବାରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଅଥବା କାହାର ପଡାକା ତଳକୁ ଆସିଗଲେ ନତୁବା କାହା ଘରେ ଶରଣାପନ୍ତି ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ କ୍ଷମା ଓ ମୁକ୍ତିର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏପରି ଏକ ମହାନ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ଆମକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଠାରେ ଦେଖୁବାକୁ ମନେ ନାହିଁ । ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଏହା ଘୋଷଣା କରାଗଲା ଯେ

لَا تُشْرِبَ عَلَيْكُمْ أَيْمُونٌ
‘ଲା ତଶରିବା ଆଲୋକମୂଳ ଯୋମ’

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଯାଆ, ତୁମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆଜି କୌଣସି ପ୍ରତିଶାଧ ନିଆଯିବ ନାହିଁ ।

କୌଣସି ଦୋଷାରୋପର କାଳିମା ଲଗାଯିବ ନାହିଁ ।’ ସେହି ପରମ ନମସ୍ୟ ପୁଣ୍ୟମାଙ୍କୁ କୋଟି ନମଞ୍ଚାର ତଥା ଶତ ସହସ୍ର ଆଶୀର୍ବାଦ ରହିଥାଉ, ଯିଏ ଏପରି ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଉଚ୍ଚକୋଟିର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାହତାଲା ଆମମାନଙ୍କୁ ତାହା ଉପରେ ପାଳନ କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

(ଖୁତବା ଜୁମା, ୧୦ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୦୭, ମସଜିଦ ବୈତୁଲ ଫୁଦୁହ ଲକ୍ଷ୍ମନ)

ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରସ୍ତାବ

ବିଭିନ୍ନ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ଭୁଲ ଧାରଣାକୁ ଦୂର କରିବା ତଥା ପରମ୍ପରା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେମ, ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ, ମୌତ୍ରୀ ଓ ସ୍ଵକ୍ଷ ଭାଇରରାର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ତଥା ଶାନ୍ତି ଓ ସହାବସ୍ଥାନରେ ବସବାସ କରିବା ପାଇଁ

ଅହମଦାୟା ସଂପ୍ରଦାୟର ସଂସ୍କାରକ ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ - ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ଓ ମେହଦୀ^{୩୫} ବିଶ୍ୱ ଆନ୍ତରିଧାର୍ମ ସମ୍ବିଳନୀର ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସେ ବ୍ରିଟେନର ରାଣୀ ଭିକ୍ଷୁରିଆଙ୍କ ହୀରକ ଜୁବିଲି ଅବସରରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ କହିଲେ:

“ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ଆନ୍ତରିଧାର୍ମ ସମ୍ବିଳନୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଜ୍ରା ନିଜ ଧର୍ମର ଗୁଣାବଳୀ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବ । ନିଜ ଧର୍ମମତର ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବ । ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ନିଯା କରିବ ନାହିଁ ।”   (ଡୋହପାଏ କୈଶରିଯା, ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଭାଗ ୧୭, ପୃଷ୍ଠା ୧୯)

ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତି ଜୋର ଦେଇ ମହାମାନ୍ୟ କହିଲେ ‘ସାଧାରଣତଃ ଧାର୍ମକ ନେତା ଓ ପାଦ୍ରୀମାନେ ଜନ ସାଧାରଣକୁ ବିଭ୍ରାତିକର ତଥ୍ୟ ଦେଇ ଉତ୍ତରେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି ।’ ସେ ଆହୁରି ଲେଖିଛନ୍ତି ‘ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମହତ ହୋଇ ଥା’ନ୍ତା, ତେବେ ପବିତ୍ର କୁରାନ୍ ଉପରେ ସେମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ତେବେ ସେହି ଅଭିଯୋଗ ମୋସେସଙ୍କ ଧର୍ମଗ୍ରହ୍ୟ ତୋରାହ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣ୍ମର ଭୟ ଆଆନ୍ତା, ସେମାନେ ଏହି ପୁଣ୍ୟକ ଉପରେ ଆସ୍ତା ରଖନ୍ତେ ନାହିଁ ଯାହା ମୁସଲମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ଭର୍ୟୋଗ୍ୟ ପୁଣ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯହିଁରେ ପ୍ରାମାଣିକ ସତ୍ୟର ଅଭାବ ରହିଛି । ନ୍ୟାୟଶାଲ ନାଟି ଏହି ଆଦେଶ ଦିଏ ଯେ ଯଦି ସମଗ୍ର ଯୁଗୋପ ଦେବତୁଳ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଯା’ନ୍ତି, ମାତ୍ର ପାଦ୍ରିଗଣ ସେଥିରୁ ବାଦ ପଡ଼ିବେ । ଯୁଗୋପରେ ବାସ କରୁଥିବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଯାନ ଇସଲାମକୁ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖନ୍ତି ଓ ହେଯ ମନେ କରନ୍ତି । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ପାଦ୍ରୀମାନେ ଇସଲାମ ବିଷୟରେ ଅଯୋକ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଘୃଣାର ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି ।

ହଁ, ମୁଁ ମାନୁଷି ଯେ କେତେକ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଅଞ୍ଚ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଚାଲିଚଳନ ଭଲ ନୁହେଁ ଓ ନିର୍ବୋଧ ପଣିଆ ସେମାନଙ୍କ ଜନ୍ମଗତ ଅଭ୍ୟାସ । କେତେକ ଉତ୍ସ ସ୍ଵଭାବର ମୁସଲିମ ନିଷ୍ଠୁର ରକ୍ତପାତକୁ ଜିହାଦର ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଦେଶର ପ୍ରକା ଜଣେ ନ୍ୟାୟବନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ

ମୁକାବିଲା କରୁଥିଲେ ତାକୁ ବିଦ୍ରୋହ ବୋଲି କୁହାୟିବ, ଜିହାଦ ନୁହେଁ । ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଭଙ୍ଗ କରିବା, ଆଜନ ଅମାନ୍ୟ କରିବା, ସତକର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତ ଅସଦାଚରଣ କରିବା ଏବଂ ନିରୀହ ନିଷାପ ଲୋକଙ୍କୁ ମାରିବା ଜତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିଷ୍ଠୁର ଓ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ଘଟାଇଥାଏ, ତାହା ଜଣେ ବୀରୋତିତ ପୁରୁଷର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ..... ।

ପାହ୍ରୀମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ମତକୁ ଭୁଲ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା ହୋଇଛି । ବୀଶ୍ୱରିକ ପୁଷ୍ଟକରେ ସେହି ତତ୍ତ୍ଵର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳି ନଥାଏ । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ବାକ୍ୟରେ ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତରବାରୀର ଶାସ୍ତି ବିଧାନ କରା ଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନେ ତରବାରୀ ଉତ୍ତରାଳନ କରନ୍ତି । ବିଦ୍ରୋହର ଶିକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରନ୍ତି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ହିତ ପହଞ୍ଚାନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଓ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିର ଅଧ୍ୟକାର ଦିଅନ୍ତି । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ବାଣୀକୁ ନିଯା କରିବା ପ୍ରତାରଣା ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ । ସୁତରାଂ ମାନବର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଏକାନ୍ତ ବାଞ୍ଚନୀୟ ଯେ ଭାରତର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ(ଇଂଲଣ୍ଡର ମହାରାଣୀ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧର୍ମର ବାସ୍ତବିକତାକୁ ପରାର କରିବା ପାଇଁ ଆତ୍ମଧର୍ମ ସମ୍ବିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରାଯାଉ ।'

(ଡୋହଫାଏ କେଣ୍ଟରିଯା, ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଭାଗ ୧୨, ପୃ ୨୮୦)

ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ହିଁ ମାନବିକତା

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ଲେଖିଛନ୍ତି, ‘ସାଧାରଣ ଭାବେ ସହାନୁଭୂତି ସମକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ଦୂର ଧରଣା ସୃଷ୍ଟି ନକରିଛି, ତାହା ଧର୍ମ ପଦବାଟ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେହିପରି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ମନରେ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକଟ ନହୋଇଛି, ସିଏ କଦାପି ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲାଇବ ନାହିଁ । ଆମ ଜିଶ୍ଵର କାହାରି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେଦ ରଖି ନାହାନ୍ତି ।’ ଏଥରୁ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଯାହା ଆର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଆରବ, ପାରସ୍ୟ, ସିରିଯା, ଚାନ, ଜାପାନ, ଯୁଗୋପ ଓ ଆମେରିକାରେ ବସବାସ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ଜାତିକୁ ମଧ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଛି । ଧରଣୀ ବକ୍ଷକୁ ଜିଶ୍ଵର ସମସ୍ତ ମାନବଜାତି ପାଇଁ ବିଛଣା ସଦୃଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ବିଧାତାକୃତ

ସୁର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ଗ୍ରହ, ନକ୍ଷତ୍ର ଆଦି ଆଲୋକ ବିକିରଣ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଆମମାନଙ୍କ ସେବାରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିଜ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ଯେପରି ବାୟୁ, ଜଳ, ଅଗ୍ନି ଓ ମାଟି ଆଦି ଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଉପକାର ପାଇଛି । ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦିତ ବସ୍ତୁ ଯେପରି ଶସ୍ୟ, ଫଳ ଓ ଔଷଧୀୟ ପଦାର୍ଥ ଲଭ୍ୟାଦି ମନୁଷ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରୁଛି । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆମକୁ ଏହା ଶିଖାଉଛି ଯେ ବଦାନ୍ୟନତା ମୂଳକ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟାଶୀଳ ମନୋଭାବ ରଖିବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଯ ମନୋବୃତ୍ତି ରଖି ସଂକର୍ଷମନା ହେବା ଆବୋ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ବନ୍ଧୁଗାନ, ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଏହା ମନେରଖ ଯେ ଉଭୟ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଧର୍ମର ଅନଗାମୀ ଯଦି ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ବିଶେଷ ଗୁଣାବଳୀକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବ ନାହିଁ ଓ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ସ୍ଵଭାବିକ ଆଚରଣ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ସ୍ଵଭାବ ନ ବଦଳାଇବ, ତେବେ ସେହି ଜାତିର ଶାସ୍ତ୍ର ବିନାଶ ଘଟିବ । ନା କେବଳ ଆପଣାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବ, ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରକୁ ମଧ୍ୟ ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ନେଇ ପକାଇବ । ଯେବୋଠାରୁ ସୃଷ୍ଟିର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ସମସ୍ତ ଦେଶର ମହାମାନେ ଏହାର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି ଯେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ମହନୀୟ ଗୁଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଁ ଅମୃତ ପାନ କରିବା ସବୁଣା । ମନୁଷ୍ୟର ଶାରୀରିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ସେହି ଚିରକ୍ରତ୍ନ ସତ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ମହତ ଗୁଣାବଳୀକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ମନୁଷ୍ୟର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯେଉଁ ଜିଶ୍ଵର ମାନବ ମୁକ୍ତି ଓ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦରର ମୂଳ ଉତ୍ସ ।

(ପୈଗାମେ ସ୍ଥଳହା, ଶୁହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡୀଳ, ପୃ ୪୩୯-୪୪୦)

ମହାପୁରୁଷ ଓ ଦିବ୍ୟଗନ୍ଧ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପବାଦ ଦେବା ଅଶୋଭନୀୟ

ମୃତ୍ୟୁର ଗୋଟିଏ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ରଚିତ ପୁଷ୍ଟକ ‘ପୈଗାମେ ସ୍ଥଳହା’ (ମୌତ୍ରୀ ସନ୍ଦେଶ)ରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା^{ଶ୍ରୀ} ଏହିପରି ଲେଖାଇଛନ୍ତି ‘ଏପରି ଏକ ଘତିସନ୍ଧି

ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ଅଧିମ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୌତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଡାକୁଛି । ଯେବେ କି ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଉଭୟ ଧର୍ମର ମତାବଳମୀଙ୍କୁ ମୌତ୍ରୀ ପୋଷଣର ଅତି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଦୁନିଆ ପ୍ରତି ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଦୈବ ବିପରି ମାତି ଆସୁଛି । ଭୁମିକଷ୍ଣର ଝଟକା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଦୁର୍ଭକ୍ଷ ପଡ଼ୁଛି ଓ ଫେରି ରୋଗ ମଧ୍ୟ ପିଛା ଛାଡ଼ୁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଜିଶ୍ଵର ଏହି ସୁଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ମାନବ ଜଗତ ମନ୍ଦ କର୍ମରୁ ବିରତ ନହୁଏ ଓ ଅଧର୍ମ ଅନାତି ପରିହାର ପୂର୍ବକ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟଶ୍ରିତ ନକରେ, ତା' ହେଲେ ଦୁନିଆ ଉପରେ ଭୟାନକ ବିପଦ ଦେଖାଦେବ । ଗୋଟିଏ ବିପତ୍ରିରୁ ନିଷ୍ଠାର ମିଳି ନଥୁବ ଯେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିପରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବ । ଶେଷରେ ମନୁଷ୍ୟ ବିବୃତ ଓ ଉତ୍ସର୍ଜିତ ହୋଇଯିବ ଯେ ଯେ କ'ଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ସେ ଏହି ଦୈବି ଦୁର୍ବିପାକର ଚକ୍ରବ୍ୟୁହରେ ପେଣ୍ଠି ହୋଇ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ବିଳାପ କରି ବୁଲିବ । ତେଣୁ ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଦେଶବାସୀ ! ସେହି ଦିନ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ସତର୍କ ହୋଇଯାଆ । ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ମୌତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନ କରିନିଆ । ଦୁଇ ଜାତି ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ଶାନ୍ତି ବ୍ୟାହତ କରିବା ଦିଗରେ ଯଦି ସୀମାଟିକ୍ରମ କରିଆଏ, ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେହି ଆଚରଣରୁ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର କାନ୍ତ ରହିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର । ନଚେତ ସେହିପରି ପରଷ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା ଯୋଗୁଁ ଲାଗିଥିବା ପାପର ଦୋଷ ସେହି ଜାତିର ବେକ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ।'

ଯଦି କେହି ପ୍ରଶ୍ନ କରେ ଯେ ବନ୍ଧୁତ୍ବ ସ୍ଥାପନ ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିପରି ଦେଖା ଦେଇ ପାରିବ, ଯେତେବେଳେ କି ଧର୍ମୀୟ ମତଭେଦ ଏକ ନକରାମ୍ବକ ରୂପରେ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଦିନକୁ ଦିନ ବିଦ୍ରୋହର ନିଆଁ ଜଳାଉଛି । ଏପରି ସ୍ଥିଲେ ମୋର ଉତ୍ତର ହେଉଛି, ଧର୍ମୀୟ ମତଭେଦ ସେତେବେଳେ ଉପୁଜ୍ଜିବ, ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟ ଓ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ବିଷ୍ଣାର କରିବ ଦେଖାଇବ ଓ ମାନବୀୟ ମୂଳ୍ୟବୋଧ ଭଲ ଭାବରେ ପରଖା ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନଚେତ ମନୁଷ୍ୟକୁ ତ ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସେ ନ୍ୟାୟ ଓ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ନିଜ ନୈତିକତାର ସୁରକ୍ଷା କରିପାରିବ । ନିଜ ପରିଶ୍ରମ ଫଳରେ ତା'ର ନୈତିକ ଜ୍ଞାନ ଓ ନ୍ୟାୟର ପଥ ସୁଗମ ହୋଇ ପାରିବ । କୌଣସି ଛୋଟ ଛୋଟ ମତଭେଦ ବା ବିଦେଶର ଭାବ ମୌତ୍ରୀ ପଥରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି

କରିବ ନାହିଁ । ବରଂ ସେହି ଧରଣର ବିବାଦ ସେତେବେଳେ ମୌତ୍ରୀ ତଥା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ସାଜିବ, ଯେତେବେଳେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ କୋଣସି ଅବତାର ଓ ଏକିଶି ପୁଷ୍ଟକ ଉପରେ ଅସନ୍ନାନ ଓ କୁସ୍ତାରଚନା ପୂର୍ବକ ଆକୁମଣ କରାଯିବ ।’ (ପୈଶାମେ ସ୍କୁଲହା, ରୂହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡ ୨୩, ପୃଷ୍ଠ ୧୫୫)

‘ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଭାଇମାନେ ! ଅତୀତର ଅଭିଞ୍ଚତା ଓ ବାରମ୍ବାର ପରାକ୍ରିତ ବିଷୟରୁ ଆମମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଓ ସଂପ୍ରଦାୟର ଅବତାର ରସ୍ତୁଲଙ୍କୁ ଅସନ୍ନାନ କରିବା ତଥା ଅପଶବ୍ଦରେ ସ୍କୁରଣ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଉତ୍ତ୍ର ଭାଷାରେ ଗାଳିଗୁଲଙ୍କ କରିବା ଏପରି ଏକ ହଳାହଳ ବିଷ, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ତାହା କେବଳ ଶରୀରକୁ ବିନାଶ କରେ ନାହିଁ, ବରଂ ମନକୁ ମଧ୍ୟ ଜାଳିପୋଡ଼ି ଛାରଖାର କରିଦିଏ । ସେହି ଦେଶ କଦାପି ଶାନ୍ତିରେ ତିଷ୍ଠି ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହାର ବାସିଯା ଜଣେ ଅନ୍ୟର ଧର୍ମ ପ୍ରଣେତାଙ୍କ ଦୋଷ ବାହାର କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରିବାରେ ଲିପ୍ତ ରହିବେ । ସେହି ଜାତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଓ ସଂହତି କଦାପି ଆସିପାରିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସଂପ୍ରଦାୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ସଂପ୍ରଦାୟର ନବୀ, ରଷି, ମୁନି ବା ଅବତାରଙ୍କୁ ଅଶ୍ଵାଳ ଭାଷାରେ ସମ୍ମୋଧନ କରନ୍ତି । ନିଜର ଅବତାର ବା ଧର୍ମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପବାଦ ଶୁଣି କାହାର ମନରେ ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବନା ଆସିବ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ମୁସଲମାନ ଏପରି ଏକ ଜାତି ଯିଏ ନିଜର ନବୀଙ୍କୁ ଜିଶ୍ଵର ବା ଜିଶ୍ଵର ପୁତ୍ର ବୋଲି ନ ମାନିଲେ ସୁନ୍ଦା ମାତୃଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅବତାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ୱୀଳୁ} ପ୍ରତି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ଜଣେ ନୈଷିକ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସହିତ ମୌତ୍ରୀ ଓ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରିବା କେବେ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନପାରେ, ଯଦି ସେମାନେ ସର୍ବମାନ୍ୟ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ^{ୱୀଳୁ} ପ୍ରତି ଆଲୋଚନା କଲା ବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧାନେ ପବିତ୍ର ଶର ପ୍ରଯୋଗ ନ କରନ୍ତି ।

ଏବଂ ଆମୋଦାନେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ନବୀମାନଙ୍କୁ କେବେହେଲେ କରୁ ଶର ପ୍ରଯୋଗ କରୁନାହିଁ, ବରଂ ଆମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି, ଯେପରି ଭାବରେ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଅବତାର ଆସିଛନ୍ତି ଓ କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ତାଙ୍କର ମାନ୍ୟତା

ସ୍ଵାକାର କରିଛନ୍ତି । ଦୁନିଆର କୌଣସି ଏକ ଭାଗରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ଓ ମହିମାର ଭାବ ଜାଗୃତ ହୋଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଭକ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀଦା ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । ଏହା ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ସତ୍ୟହାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । କାରଣ ଯଦି ସେମାନେ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ, ତା' ହେଲେ କୋଟି କୋଟି ହୃଦୟରେ ସେମାନେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ଦେଉଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସନ୍ମାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କଦାପି ମିଳେ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରବଞ୍ଚକ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବାର ବୃଥା ଆସାଳନ କରିବ, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧ୍ୟାନ ହୋଇଯିବ ।'

(ପୈଗାମେ ସ୍ଥାନାହୁ, ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡ୍ୟା, ପୃ ୪୫୨-୪୫୩)

ମୌତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନ ହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପନ୍ଥା

ସେ ପୁଣି କହିଛନ୍ତି, ‘ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଗଣ ! ମୌତ୍ରୀ ଓ ଶାନ୍ତି ବୁଝାମଣା ଠାରୁ ବଳି ଉଭମ ବିଷୟ ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ଆସ, ଏହି ସନ୍ଧି ଜରିଆରେ ଏକ ହୋଇଯିବା ଓ ଗୋଟିଏ ଜାତିରେ ସମ୍ମିଳିତ ହେବା । ଆପଣମାନେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଯେ ସତ୍ୟକୁ ଅବମାନନା କରି ବୁଝାମଣାକୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଖ୍ୟାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ବିଭେଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଓ ଦେଶକୁ ତାହା କେତେ ମାତ୍ରରେ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଉଛି । ଆସ, ଏହା ମଧ୍ୟ ପରଖିନ୍ତିଥ ଯେ ଜଣେ ଅନ୍ୟର ସତ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କେତେ କଲ୍ୟାଣ ରହିଛି । ଆପୋଷ ମିଳାମିଶ୍ର ଆମ ଜୀବନକୁ କେତେ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବ । ଶାନ୍ତି ଓ ମୌତ୍ରୀର ଏହା ହିଁ ଉକ୍ତକୁ ପନ୍ଥା । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଯଦି ସନ୍ଧି କରାଯାଏ, ତାହା ଏକ ବିପଦ ଜନକ ବଥ ସଦୃଶ, ଯାହା ବାହାରକୁ ପରିଷାର ହୋଇ ଚିକଚିକ କରୁଥିବ, ଅଥବ ସେହି ଫୋଟକା ଭିତରେ ସତି ଯାଇ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଯୁକ୍ତ ପୂଜ ହୋଇ ରହିଥିବ ।’ (ପୈଗାମେ ସ୍ଥାନାହୁ, ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡ୍ୟା, ପୃ ୪୫୭)

ଧର୍ମର ଅସଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ମୌତ୍ରୀ ସନ୍ଦେଶ (ପୈଗାମେ ସ୍ଥାନାହୁ) ପୁଷ୍ଟକରେ ମାନ୍ୟବର କହିଛନ୍ତି : ‘ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାନସିକ ଆବେଗ ପ୍ରଭୁ ବାରଣ କରିଥିବା ମଧ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହିବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଲାଭ କରିବା ପଛରେ ଧାଇଁବା,

ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କ କଳ୍ୟାଣାର୍ଥେ ସତକର୍ମ କରିବା, ମାନବଜାତି ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଓ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ଦିଵ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହ ତଥା ଅବତାରମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିଜ ସମୟର ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତେଦ ନ କରିବା ଜତ୍ୟାଦି ଧର୍ମର ଅସଲ ଆତିମୁଖ୍ୟ । ଆମ ଧର୍ମର ସାରତରୁ ହେଉଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୟା ଓ ସେବା ମନୋଭାବ । ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ଆମ ବିଶ୍ୱାସ ମତର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା । ଯେଉଁମାନେ ବିନା କାରଣରେ ଜିଶ୍ଵର ଭୟ ନଥାଇ ଆମ ପବିତ୍ର ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^ﷺଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି, ଅଯଥା ଖାଲି ଗୁଲଜ କରୁଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପଶବ ପ୍ରଯୋଗ କରିବାରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କିପରି ଆମେ ଶାନ୍ତି ବୁଝାମଣା କରିବୁ ? ମୁଁ ସତ୍ୟ କହୁଛି ଯେ ଲବଣ୍ୟକୁ ମାଟିରେ ରହୁଥିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ସାପ ଓ ବଣର ଗଧୁଆ ସହିତ ଆମେ ସନ୍ଧି କରିପାରୁ, କିନ୍ତୁ ଆମ ଜୀବନ ଓ ଆମ ପିତାମାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^ﷺଙ୍କ ପ୍ରତି କୁର ଆକ୍ରମଣ କରୁଥିବା ଭ୍ରମ ଚରିତ୍ରର ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଲିସ କରିବା ଆମ ପକ୍ଷେ କଦାପି ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ପ୍ରଭୁ ଆମକୁ ଜୟଲାମର ଅନୁଗାମୀ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରହୁନାହୁଁ, ଯାହା ଆମ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଭ୍ରମ କରାଇବ । .....

ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂୟତ ହୋଇ ମୋତେ ଏହା କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ ଇସଲାମ ସେହି ପବିତ୍ର ଓ ମୌଳୀ ଭାବାପନ୍ତି ଧର୍ମ ଥିଲା, ଯାହା କୌଣସି ଧର୍ମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କ ଉପରେ କୁସ୍ତାରଟନା କରିନାହୁଁ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଏପରି ମହାନ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଯାହା ଜାତି ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ମୌଳୀ ଓ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂପ୍ରଦାୟର ନବୀଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ସ୍ଵାକ୍ଷାର କରିଛି । ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ପ୍ରାୟ କରିଛି, ଯାହା ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ଅବତାରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମକୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ ।

لَا نَفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

ଲା ନୁଫରିକୁ ବୈନା ଆହାଦିମ ମିନହୁମ ଓନହୁମୋ ଲହୁ ମୁସଲେମୁନ.

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ହେ ମୁସଲମାନ ! ତୁମେ ଏହା କୁହ ଯେ ଆମେମାନେ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ନବୀଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଛୁ । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଉନାହୁଁ ଯେ କେତେକଙ୍କୁ ସ୍ଵୀକାର କରିବୁ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେବୁ ।’
(ଆଳ ବକରା, ୧୩୭)

ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ମୌତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନକାରୀ ଐଶି ପୁଷ୍ଟକ ଅଛି ତା’ହେଲେ ତା’ର ନାମ କୁହ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସାର୍ବଜନୀନ କରୁଣାକୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାତି ବା ପରିବାର ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଇସ୍ତରିଲ ବଂଶର ଯେତେକ ନବୀ ଥିଲେ ସେ ଯାକୁବ ହୁଆନ୍ତୁ କି ଇସହାକ, ସେ ମୁସା ହୁଆନ୍ତୁ କି ଦାଉଦ ଅଥବା ଯୀଶୁ ଆଦି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅବତାରଦକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିନେଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିର ନବୀ ସେ ହିମୁଷ୍ଟାନରେ ଆସିଆନ୍ତୁ ଅବା ପାରସ୍ୟ ବଂଶରେ କାହାରିକୁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ଓ ପ୍ରତାରକ ବୋଲି କହିନାହିଁ । ବରଂ ସ୍ଵଷ୍ଟ ରୂପେ କହିଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଓ ସହରରେ ସେମାନେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସବୁରି ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିର ମୂଳଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହାୟ, ବିଡ଼ମନା ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଶାନ୍ତି ପ୍ରିୟ ନବୀ ମୁହମ୍ମଦ ^୨ଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଗାଳିଗୁଲଜ କରୁଛି ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣା ମନୋଭାବ ରଖୁଛି ।

ହେ ପ୍ରିୟ ଦେଶବାସୀ ! ମୁଁ ଏହା ଆପଣମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହା କଦାପି ନୁହେଁ ଯେ ମୁଁ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ମନରେ ଆଘାତ ପହଞ୍ଚାଇବି ଓ ଆପଣଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେବି । ବରଂ ସ୍ଵାଇଁ ମନରେ ଏହି ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ମୁଁ କହିବାକୁ ରୁହୁଛି ଯେ ଯେଉଁ ଜାତି ବା ସଂପ୍ରଦାୟର ଅଭ୍ୟାସ ରହିଛି ଯେ ଅନ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟର ଅବତାରମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅଯୋଗ୍ରିକ ଭାବରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କିଲ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ନା କେବଳ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପାପ କରିଥାନ୍ତି ବରଂ ମାନବ ଜାତିରେ ଶତ୍ରୁତା ଓ କଳହର ମଞ୍ଚି ବୁଣିଦେବାର ଧୃଷ୍ଟତା ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଆପଣ ନିଜ ଛାତିରେ ହାତରଖୁ ମୋତେ ଏହାର ଉଭର ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ କାହାର ବାପାକୁ ଗାଳି ଦିଏ କିମ୍ବା ମାଆ ଉପରେ ଲାଞ୍ଚନା ଦେଇ ଅପବାଦର କାଳିମା ଲଗାଏ, ତେବେ ସେ କ’ଣ ନିଜ ବାପର ଜଜ୍ଜତ ଉପରେ ନିଜେ

ଆକୁମଣ କରୁନାହିଁ କି ? ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ଗାଳି କଣ ସମାନ ଭାବରେ ଲେଉଛି ଯାଇ ତାର ନିଜର ପିତାଙ୍କ ସନ୍ନାନକୁ କୁର୍ରୁ କରୁନାହିଁ ? ଗାଳି ଖାଇଥିବା ଲୋକ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରରେ ସେହିପରି ଗାଳି ଦେବ, ତା'ହେଲେ ଏହା କରିବା କ'ଣ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ଅପନିଯାର ବୋଣ ପ୍ରଥମେ ଗାଳି ଦେଇଥିବା ଲୋକ ହିଁ ବହନ କରିବ ? ଯଦ୍ବାରା ତାର ପିତାମାତାଙ୍କ ସନ୍ନାନରେ ଆଞ୍ଚ ଆସିବାରେ ସେ ନିଜେ ହିଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ।'

(ପୈଗାମେ ସ୍କୁଲହା, ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡମ, ପୃ ୪୫୮-୪୭୦)

ପ୍ରାୟର୍ଣ୍ଣତ କଲେ ତ୍ରାହି ମିଳିବ

ଅହମଦୀୟା ସଂପ୍ରଦାୟର ସଂସ୍କାରକ ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ^{ଆୟ} ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ମନେରଖ ! ପରମେଶ୍ୱର ମୋତେ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ବହୁ ଭୁମିକମ୍ପର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ ଅନୁୟାୟୀ ଯେପରି ଆମେରିକା ଓ ଯୁଗୋପରେ ଭୁମିକମ୍ପ ହେଲା, ସେହିପରି ଏସିଆର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାକ୍ତକୁ ଏହା କବଳିତ କରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ରୂପ ଧାରଣ କରିବ । ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକ ମରିବେ ଓ ରକ୍ତର ନଦୀ ପ୍ରବାହିତ ହେବ । ଏହି ମୃତ୍ୟୁରୁ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ବିଧ୍ୟଂ ସ ପୃଥିବୀରେ ମାନବ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ଦିନଠାରୁ ମଧ୍ୟ କଦାପି ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ ନଥୁବ । ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନ ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତତ ହୋଇଥିବ, ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ମନେ ହେବ ସତେ ଯେପରି ମନୁଷ୍ୟ ଆଦୋ ସେଠାରେ ବାସ କରୁ ନଥୁଲେ । ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବିପରି ପୃଥିବୀ ଓ ଆକାଶରେ ଅତି ଉତ୍ସାହକ ଭାବରେ ଦେଖା ଦେବ । ଏପରିକି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେସବୁ ଘଟଣା ଅସାଧାରଣ ହୋଇଯିବ । ନାନା ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନର ପୁଷ୍ଟକ ତଥା ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରର କୌଣସି ପୃଷ୍ଠାରେ ସେସବୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ବ୍ୟାକୁଳତା

ପ୍ରକାଶ ପାଇବ କି ଏସବୁ କ'ଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ! ସେଥିରୁ କେତେକ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବେ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡ଼ିବେ । ସେଦିନ ଖୁବ ନିକଟରେ, ବରଂ ମୁଁ ଦେଖୁ ପାରୁଛି ଯେ ତାହା ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ । ପୃଥିବୀ ଏକ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବ । କେବଳ ଭୂମିକମ୍ ନୁହେଁ, ଆହୁରି ଅନେକ ଭୟଙ୍କର ବିପଦ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଗ୍ରାସ କରିବ । କେତେକ ଆକାଶରୁ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ପୃଥିବୀରୁ । ଏହା ଘଟିବ, କାରଣ ମାନବଜାତି ପ୍ରକୃତ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଉପାସନା ତ୍ୟାଗ କରିଛି ଓ ମନ ଧାନ ଦେଇ ସାଂସାରିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ରହିଛି । ଯଦି ମୁଁ ଆସି ନଥାନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ବିପଦକୁ କିଛି କାଳ ସ୍ଥାଗିତ କରି ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ମୋର ଆଗମନ ଦ୍ୱାରା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରକୋପର ଦୀର୍ଘ କାଳ ସୁପ୍ତ ରହିଥିବା ଯୋଜନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଗଲା । ଯେପରି କି ଜିଶ୍ଵର କହିଛନ୍ତି :

وَمَا كَتَبْ مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

ଓମା କୁନ୍ନା ମୁଥୁଜେବିନା ହତ୍ତା ନବାସା ରସୁଲା ।

ଅର୍ଥାତ୍ ‘ସାଂସାରକୁ କୌଣସି ଅବତାର ନପଠାଇ କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।’ ଏବଂ ଅନୁତାପକାରୀଗଣ ରକ୍ଷା ପାଇବେ । ଯେଉଁମାନେ ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରାଯିବ । କ'ଣ ତୁମେ ଭାବୁଛ ଯେ ତୁମେ ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବ କିମ୍ବା ନିଜର ସୁଚିତ୍ତିତ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ? କଦାପି ନୁହେଁ, ସେ ଦିନ ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଓ ଦକ୍ଷତାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିବ । ଏହା କେବେ ଭାବନାହିଁ ଯେ କେବଳ ଆମେରିକା ଓ ଅନ୍ୟ ମହାଦେଶମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଭୂମିକମ୍ ଆସିଲା, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଦେଶ ନିରାପଦ ରହିବ । ପ୍ରକୃତରେ ତୁମୋମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହୋଇପାର ।

ହେ ଯୁରୋପ ! ତୁ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିରେ ନାହୁଁ । ହେ ଏସିଆ ! ତୁ ମଧ୍ୟ ନିରାପଦ ନାହୁଁ । ହେ ଦ୍ୱାରାବାସୀ ! କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଜିଶ୍ଵର ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନାହୁଁ । ମୁଁ

ମହାନଗରୀ ସବୁ ଟଳି ପଡ଼ୁଥିବାର ଦେଖୁ ପାରୁଛି ଏବଂ ଆବାଦି ଭୁମିକୁ ଅନାବାଦି ରୂପେ ଦେଖୁବାକୁ ପାଉଛି । ସେହି ଏକ ପରମାତ୍ମା ବହୁ ସମୟ ଧରି ନାରବ ରହିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ବିଭେଦ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ବାକିଶୁଭ୍ର କଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଜର ରୋଷଯୁକ୍ତ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଦେଖାଇବେ । ଯାହାର କାନ ଅଛି ସେ ଶୁଣୁ । ସେହି ସମୟ ବେଶୀ ଦୂର ନାହିଁ । ମୁଁ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ଯେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଶାନ୍ତିର ଛାଯା ତଳେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଇବି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଜରୁରୀ ଥିଲା ଯେ ଭାଗ୍ୟର ଲେଖନୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ସିଦ୍ଧି ହେବ । ମୁଁ ନିରାଟ ସତ୍ୟ କହୁଛି ଯେ ଏହି ଦେଶର ନୃତ୍ୟନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ନିକଟତର ହୋଇ ଆସୁଛି । ନୋହାଙ୍କ ଯୁଗ ତୁମ ଚକ୍ର ସମ୍ମାନରେ ଆସିଯିବ (ଅର୍ଥାତ୍ ମହାଚକ୍ରବାତ ଜନିତ ବନ୍ୟାର ତାଣ୍ଡବ- ଅନୁବାଦକ) ଏବଂ ଲୁତଙ୍କ ଭୁମିର ଘଟଣା ତୁମେ ନିଜସ୍ଵ ନେତ୍ରରେ ଦେଖୁପାରିବ (ଅର୍ଥାତ୍ ଚରମ ବ୍ୟଭିଚାରର କୁପରିମାଣ ସ୍ଵରୂପ ଏହେ ମହାମାରୀର ଭୟବହତା- ଅନୁବାଦକ) କିନ୍ତୁ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରକୋପ ସାଧନରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦର ଗତିକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କର, ଫଳରେ ତୁମ ପ୍ରତି ଦିଯା କରାଯାଇପାରେ । ସୃଷ୍ଟିର ଯେଉଁ ଜୀବ ଭଗବାନକୁ ଭୟ କରେନାହିଁ, ସେ ଜୀବନ୍ତ ନୁହେଁ ମୃତ ।'

(ହକିକତୁଳ ଓହି, ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଖଣ୍ଡ ୨୨, ପୃଷ୍ଠା ୨୨୯-୨୩୯)

ଇସଲାମର ହୃତ ଗୌରବ ଫେରି ପାଇବା ସକାଶେ ଏକମାତ୍ର ପନ୍ଥା ହେଉଛି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା^ଆଙ୍କ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ସାମିଲ ହେବାର ପ୍ରୟାସ କରିବା

ସୁତରାଂ ଆଜି ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସର ପୁନଃ ଜାଗରଣ ଓ ଇସଲାମର ହୃତ ଗୌରବ ଫେରିବାର ଦିନ । ଏହାର ମହିମାର ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ ସକାଶେ ତଥା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଆଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସ୍ଵରୂପ ଅଲ୍ଲାହତାଲା ଯେଉଁ ବାରୋଚିତ ମହାପୁରୁଷଙ୍କୁ ଛିଡା କରାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିବାର ସମୟ ଆସିଛି । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଠାରୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ମସିହା ମଉଦ^ଆଙ୍କ ତାଉିକ ଯୁକ୍ତି ଓ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣ ମାଧ୍ୟମରେ ତଥା ସେହି ଶିକ୍ଷା

ଉପରେ ପାଳନ କଲେ ଯାଇ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧୁତ ହେବ । ଇସଲାମ ଓ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ ପତାକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଗୌରବ ସହକାରେ ଫର ଫର ହୋଇ ଉତ୍ତୁଥୁବ । (ଇନ୍ଦ୍ରାଜିତ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ - ଛିଣ୍ଡର ଇଣ୍ଡିଆନ୍)

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^ଆ ଚଳିତ ଯୁଗର ଶୁଭୁଦ୍ଵାର୍ଷୀ ଉପଲବ୍ଧିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଏଥୁପ୍ରତି ଲୋକମାନେ ଧାନ ଫେରାଇ କହିଛନ୍ତି । ଏହାର ସାରାଂଶ ହୋଇଛି, ଇସଲାମ ଉପରେ କଷକର ସମୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି ଓ ଏହା ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଵିନ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ସେଥୁ ପାଇଁ ଅଲ୍ଲାହତାଳା ଏପରି ଏକ ମିଶନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଇସଲାମର ଗୌରବକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ । ସେହି କାରଣରୁ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ନିଜର ଜିଦ ଛାଡ଼ି ଓ ଚିନ୍ତା କର ଯେ କ'ଣ ଅଲ୍ଲାହତାଳା ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଉପରେ ରହିଆନ୍ତୁ ଆକୁମଣ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ ନିଜର ଉଦବେଗ ପ୍ରକାଶ କରିନାହାନ୍ତି ? ଯିଏ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦର୍ଶନ ପ୍ରେରଣ (ଆଶୀର୍ବାଦ କାମନା) କରିଥାନ୍ତି, ସେ କ'ଣ ଦିବ୍ୟ ରସୁଲଙ୍କ ଗୌରବ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଭାବାବେଶରେ ଆସି ନାହାନ୍ତି ? ସୁତରାଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ ନିଜର ଏହି ଭାବନା ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି:

‘ଚଳିତ ସମୟ କିପରି କଳ୍ୟାଣମୟ ଯୁଗ ଯେ ପ୍ରଭୁ ଏପରି ସଂକଟ ଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଜର କୃପା ବଳରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ ମହିମାମୟ ଲୀଳାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶୁନ୍ୟରୁ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ସହାୟତା ଅର୍ପଣ କଲେ ଏବଂ ଏକ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ ଏଶି ସଂପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ମୁଁ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟବୀକୁ ଝହୁଛି ଯେଉଁମାନେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ମନରେ ଦରଦ ରଖିଛନ୍ତି ଓ ଆପଣା ହୃଦୟରେ ଏହାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଯଶକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ କୁହନ୍ତୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇସଲାମ ଯେଉଁ ଦୂରବସ୍ତା ଦେଇ ଗତି କରୁଛି, ଏହା ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଏପରି ଦେଖା ଦେଇଥିଲା କି ? ଆମ ପ୍ରିୟତମ ଅବତାରଙ୍କ ଉପରେ ଯେପରି ଲାଞ୍ଚନା ଓ ଅପବାଦର କାଳିମା ଲଗାଯାଇଛି ଏବଂ ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ଯେପରି ଅସମ୍ଭାନ କରାଯାଇଛି, ଏପରି କେବେ ଆଗରୁ ଘଟିଥିଲା କି ? ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଶା ଦେଖୁ

ଦୁଃଖରେ ମୁଁ ମର୍ମାହତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଓ ମୋ ହୃଦୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଯାଉଛି । ତଥାପି ସେମାନେ ଏପରି ଘୋର ଅପମାନଜନକ ଅବସ୍ଥାକୁ କିପରି ଅନୁଭବ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । କ’ଣ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଙ୍କ ସମ୍ବାନ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଅଳ୍ପାବ୍ୟ ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଜୁରୀ ମନେ କରୁନାହାନ୍ତି, ଯାହା ସକାଶେ ଏକ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ମିଶନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଶତ୍ରୁଙ୍କ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିପାରିବେ ? ଆଉ ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ମୁହମ୍ମଦ ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାହ^ସ ଙ୍କ ଅମ୍ବାନ ଗୌରବ ପୃଥିବୀରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ? ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ଵୟଂ ଅଳ୍ପାବ୍ୟ ଓ ତାଙ୍କ ଦେବଦୂତଗଣ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ସଲାମ ପ୍ରେରଣ କରି ଏପରି ଅପମାନ ଜନକ ସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ଅଭିବାଦନର ସ୍ଵଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବେ । ଏବଂ ସେ ଚିରନମସ୍ୟ ବୋଲି ସଂକେତ ଦେଇ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିପାରିବେ । ଯାହାକୁ କେବଳ ଏକ ମିଶନ ରୂପେ ଅଳ୍ପାବ୍ୟତାଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରି ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।’ (ମଲପୁଞ୍ଜାତ, ଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ ୮-୯,
୨୦୦୩ ସଂସ୍କରଣ)

ଦେଖନ୍ତୁ, ଏହି ଉକ୍ତିରେ ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ସଂପୁଦାୟ ଉପରେ କିପରି ଗୁରୁଦାୟୀତ୍ବ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଛି ଓ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଜମାଅତରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ସେମାନଙ୍କୁ କିପରି ସତେତନ କରାଯାଇଛି ।

ସୁତରାଂ ଏପରି ଏକ ଘତିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେତେବେଳେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ଓ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମିଥ୍ୟାରୋପ କରାଯିବା ଯୋଗୁଁ ଯେପରି ଉତ୍ତେଜନା ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି, ସେଥିପାଇଁ ଅଳ୍ପାବ୍ୟତାଳା ଓ ଦେବଦୂତମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ତାଙ୍କ ଉପରେ କୃପାଶୀୟ ଓ ସଲାମ ପଠାଉଥିବେ ଏବଂ ଆଜି ମଧ୍ୟ ପଠାଉଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଙ୍କର ଜଣେ ସତ୍ୟ ପ୍ରେମିକ ତଥା ଯୁଗାବତାରଙ୍କ ଜମାଅତରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଜ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଦରୁଦ ପ୍ରେରଣ କରିବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତ କରିଦିଆନ୍ତୁ । ନିଜ ପ୍ରାଣସିଙ୍କ ବେଦନାରେ ଦରୁଦକୁ ଏପରି ଭରି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ବାତାବରଣରେ ତାହା ସତ୍ୟର କଣିକା ହୋଇ ଖେଳିଯିବ ଓ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରତିଟି ଧୂଳିକଣାରେ ଦରୁଦର ମହକ

ଚହଟି ଉଠିବ । ଏହି ଦାରୁଦ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଳ୍ଲାଙ୍କ ଦରବାରରେ
ପହଞ୍ଚି ସ୍ଵାକୃତି ଲାଭ କରିବାର ଶ୍ରରକୁ ପାଇଯିବ । ଏହା ହିଁ ପ୍ରେମ ଓ ଅନୁରାଗର
ପରିକାରେ ଉତ୍ତରଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନିର୍ଦର୍ଶନ । ଯାହାକୁ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବରେ
ଦର୍ଶାଇ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ଦେଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
ଅଳ୍ଲାଙ୍କତାଲା ମୁସଲିମ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଏଥିପାଇଁ ସଦବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ
ଉଦୟ ହେଉ ଯେ ସେମାନେ ଅଳ୍ଲାଙ୍କର ଏହି ଦେବୋତ୍ତମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିତୁ ।
ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କର ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୁତ୍ରଙ୍କର ଜମାଅତରେ ସାମିଲ ହୁଆନ୍ତୁ ।
ଯିଏକି ଦିତ୍ୟାୟ ଥର ଶାନ୍ତି, ମୌତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରିତିର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କ
ପଦମଧ୍ୟାଦାକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି । ଅଳ୍ଲାଙ୍କତାଲା ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସଦବୁଦ୍ଧି
ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କ ଆଡକୁ ନିଜକୁ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରିବା ସାହେବ
ଏହା ଆଜି ପୂଣି ଥରେ ଦେଖୁ ନିଅନ୍ତୁ ଯେ ଚଉଦ ଶହ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ମୁହରମ
ମାସରେ ସେହି ମାତିକୁ ମଣିଷ ରକ୍ତରେ ରଞ୍ଜିତ କରାଯାଉଛନ୍ତି ଓ ଜଣେ ମୁସଲମାନ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମୁସଲମାନର ରକ୍ତରେ ହୋଲି ଖେଳୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାର ଚେତା ପଶୁନାହିଁ
ଓ ସେ ଏଥରୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରୁନାହିଁ ଯଦ୍ୱାରା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ନରହତା
ସାଜି ରକ୍ତ ବୁହାଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଅଳ୍ଲାଙ୍କତାଲା ସେହି ରକ୍ତପିପାସୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ
ସଦବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ନାରକୀୟ କାଣ୍ଡରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ରହନ୍ତୁ ଓ ନିଜ ହୃଦୟରେ ଜଣ୍ମରଙ୍କ
ଭୟ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ ତଥା ଇସଲାମର ସତ୍ରଶିକ୍ଷା ଉପରେ ପାଳନ କରନ୍ତୁ । ଆଜି
ସେମାନେ ଯାହା କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ଯୁଗରୁ ଜମାମ (ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ)ଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନିବା
କାରଣରୁ ଓ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅବମାନନା କରିବା ଯୋଗୁଁ ହୋଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ଆଜି ଅହମଦିମାନଙ୍କର ଏହା ଗୁରୁଦାୟାତ୍ର, ଯେଉଁମାନେ ଏ
ଯୁଗର ଜମାମଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇଛନ୍ତି, ତାହା କେବଳ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^୫ ଙ୍କ ପ୍ରେମ ଓ
ପ୍ରଗାଢ଼ ଭକ୍ତିର ଆବେଗ ଯୋଗୁଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଦରୁଦ
ପଢନ୍ତୁ, ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତୁ, ନିଜ ପାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ । ଯଦ୍ୱାରା
ଅଳ୍ଲାଙ୍କତାଲା ମୁସଲମାନ ଜାତିକୁ ଧ୍ୟାନମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ସେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇପାରିବ, ଯଦି ଆମେ ନିଜ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ମୁସଲିମ ଜାତିକୁ ସ୍ଥାନ ଦେବା । ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମନୋବ୍ରତରେ ଭଲ ନାହିଁ । ଏହା ଆମକୁ ଜଣା ନାହିଁ ଯେ ମାନବ ସମାଜକୁ କେତେବେଳେ କେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଵଶା ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ କଠିନ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଗତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିରାହ ମୁସଲିମାନ କେଉଁ ବିପର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିପରି କୁଟ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରାଯାଉଛି । ଅଲ୍ଲାହ ଦୟା କରନ୍ତୁ ।

ଅଲ୍ଲାହ ଆମମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସତପଥରେ ପରିଚିତ କରନ୍ତୁ । ଆମେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କେ କୃତଞ୍ଜ ଭକ୍ତ ହୋଇଯିବା ଓ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ଯେ ସେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଯୁଗ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କୁ ମାନିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ତାଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ସ୍ଥାକାର କରିବା ପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାର ମଧ୍ୟ ଅଲ୍ଲାହ ଆମମାନଙ୍କୁ ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସନ୍ନତାର ମାର୍ଗରେ ପରିଚିତ କରାନ୍ତୁ ।'

(ଶୁତବା ଜୁମା, ଫେବୃଆରୀ ୨୦୦୭, ବୈତୁଲ ଫୁତୁହ, ଲକ୍ଷ୍ମନ)

ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୂର ଅହମଦ
ପ୍ରଦୟ ୨୯ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୨
ଶୁକ୍ରବାର ଖୁତ୍ବା ଜୁମା (ଅଭିଭାଷଣ)
ଉପରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଗଣମାଧ୍ୟମର
ସମ୍ମାଦ ପରିବେଶଣ

LONDON, 22 September 2012

**PRESS RELEASE
WORLD MUSLIM LEADER
CONDEMNS ANTI-ISLAM FILM**

ପ୍ରେସ ଡେସ୍କ ଲଙ୍ଘନ,

୨୨ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୨

**ମୁସଲିମ ବିଶ୍ୱ ନେତାଗଣ ଇସଲାମ ବିରୋଧ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରକୁ
ଡ୍ରୀବ ନିଷା କଲେ**

ଅହମଦିୟା ମୁସଲିମ ଜମାଆତର ମୁଖ୍ୟ କହିଲେ ଯେ
ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ କ୍ରୋଧ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିହିସା
ମୂଳକ ଆଚରଣ ନିଷ୍ଠିତ ଭାବେ ନିଦିନୀୟ

ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୂର ଅହମଦ ସମବେତ ଗଣମାଧ୍ୟମ
ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଇଲୋ

ଅହମଦିୟା ମୁସଲମ ସଂପ୍ରଦାୟର ବିଶ୍ୱ ମୁଖ୍ୟ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୂର
ଅହମଦ, ପଞ୍ଚମ ଖଲିଫା^ଆ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ମୁସଲିମ ସମୁଦ୍ରାୟ ଏକଜୁଟ ହୋଇ
Innocence of Muslims ନାମକ ଏକ କୁଷ୍ଟିତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ବିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ
ଆହ୍ଵାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପାଇଁ ସେ
ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଏହି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ
ଇସଲାମ ଓ ମୁହମ୍ମଦସଥ କୁ କୁଷ୍ଟ କରିଛି, ତେଣୁ ସେ ନିଜର ମତାମତ
ଦେଇ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାବ ରଖିଛନ୍ତି ଯେ ବାକୀ ସ୍ଥାଧୀନତା ବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵର ଉଠାଇବା
ପାଇଁ ଏକ ସୀମା ନିର୍ଭାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯଦ୍ବାରା ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଧାର୍ମିକ
ଭାବନାର ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ତାଙ୍କର ସାପୁହିକ ଖୁତବା ଜୁମା (ଅଭିଭାଷଣ) ଯାହାକୁ ସେ ମସଜିଦ ଦେବିତୁଳ ଫୁତୁହ, ଲଣ୍ଠନଠାରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୧ ତାରିଖ ଦିନ ପରିବେଶଣ କରିଥିଲେ, ସେଥିରେ ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ, ସମଗ୍ର ମୁସଲିମ ଜଗତ ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ତଥା ପ୍ରାନସର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପତ୍ରିକାରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଆ କୁ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ରକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରକାଶିତ କରିବା ନିଷ୍ଠାତି ଯୋଗୁଁ ଗଭୀର ଭାବେ ମାନସିକ ଆଘାତ ପାଇଛନ୍ତି ।

ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରତିନିଧି ଯଥା : BBC National News, BBC News Night Sky News, Sky Arabic, Reuters, Press Association ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନର ସାମାଦିକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଜୁମା ଉଦବୋଧନ ପରେ ପରେ ମହାମାନ୍ୟ ଖଲିଫାଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ ।

ଖୁତବା ଜୁମା ଅବସରରେ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ^ଆ କହିଲେ, ଇସଲାମ ବିରୋଧ ଭିଡ଼ିଓ ଓ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆକୁମଣ ପଛରେ ସେମାନଙ୍କ ଇସଲାମ ପ୍ରତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଭଯ ରହିଥିଲା । ସେ କହିଲେ, ‘ଇସଲାମକୁ ପରାଜିତ କରିବାରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ଅକ୍ଷମତାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି, ଯାହା ମୁକ୍ତ ବିଷ ଭାବନା ଆଳରେ କୁହିତ କର୍ମ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତାପିତା ।’

ବିଭିନ୍ନ ମୁସଲିମ ଦେଶରେ ଚରମପଦ୍ମୀ ମୁସଲମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହେଉଥିବା ହିଁସାମ୍ବକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ତ୍ରୀବ ନିଦା କରି ହଜତର ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ ସାହେବ କହିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଓ କୃତ୍ତନୀତିଙ୍କ ସହିତ ନିରାହ ଲୋକମାନଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଇସଲାମ ଶିକ୍ଷା ବିରୋଧ କାର୍ଯ୍ୟ । ଧନଜୀବନ ଧ୍ୟେ କରିବା, ଅଟ୍ଟାଳିକା ଭାଙ୍ଗି ଧରାଶାୟୀ କରିବା ତଥା ପୋଡ଼ାଜଳା କରିବା ଜତ୍ୟାଦି ଅତି ଗର୍ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହା ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ , ଯେଉଁମାନେ ଇସଲାମକୁ ବଦନାମ କରିବାକୁ ଝହୁଛନ୍ତି ।

ବାକ ସ୍ବାଧୀନତା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଉଦବୋଧନ ଦେଇ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ କହିଲେ ‘ଏପରି ନହେଉ ଯେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ବାଧୀନତା ନାମରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତି ବ୍ୟାହତ ହେବା ।’

ମହାମାନ୍ୟ ଖଲିପା ବିଶ୍ଵନେତା ଓ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର ମତବ୍ୟକ୍ରମ କରି କହିଲେ ଏପରି ନହେଉ ଯେ ସେହି ଚଳଚିତ୍ର ଓ ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସବୁପ୍ରକାର ସହଯୋଗ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ ସମର୍ଥନ କରି ମନୁଷ୍ୟର ଧାର୍ମିକ ଭାବନା ପ୍ରତି କୁଠାରାୟାତ କରିବା ଓ ନିରୀହ ଲୋକଙ୍କୁ ମାନସିକ ବ୍ୟଥା ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବେ । ଏପରି ହୀନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଫଳରେ ପୃଥିବୀ ସାରା ଯେପରି ତିକ୍ତତା ଓ ବୈରଭାବ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । କାଳେ ସେଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ହାତ ଥୁବାର ଆଶଙ୍କା ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ ତ !

ଏଭଳି ଉଭେଜନା ପ୍ରତି ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରି ମହାମାନ୍ୟ ଖଲିପା ପୃଥିବୀର ମୁସଲିମ ସମାଜକୁ ଆହ୍ଵାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିବାଦରେ ଏକ ସାମୁହିକ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉଭେର ରଖିବାକୁ କହିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ମୁସଲିମ ରାଷ୍ଟ୍ରଗଣ ଓ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ବାସ କରୁଥିବା ମୁସଲମାନମାନେ ମିଳିତ ହୋଇ ଇସଲାମ ତଥା ପବିତ୍ର କୁରଆନର ବାସ୍ତବ ଓ ଶାନ୍ତିମୟ ଶିକ୍ଷାକୁ ଦୂନିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ । ସେ କହିଲେ ଏଥିପାଇଁ ସେମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ଭାବେ ଓ ଶାନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଇସଲାମ ସପକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତି ବାଢନ୍ତୁ ଏବଂ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ ସାହୀନ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପବିତ୍ର ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ରକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ମହାମହିମ କହିଲେ :

‘ମୁସଲମାନମାନେ ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଚରମପଦ୍ମୀ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ତାହାର ଉଭେର ନୁହେଁ । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆପଣାକୁ ସୁଧାରି ପାରିଲେ ଓ ସତ୍କର୍ମ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିପାରିଲେ, ତାହା ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ଉଭେର ଦିଆ ଯାଇପାରିବ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଆକ୍ରାଶକୁ ଦମନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଦିବ୍ୟ ଅବତାରଙ୍କ ପ୍ରତି ନମସ୍ୟ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି କରି ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରେରଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ । ମାନବିକତାର ରକ୍ଷା ଓ ମୁକ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ଏହାର ପ୍ରତିଫଳନ ହେବ ।

ସଂସାରିକ ପ୍ରୟାସରେ ସମସ୍ତ ମୁସଲିମ ଜଗତ ଝିକ୍ୟବନ୍ତ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଜଗତରେ ରହୁଥିବା ମୁସଲିମାନମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଭୋଗଦାନ କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସଦ୍ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ ।

ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ଏଥପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱାବୋପ କରି କହିଲେ ଯେ ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲା ଇସଲାମ ପ୍ରତି ଏତାହୃଣ ଆକୁମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅପର ପକ୍ଷେ କେତେକ ମୁସଲିମାନ ଅନୁପ୍ରୁଷ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ମଧ୍ୟ ନିଯା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଏପରି ବିଶ୍ଵଜ୍ଞଳା ଭିଆଇବାରେ ଅନ୍ୟମାନେ ପ୍ରଥମେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି ।

ଇସଲାମର ବାସ୍ତବ ଛବି ଦୁନିଆ ସାମନାରେ ରଖିବା ଓ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ଚିତ୍ରଣ କରିବାରେ ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଅତର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଇ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ^{ଆଶ} କହିଲେ :

‘ଆମେ ଅହମଦି ମୁସଲିମାନ ମାନବ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ସୁଯୋଗକୁ ହାତଛତା କରୁନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଆମେରିକାରେ ଗତ ବର୍ଷ ରକ୍ତର ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପଢୁଥିବାର ଦେଖୁ ଆମେ ବାର ହଜାର ବୋତଳ ରକ୍ତଦାନ କରିଥିଲୁ । ସେହିପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଆମ ପକ୍ଷରୁ ରକ୍ତ ସଂଚଟ୍ୟ କରାଯାଉଛି ଓ ଆଜିକାଲି ରକ୍ତଦାନ ପାଇଁ ସଂଗଠିତ ଉଦ୍ୟମ ପୁଣି ଥରେ ଜାରି ରହିଛି । ସୁତରାଂ ଆମେମାନେ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ରକ୍ତ ଦେଉଛୁ, ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଏପରି ହୀନ ଆଚରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆମମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଦୁଃଖ ଦେଇ ରକ୍ତାକ୍ତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି ।’

ହଜରତ ଖଲିଫାତୁଲ ମସିହ ନିଜ ଖୁତବା ଅଭିଭାଷଣର ଶେଷରେ ମୁହମ୍ମଦ^{ଆଶ} ଙ୍କ ସମ୍ମାନ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିପଳ ହେଉଥିବାର ସୂଚନା ଦେଇ କହିଲେ:

‘ଯୁଗର ଜମାମ ତଥା ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଅତର ସଂସ୍କାପକଙ୍କର ଏହି ଘୋଷଣାକୁ ସର୍ବଦା ମନେ ରଖନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ବିଜୟ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ହିଁ ଆସିଥାଏ । ସ୍ଵର୍ଗରେ ନିଷ୍ଠାତି ହୋଇ ସାରିଛି ଯେ ଯେଉଁ ଅବତାରଙ୍କର ତୁମେ ମନ୍ୟାଦାହାନୀ ୩ ଅପମାନିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି, ଏହି ପୃଥ୍ବୀରେ ସର୍ବଶେଷରେ ତାଙ୍କର ହିଁ ମହା ବିଜୟ ହେବ । ଲୋକମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଜୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହି ବିଜୟ ହାସଳ ହୋଇପାରିବ ।’

ଜୁମା ଅଭିବାଷଣ ପରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ସାମାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ହଜତର ମିଳ୍ ମପରୁର ଅହମଦ^{୫୩} ସମବେତ ଗଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, ମୁସଲମାନମାନେ ମୁହମ୍ମଦ^{୫୪} କୁ ଗଡ଼ୀର ପ୍ରେମ କରନ୍ତି । ସେ କହିଲେ, ଯଦି କାହାର ପ୍ରିୟତମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଉପହାସ କରାଯାଏ, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ତା’ର ମନରେ କଷ୍ଟ ପହଞ୍ଚିବ । ଏହିପରି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରସ୍ତୀର ତଥା ଦିବ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆକ୍ରମଣ ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଅବଶ୍ୟ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ କରିବ ।

ଆଶ୍ରାମ ଚଳଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଦେଖା ଦେଇଥିବା ହିଁସାମ୍ବକ ପ୍ରତିବାଦ ସଂପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ସେ କହିଲେ, ‘ଏପରି ଧରଣର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ମୁସଲମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏକ ଭୂଲ କାର୍ଯ୍ୟ । କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଓ କୂଟନାତିଜ୍ଞଙ୍କ ସମେତ ନିରୀହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜଗନ୍ୟ ରୂପେ ହତ୍ୟା କରିବା ଇସଲାମ ଶିକ୍ଷାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିପାତ୍ରା । ମହାମାନ୍ୟ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ହେବା ଉଚିତ । ଏବଂ ଏହା ସେହି ଦେଶର ଆଜନ ଭିତରେ ରହି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

Published: September 23, 2012

ଅହମଦିଯା ଜମାଆତର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ସୂଚନା: ଇସଲାମ ବିରୋଧୀ
ଚଳଚିତ୍ରର ପ୍ରଦର୍ଶନ ସକାଶେ ମୁସଲମାନମାନେ କ୍ଷୋଧ ପ୍ରକାଶ
କରିବା ଓ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହେବା ଯଥାର୍ଥ । ମାତ୍ର ହିଂସାମୂଳକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
ଅବଶ୍ୟ ନିଯନ୍ତ୍ରେ ନିଯନ୍ତ୍ରେ । ସେମାନକ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାପୀ ସମ୍ବ୍ନଦ୍ୟ ତରଫରୁ
ଗତ ରବିବାର ଦିନ ଏହିପରି ସୂଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି

ଗଣ ମାଧ୍ୟମକୁ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଇ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ କହିଲେ
'ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶାନ୍ତି
ଉପାୟରେ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବିଶ୍ୱ
ମୁସଲିମ ସମାଜ ଗଡ଼ାର ଭାବରେ ମର୍ମାହତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ
ମାନସିକ ପାତା ଦେଇଛି ।'

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଅହମଦ ଜୋର ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିଜ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଥାଧୀନତା ପାଇଁ ଏକ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦ୍ୱାରା
ଲୋକମାନଙ୍କ ଧର୍ମାୟ ଭାବନା ସୁରକ୍ଷିତ ରହିପାରିବ ।

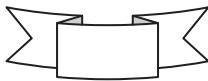
ପ୍ରକାଶିତ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଅହମଦିଯା ଜମାଆତର ମୁଖ୍ୟ ନିମ୍ନମତେ
ନିଜର ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଇସଲାମର ମୁକାବିଲାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀର ଏହା ପରାଜ୍ୟ
ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ମୁକ୍ତ ଭାବନାର ଦ୍ୱାରା ଦେଇ

ଏପରି ଅସଭ୍ୟ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ବାଧୀନତା ନାମରେ
ଦୁନିଆର ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପଦା ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ କାହାରିକୁ ହେଲେ ଆଦୌ
ପ୍ରଶାସ୍ୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

ଅନେକ ଦେଶରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥୁବା ହିଂସାମୂଳକ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଢ଼ ନିଯା କରିଛନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଓ କୂଟନାତିଜ୍ଞ ସମେତ ନିରାହ ଲୋକଙ୍କ
ପ୍ରାଣନାଶ କରିବା ଏକ ଅମାନୁଷିକ କାମ୍ୟ ।

ସେ କହିଲେ ‘ଜାତୀୟ ସଂପର୍କକୁ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଓ ଅଙ୍ଗାଳିକାମାନଙ୍କରେ
ନିଆ ଲଗାଇ ପୋଡ଼ା ଜଳା କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏଥୁରେ କେଉଁ ପକ୍ଷକୁ
ହେଲେ କ୍ଷତି ହୁଏ ସିନା କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଲାଭ ହୁଏ ନାହିଁ ।’

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିରେକ ସ୍ଥାଧୀନତା

The Times of India, India

Anti-Islam movie: Ahmadiyyas to hold peace conference

ଇସଲାମ ବିରେହୁ ଚଳଚିତ୍ର: ଅହମଦିୟା ଜମାଯତ ଶାନ୍ତି ସମ୍ବିଳନୀ
ଅନୁଷ୍ଠାତ କରିବ

Yudhvir Rana, TNN, Sep 26 2012

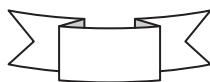
ଆମୃତସହର, ଯେପରି ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷରେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ମୁସଲମାନ
ବିବାଦମୂଳକ ଚଳଚିତ୍ର: 'Innocence of Muslim' ଯୋଗୁ କ୍ରୋଧ ଓ ଆକ୍ରୋଶରେ
ଜର୍ଜରିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଅହମଦିୟା ମୁସଲିମ ଜମାଯତ ନିଜର
ଧର୍ମକେନ୍ଦ୍ର କାଦିୟାନ ଜିଲ୍ଲା ଗୁରୁଦ୍ୱାସପୁର ଠାରେ ୩୦ ସେପ୍ଟେମ୍ବରକୁ ଏକ ଶାନ୍ତି
ସମ୍ବିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାତ କରିବାର ନିଷ୍ଠାର ଗୃହଣ କରିଛି । ଏହି ନିଷ୍ଠାର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ
ଅହମଦିୟା ସଂପ୍ରଦାୟର ଜମାହଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁମେ ନିଆୟାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ
ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏକଜୁଟ ଦେବା ପାଇଁ ଆହ୍ଵାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ
ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଉଚ୍ଚ ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଆଶା
ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଚଳଚିତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗ (Trailer) ମୁକ୍ତିଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରଚାର ହେବା
ଫଳରେ ଯେଉଁ ଉଭେଜନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଓ ନିରୀହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ
ବିରୋଧରେ ଗଭୀର କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରି ହଜାର ମିର୍ଜା ମସରୂର ଅହମଦ ଅନେକ
ଦେଶର ହିଂସାମୂଳକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ତୀରୁ ନିଯା କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି:

‘କୌଣସି ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ଓ କୁଟନୀତିଙ୍କ ସମେତ ନିରାହ
ଲୋକଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିବା, ଜାତୀୟ ସଂପର୍କ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଓ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ
ଉଦ୍‌ବନ୍ଦୁ ପୋଡ଼ା ଜଳା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଧନଜୀବନ କ୍ଷୟକ୍ଷତି କରିବା
କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଇସଲାମକୁ ବଦନାମ କରୁଥିବା କେତେକ ନ୍ୟୟ ସ୍ଥାର୍ଥୀ
ଗୋପୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ କେବେହେଲେ କିଛି ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବ
ନାହିଁ । ଆମଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଘୃଣା ଓ ବିଦେଶର ନିଆଁ
କୁହୁଳିବାରେ ଆମେ ସହଯୋଗ କରୁଛୁ ନା ଆମେ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁସଂଗଠିତ
ହୋଇ କୌଣସି ସୁଚିତ୍ରିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ।’

ସେ କହିଲେ ମୁସଲିମ ଦେଶର ସରକାର ଓ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶରେ ବସବାସ
କରୁଥିବା ମୁସଲମାନମଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଇସଲାମ ଓ କୁରାନର ବାପ୍ରବ ତଥା ଶାନ୍ତିପ୍ରଦ
ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକଜୁଗ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପୁଣି ମହାମାନ୍ୟ କହିଲେ, ସେମାନେ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ
ଇସଲାମ ଓ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ୨୩ ଜଙ୍ଗ ପରିତ୍ରାଣ ଓ ଉରମ ଚରିତ୍ରର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ
ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଏୟିକ୍ୟବନ୍ଧ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ।

ଅହମଦିଯା ଜମାଅତର ପ୍ରେସ କମିଟି ମୁଖ୍ୟ ସଦୟ ତୁଫେଲ ଅହମଦ
ଶାହବାଜ କହିଲେ ଯେ ସେ ସମସ୍ତେ ରାଜନୈତିକ ନେତା ସମେତ ସମସ୍ତ ଧର୍ମଗୁରୁ
ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ସଂଗଠନର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶାନ୍ତି ସମ୍ବିଳନୀରେ ଯୋଗ
ଦେବା ପାଇଁ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି ।

Ottawa Citizen Newspaper
Ottawa Muslim leader
condemns violence over
anti-Islamic film.

BY CHLOÉ FEDIO, THE OTTAWA CITIZEN SEPTEMBER
30, 2012

ଓଟାଓର ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମଗୁରୁଙ୍କର ଇସଲାମ ବିରୋଧ ଚଳଚିତ୍ର
ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ରୋହାମାନ ପ୍ରତିବାଦ ଓ ଉପଦ୍ରବକୁ ନିଯା

ଓଟାଓା ସ୍ଥିତ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସଂପ୍ରଦାୟର ଧାର୍ମିକ ନେତା ପ୍ରଦର୍ଶତ
ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁସ୍ଥିତ ଓ ଅଶ୍ଵାଳ ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ
କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ହିଂସା ଓ ରକ୍ତପାତ ଘଟାଇ ଲିବିଯାର ଆମେରିକାଯା
ଦୂତାବାସକୁ ଭଙ୍ଗାରୁଜା କରିଛନ୍ତି ଓ ଜଣେ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ସମେତ ତିନିଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ
ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି, ସେହି ରକ୍ତମୁଖ୍ୟା ମୁସଲିମ କଠୋର ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଦମନା କରିଛନ୍ତି ।
ଏପରି ଧରଣର ବିକ୍ଷେପ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅମାନବୀୟତା ବୋଲି ସେ
କହିଛନ୍ତି ।

କୁମ୍ଭରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଅହମଦିୟା ମୁସଲିମ ଜମାଆତର ଇମାମ ଇମାତିଆଜ ଅହମଦ
ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ସଭାରେ ଅହମଦିୟା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ସମୋଧନ କରି କହିଲେ ଯେ ଚଳଚିତ୍ର Innocence of Muslims ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷାରେ ପ୍ରତିବାଦ କରାଯାଇ ପାରିବ । ୧୪ ମିନିଟ ଅବଧର ଏପରି ଏକ
ମୀଟ ପ୍ରତିବାଦ ସମ୍ପଦରେ ପରିଚାରକ ପରିଚାରକ ପରିଚାରକ ପରିଚାରକ
ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଛି ।

ସେ କହିଲେ ‘ଫିଲ୍ମର ପ୍ରାୟୋଜକ ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ତିଆରିରେ କରି ଏକ
ଲଜ୍ୟାଜନକ ଓ ଅସଭ୍ୟତାର ପରିଚାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୱାରା ମୁସଲିମ ଜଗତରେ

ଅସ୍ତିରତାର ବାତାବରଣ ଖେଳିଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁସଲିମାନ ଏହା ଉପରେ ନିଜର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପତାକା ପୋଡ଼ିବା, ଭଙ୍ଗାରୁଜା କରିବା ଓ ଦୂତାବାସ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ଆଦି ଉନ୍ମୟ କାଣ୍ଡ ଘଟାଇ ନିଜର କ୍ଷୋଧ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ‘କ’ଣ ସେହି ବିକ୍ଷୋତ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ଭାବୁଛୁଛି ଯେ ପତାକା ପୋଡ଼ିଦେଇ ସରକାରୀ ଭବନ ଓ ଦୂତାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳାଇ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରଦ୍ୱାରକୁ ହତ୍ୟା କରି ସେମାନେ ଏହାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଇଛନ୍ତି ? ଏହା ନିୟମେହେହରେ ଇସଲାମ ଶିକ୍ଷା ବିରୁଦ୍ଧ ଅଶୋଭନୀୟ ଆଚରଣ, ଏହା ପ୍ରକୃତ ଇସଲାମ ନୁହେଁ ।’

ଅହମଦିଯାମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସଂଖ୍ୟାଲୟ ମୁସଲିମ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱଭାବୁଦ୍ଧ ଓ ସଂପ୍ରଦାୟୀଙ୍କ ସଦଭାବନା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରନ୍ତି । କମେରଲ୍ୟାଣ୍ଟରେ ହୋଇଥିବା ଶାନ୍ତି ସମାବେଶରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୦୦ ଥିଲା ।

ଅହମଦ ସାହେବ ବିଶ୍ୱର ଧାର୍ମିକ ନେତାଙ୍କ ଏହି ଚିତ୍ରଧାରାକୁ ଖଣ୍ଡନ କରି କହିଲେ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଭାବୁଛୁଛି ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ବାକ ସ୍ଥାଧୀନତାର ପରିସର ଭୁକ୍ତ, ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ।

ସେ ପୁଣି କହିଲେ ‘କୌଣସି ଧର୍ମର ମହାପୁରୁଷ ସଂବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ଘୃଣାର ବ୍ୟବହାରକୁ କୌଣସିମତେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଥାଧୀନତା ନାମ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।’

ବିଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲକ୍ଷନ ୩ରେ ଅହମଦିଯା ଜମାଅତର ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ସମଗ୍ର ମୁସଲିମ ସମାଜକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ସେହି ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତୁ । ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସର ସୁରକ୍ଷା ସକାଶ ବାକ୍ ସ୍ଥାଧୀନତାର କେତେକ ସାମା ନିର୍ଦ୍ଦରଶ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

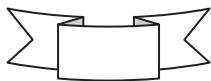
ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା

ସେ କହିଲେ : ‘ଆଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ବାଧୀନତା ନାମରେ ବିଶ୍ଵଶାନ୍ତି ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଆଦୋ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।’

ଓଟାଙ୍ଗୁ ଯୁବ ସେବା ସଂଗଠନର ସଭାପତି (କାଏଦ) ଅଣ୍ଡେସ ମହମୁଦ କହିଲେ ଯେ ପାକିଷ୍ତାନରେ ରହୁଥିବା ତାଙ୍କ ପରିବାର ପାଇଁ ସେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଯେ AFP ସମାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଚଳଚିତ୍ର ପ୍ରସାରଣ ଫଳରେ ହୋଇଥିବା ହିଂସାକାଣ୍ଟରେ ୨୧ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଓ ୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ଆହୁତି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ମହମୁଦ ସାହେବ କହିଲେ ଇସଲାମ ଆମକୁ ଆନୁଗତ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛି । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} କହିଛନ୍ତି ଯେ ଦେଶପ୍ରେମ ବିଶ୍ଵାସର ଏକ ଅଙ୍ଗ । ପାକିଷ୍ତାରେ ଲୋକମାନେ ନିଜ ସଂପତ୍ତିକୁ ଧଂସ କରୁଛନ୍ତି ଓ ନିଜ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର କ୍ଷତି କରୁଛନ୍ତି । ନିଜ ମୁକ୍ତ ଭାବନାକୁ ପ୍ରକଟ କରିବାର ଏହା କୌଣସି ସମୁଚ୍ଚିତ ମାର୍ଗ ନୁହେଁ ।

ଅହମଦାୟା ମହିଳା ମଂଘର ମୁଖ୍ୟ ଯାସମିନ୍ ମାଲିକ ଏକ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ‘ଆମେ ବିଶ୍ଵାସର କହୁଛୁ ଯେ ଦଙ୍ଗା, ପୋଡ଼ାଜଳା ଓ ଘେରାଉ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆମମାନଙ୍କୁ କଲମ ମୁନିରେ ନିଜର ବାର୍ତ୍ତା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେବ ।’

9:48am Monday 24th September 2012

ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାରଣାମୂଳକ ବିଷ୍ଣୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଇସଲାମର ଜଣେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁରୁଙ୍କ ତୀବ୍ର ନିଦା

ଶୁଣୁବାର ଦିନ ଖୁବିବା କୁମା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସହସ୍ରାଧୁକ ଦର୍ଶକ ଉପାସନା ଗୃହରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ । ଏକ ଇସଲାମ ବିରୋଧ ଚଳଚିତ୍ରର ପ୍ରତିବାଦରେ ସାରା ଦୂନିଆରେ ହିଂସାମୂଳକ ବିଷ୍ଣୋଭକୁ ଅହମଦିଯା ଜମାଅତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁରୁ ଦୃଢ଼ ନିଦା କରିଛନ୍ତି । ମୋର୍ତ୍ତନ, ଲକ୍ଷ୍ମନ ରୋଡ଼ମ୍‌ବିଲ୍ ମସଜିତ ବୈତଳ ଫୁତୁହ ଠାରେ ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦଙ୍କର ଜୁମା ଅଭିଭାଷଣ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଏକହିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏକ ଘଣ୍ଟା ଧରି ରଙ୍ଗିନିର୍ମାଣ ଏହି ଖୁବିବା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ସିଧା ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଯହିଁରେ ମହାମାନ୍ୟ ଧର୍ମଗୁରୁ ନିଜର ବକ୍ତ୍ଵବ୍ୟରେ ବିଷ୍ଣୋଭକାରୀଙ୍କ ଏପରି ହିଂସାମୂଳକ ଆଚରଣ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ଏହି ଫିଲ୍ମର ନିଦା କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଆମେରିକାରେ ଏକ ନିକୃଷ୍ଟ ମାନର ଖେଳୁଆଡ଼ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଫିଲ୍ମ Innocence of Muslimsର ୧୪ ମିନିଟ ଅବଧିର ବିଜ୍ଞାପନ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶ, ଉତ୍ତର ଆୟୁକା, ଏଥିଆ ଓଷ୍ଟଲିଆରେ ଏକ ବିନାଶକାରୀ ହିଂସାର ଅଗ୍ରିକଣା ଖେଳାଇ ଦେଇଛି ।

ଚଳଚିତ୍ରର କେତେକ ଆଂଶ ଯୁଦ୍ଧବରେ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଅଭିନେତା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସା} ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରୁଛି, ଯେବେ କି ଏହାକୁ ଇସଲାମ ଜଗତରେ ସାଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି ।

ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏହା ଅତ୍ୟଧିକ ଶୁରୁଧ କରିଛି ଯେ ଏହି ଫିଲ୍ଦରେ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ନାରାମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋନକ୍ରିୟାରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଦର୍ଶାୟାଇଛି ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଯୋନ ଅପରାଧ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆୟାଇ ଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ।

ଖୁତବା ଶେଷରେ ମହାମାନ୍ୟ ଖଲିପା କହିଲେ, ‘ଆମେମାନେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର^{ସ୍ଵର୍ଗ} ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେଶମାତ୍ର ଅଭିନ୍ନମି ବରଦାସ୍ତ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯଦି କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ବାପଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରିବ, କ’ଣ ଏହାକୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ବୋଲି କୁହାଯିବ ? ଆପଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଇବେ ।’

ଅନ୍ୟ ଧର୍ମପ୍ରତି କୁହିତ ମନୋଭାବ ରଖିବା ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ମହାମାନ୍ୟ ପୁଣି କହିଲେ ‘ହିଁସା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ କଦାପି ଇସଲାମର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ପାଳନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏସବୁ ନେତୃତ୍ବର ଘୋର ଅଭାବର ପରିଣାମ ।’

ସେ ପୁନଃ କହିଥିଲେ, ‘ଯେପରି ପଚ୍ଚା ଦେଇ ମୁସଲମାନମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ନୁହେଁ ଓ ଏହି ଉପାୟ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।’

ଆମେରିକାର ତିଆରି ଚଳଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧ ଇସଲାମ ଜୀବତର ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ରକ୍ତମୁଖୀ ହିଁସା ଉପଦ୍ରବ କରିବା ପାଇଁ ଉସକାଇଛି । ସେପ୍ତେମ୍ବର ୨୧ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ପାକିସ୍ତାନରେ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ୨୧ ଜଣଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଶନିବାର ଦିନ ପାକିସ୍ତାନ ସରକାରଙ୍କର ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ ଗଣ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହିତ କଥାବର୍ତ୍ତା ବେଳେ କହିଲେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମେରିକାରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ଫିଲ୍ଦ ପ୍ରଯୋଜନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବ, ତାକୁ ସେ ଏକ ଲକ୍ଷ ଡଲାର ପୁରସ୍କାର

ଦେବେ । ସେ ଅଳ କାଏଦା ଓ ତାଲିବାନ ଆଦି ଉଗ୍ରବାଦୀ ସଂଗଠନ ସହାୟତା ଲୋକିଛନ୍ତି ଓ ଆମଗୋପନ କରିଥିବା ଫିଲୁ ନିର୍ମାତାଙ୍କୁ ଧରିବା ପାଇଁ କହିଛନ୍ତି ।

ମୁସଲିମ ମହିଳା ସଂଘର ସଭାନେତ୍ରୀ ନାସିରା ରହମାନ କହିଲେ, ‘ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅହମଦିଯା ଜମାଆତକୁ ଗଡ଼ାର ଦୁଃଖ ପହଞ୍ଚାଇ ଓ ମୁହମ୍ମଦ ^୨ ଦିବ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଉପରେ କଳଙ୍କର ଦାଗ ଲଗାଇବାର ଉଦ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମାହତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆମମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ରକ୍ତାବିଳ ହୋଇଯାଇଛି ଓ ରକ୍ତର ଅଣ୍ଣ ବୁହାଉଛି ।’

ବିଶ୍ଵାଭ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବରେ ସେ କହିଲେ, ‘ଏହା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ଏ ପ୍ରକାର ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ନିଜେ ଶାସ୍ତିଦେବେ । ବରଂ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଜଶ୍ଵରଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଉଚିତ ଓ ଏହା ନିଜ ହାତକୁ ନେବା ଅନୁଚିତ ।’

ଜଣେ ଉପାସକ ପୁଟନୀର ଅହମଦ ମୁର୍ରେଜା କହିଲେ, ‘କେବଳ ଶାନ୍ତ ପରିବେଶରେ ବିଚାର ଆଲୋଚନା ତଥା ତର୍ଜୁଆନ ମୂଳକ ବିର୍ତ୍ତକ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସଠିକ ଜବାବ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ସେ କହିଲେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^୨ ସହିତ ସମଗ୍ର ମୁସଲମାନ ଜଗତ ପ୍ରେମ କରନ୍ତି । ଆମକୁ ପିଲାଦିନରୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥାଏ ଯେ ଆମେ ମୁହମ୍ମଦ ^୨ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବକୁ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟତମ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ଉଚିତ । ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଅଯଥା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସୀମା ସେହିଠାରେ ଶେଷ ହୋଇଯାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତ ବିଚାର ଭାବନାର ସୀମା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।’

ଜମାଆତ ଅହମଦିଯାର ଲୋକ ସ୍ଵୟଂ ପାକିଷ୍ତାନ ପରି କଠୋରପଦ୍ମୀ ଇସଲାମୀୟ ଦେଶରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ନିଷ୍ଠୁର ଆଚରଣର ଶୀକାର ହେଉଛନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନେ ନିଜର ଜଣେ ଆଧାମ୍ବିକ ସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷ (ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ)ଙ୍କୁ ଇସଲାମରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ନବୀଙ୍କୁ ମାନନ୍ତି, ଯେବେ କି ଏକ ସଂଖ୍ୟା ବହୁଳ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ମୁହମ୍ମଦ ଶେଷ ନବୀ ଥିଲେ ।

୧୯୧୦ ମସିହାରେ ଏହି ସମାଦପତ୍ର ଏକ ଘଟଣାର ପର୍ଦ୍ଦାପାଶ କରିଥିଲା
ଯେ ସଂପ୍ରଦାୟର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ ଲକ୍ଷ୍ମନରେ କେତେକ ଧର୍ମାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ଅପମାନିତ କରିଥିଲେ ଓ ଧର୍ମରୁ ପୃଥକ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ
କରିଥିଲେ । Tootingରେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଜୀବିକା ତଥା ରାଜନୈତିକ
ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ କରିବାର ସେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ।

ସେହି ବର୍ଷ ଉତ୍ତରବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୯୩ ଜଣ ଅହମଦାଙ୍କୁ ପାକିସ୍ତାନର
ଲାହୋର ୦୧ରେ ଦୁଇଟି ମସଜିଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନାରତ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଗୁଲି କରି ହତ୍ୟା
କରାଗଲା । ସେହି ଶହୀଦ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁହମ୍ମଦ ଅଶରଫ
ବିଲାଲ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଯିଏ ଜଣେ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାବରେ Southfield
Sispara Gardernsରେ ରହୁଥିଲେ ।

**Pak Ahmadi community leader says
anger of Muslims over anti-Islam
film 'fully justified'**

Islamabad, Mon, 24 Sep 2012ANI

‘ଆଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟ ନାମରେ ସାରା ଦୁନିଆର ଶାନ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଦିଆ ନଯାଉ’ - ବିଶ୍ୱଗୁରୁ, ଅହମଦିୟା ଜମାଅତ

ଇସଲମାବାଦ ୨୪ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ଅହମଦିୟା ଜମାଅତ ପାକିସ୍ତାନର ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଇସଲାମ ବିରୁଦ୍ଧ ଚଳଚିତ୍ର ଯୋଗୁଁ ଉପୁଜିଥିବା କ୍ରୋଧ ଓ ଦୁଃଖ ‘ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ’ କନ୍ତୁ ସେ କଠୋର ମୂଳକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ନିଦା କରିଛନ୍ତି ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦଙ୍କ ପ୍ରେସ ବିବୃତିକୁ The Express Tribunes ଏହିପରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ।

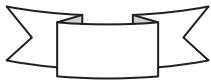
ଏହା ଅଣ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ମୁକ୍ତିମୋୟ ଲୋକଙ୍କର ଇସଲାମକୁ ପରାଜିତ କରିବାରେ ଅସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଦର୍ଶାଉଛି, ଯେଉଁ ମାନେ ଆଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟର ନାମରେ ନିକଷ୍ଟ କାଣ୍ଡ ତିଆଇବାକୁ ପ୍ରରୋଚିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମଦ କହିଲେ ସମ୍ଭାବନା ମୁସଲିମ ଜଗତ ଶାନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସେହି ଫିଲ୍ମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ସ୍ଵର ଉତ୍ତରାଳନ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଫିଲ୍ମ ଯୋଗୁଁ ଇସଲାମର ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ, କ୍ରୋଧ ଓ ବିଷାଦର ଛାଯା ଖେଳିଯାଇଛି । ମାନ୍ୟବର ଅହମଦ ବାକ ସ୍ଥାଧୀନତାକୁ ସାମିତି ପରିସରରେ ରଖିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯଦ୍ବାରା ଲୋକଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ଭାବନା ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିପାରିବ । ମୁସଲିମମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଦେଶରେ ହେଉଥିବା ହିଂସାକାଣ୍ଡ ଓ ଉଗ୍ର ରୂପରେ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିବାଦକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଦୃଢ଼

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା

ନିଦା କରିଛନ୍ତି । ଯାହା ଯୋଗୁଁ ନିରୀହ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବନ ଯାଉଛି ଓ ରାଜଦୂତ ତଥା କୂରନାଟିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ ବାଦ ପଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି, ANI.

ଜଣେ ଜଷ୍ଟାଇଲୀୟ ଆମେରିକାନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଫିଲ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^{ସଂ} କୁ ଜଣେ ଲମ୍ପଟ ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇ ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରାଯାଇଛି ସେ ଶିଶୁ ଯୌନ ଶୋଷଣକାରୀ ତଥା ନାରୀ ସମ୍ମୋଗ ପ୍ରିୟ ଏକ କାମୁକ ପୁରୁଷ ରୂପେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଇସଲାମ ଜଗତରେ ଏକ ହଳଚଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇଛି । ଏହାର କୁପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ଆମେରିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଗ୍ରରୂପ ଧାରଣ କରିଛି ।

Muslim leader calls for peace, limits to speech over incendiary video

By Graham Lanktree Metro Ottawa

ମୁସଲିମ ଧର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଅପିଲ ଉତ୍ତରଜକ ଚଳଚିତ୍ର ମୁକ୍ତ ବିଚାର ଭାବନାର ସୀମା ବହିଭ୍ରୁତ

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦିଯା ମୁସଲିମ ଜମାଆତର ସର୍ବୋତ୍ତମା ଗୁରୁ
ହଜରତ ମିଜାନ ମସରୁର ଅହମଦ ପଞ୍ଚମ ଖଲିଫା^{ଆଜି} ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଦିନ
ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ମୁସଲିମାନମାନଙ୍କୁ ଚଳଚିତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ
ଉପାୟରେ ଏକତ୍ରିତ ହେବା ପାଇଁ ଆହ୍ଵାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି

ଇସଲାମ ବିଶ୍ୱାସକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇ ତିଆରି
ହୋଇଥିବା ଏକ ଘୃଣ୍ୟ ଭିତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସପ୍ତାହ ବ୍ୟାପି ତୀର୍ତ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ
ପାଇଛି ଓ ଏହା ହିଂସାମୂଳକ ରୂପ ନେଇଛି ।

ଓଟ୍ଟାଥ୍ରୀ ଇସଲାମିକ ସଂପ୍ରଦାୟ ପକ୍ଷରୁ ଶନିବାର ଦିନ ଆୟୋଜିତ ଏକ
ସଭାରେ ଏପରି ହିଂସାଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ତଥା ସ୍ବାଧୀନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର
ସୀମା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପତାକା ପୋଡ଼ିବା, ସମ୍ପତ୍ତି ଜଳାଇ ନଷ୍ଟ କରିବା, ରାଜଦୂତଙ୍କ ସମେତ
ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଇସଲାମର ଶିକ୍ଷାବିରୁଦ୍ଧ ଗର୍ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ । ଜଣେ
କହିଛନ୍ତି: ‘ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ବାଧୀନତା ଓ ଲୋକଙ୍କ ଭାବାବେଶକୁ ଆଘାତ ଦେବା
ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସୀମାରେଖା ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ମାନସିକ
ଆଘାତ ପହଞ୍ଚାଇବା, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ବାଧୀନତା ଉପରେ ଏକ ସୀମାରେଖା ଗାଣ୍ଡିବାକୁ
ପଡ଼ିବ ।’

ଓଟାଥୁ ସ୍ଥିତ ଅହମଦିଯା ସଂପ୍ରଦାୟର ୪୦୦ ଜଣ ସମାବେତ ଜନତାଙ୍କୁ ଚରମପର୍ବ୍ରତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଵର ଉତୋଳନ କରିବାକୁ ଆହୁନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପାକିଷ୍ତାନରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ କରାଯାଉଛି ।

ସେ କହିଥୁଲେ ‘ଶଶରଙ୍କ ୩୦ରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବା ହେଉଛି, ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସବୁଠାରୁ ଉତ୍ତମ ପର୍ବ୍ରତ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜକୁ ଆଦର୍ଶ କରି ଗଡ଼ି ତୋଳିବାକୁ ହେବ । ହିଂସା ଏହାର ସମାଧାନ ନୁହେଁ । ଆମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକାରେ ନିର୍ମିତ ଅଶ୍ଲୀଳ ଭିତ୍ତି ଓ ଫ୍ରାନସରେ ପ୍ରକାଶିତ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଚିତ୍ରକୁ ନିଦା କରୁଛି ।’

ସେପ୍ତେମ୍ବର ୨୧ ଦିନ ଅହମଦିମାନଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନେତା ହଜରତ ମିର୍ଜା ମସରୂର ଅହମଦ ଏହି ମତବ୍ୟକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାଧୀନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଏକ ସାମା ସ୍ଥିର କରାଯାଉ, ଯଦ୍ୟାରା ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ନିଜ ଧାର୍ମିକ ଭାବାବେଗ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିପାରିବ ।

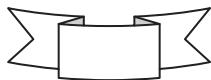
ଅହମଦ କହିଲେ ଆମେ କାନାଡା ସରକାରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁ ଯେ ସେ ଆମମାନଙ୍କୁ ନିଜସ୍ତ ଧର୍ମମତ ଉପରେ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାଧୀନତା ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶ (ପାକିଷ୍ତାନ)ରେ ଆମେ ନିଜକୁ ମୁସଲମାନ ବୋଲି କହିପାରୁନାହୁଁ । ପାକିଷ୍ତାନରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଦୁଇରୁ ପାଞ୍ଚ ନିୟୁତ (୪୦ଲକ୍ଷ) ଅହମଦିଙ୍କ ଉପରେ ଅନବରତ ଭାବେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି ବୋଲି ସେ ସ୍ଵର୍ଗନା ଦେଇଥିଲେ ।

‘ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀଙ୍କର ନିଜ ଅବତାରଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ନାନ ରହିଛି । ଯେପରି ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଯାନଙ୍କର ଅପାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିଛି ।’ ସେ କହିଲେ ବେଳେବେଳେ କିନ୍ତୁ କେତେକ ଅଞ୍ଜ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମମାଜକ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ସ୍ଥାର୍ଥ ପାଇଁ

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା।

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} କଦାପି କହି ନାହାନ୍ତି
ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଧର୍ମଘଟ କର ଓ ହିଂସାକାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କର ।'

ଇମତିଯାଜ ଅହମଦ ହିଂସାର ନିଦା କରିବା ପାଇଁ ସେପ୍ତେମ୍ବର ୨୯
ସନ୍ଧ୍ୟା ୫ ଚା ବେଳେ Market St., Cumberland ୦୧ରେ ଏକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର
ଆୟୋଜନ କରିଛନ୍ତି ।

One News

New Zealand's News

Reporter: Garth Bray

ଯୁରୋପରେ ନରମାପକୁ ମୁସଲିମ ନେତାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଂଚଳରେ ବ୍ୟାପୁଥିବା ହିଂସାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଫଳପ୍ରଦ ହେବାର ଆଶା ଜଣାପଡ଼ୁଛି । ଆମର ଯୁରୋପ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଲଣ୍ଠନର ଏକ ମସଜିଦରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶର ଅନୁମତି ମିଳିଛି ।

ଯେପରି କି ଏସିଆ ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଆମେରିକାୟ ପତାକା ପୋଡ଼ି ଦିଆଯାଉଛି ଓ ଯାରିସରେ ହଜରତ ମହମ୍ମଦଙ୍କର ନଗ୍ନ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଚିତ୍ରର ପ୍ରକାଶନ ଯୋଗୁଁ ଶାନ୍ତି ବହାଲ କରିବାର ସମସ୍ତ ଅପିଲ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ତଥା ଏପରି ଅବସ୍ଥା ବ୍ରିଟେନରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଦେଇଛି ।

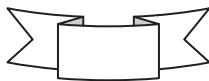
ମୋଡେ ବଡ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସଂଯମଶୀଳ ଚିତ୍ରାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆମନ୍ତିତ କରାଗଲା ଓ ସେହି ଦୁଇଜଣ ମହିଳା ସାମାଦିକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଖଲିପା ମହୋଦୟ ଚଳଚିତ୍ର ଓ କାର୍ତ୍ତନ ତିଆରି କରିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ନିଦା କଲେ ଓ କହିଲେ ଅଲ୍ଲୁଃ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନର୍କକୁ ଭରିଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଏଥୁସହିତ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେ ପକାଇଦେଲେ ଯେ ଦୁଷ୍ଟମି କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ନିଜେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ଆମେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିଶ୍ଵାସିତା ଓ ଉପଦ୍ରବରେ ବିଶ୍ଵାସ ରଖୁନାହୁଁ । ଆପଣମାନେ କେବେ କୌଣସି ଅହମଦିଙ୍କୁ କୌଣସିପ୍ରକାର ବିଶ୍ଵାସିତାକାରୀ ପ୍ରତିବାଦ କିମ୍ବା ହିଂସାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାର ଦେଖନ ଥିବେ ।

ଯେଉଁମାନେ ଲକ୍ଷ୍ମନର ଦକ୍ଷିଣ ପଣ୍ଡିତରେ ଏହି ମସଜିଦ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହାକୁ ଦକ୍ଷାଣ ଯୁଗୋପରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ମସଜିଦ ହୋଇ ଥିବାର ଦାବୀ କରନ୍ତି । ଏହି ମସଜିଦରେ ପ୍ରସାରିତ ଖୁଚବା ଅଭିଭାଷଣକୁ ପୃଥିବୀର ଶହ ଶହ ଦେଶରେ ଚାଲିଥୁବାର ଲୋକମାନେ ଶୁଣିଥୁବେ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ତାଗିଦ କରାଯାଇଛି ଯେ ଫିଲ୍ମ ଓ କାର୍ଟୁନ ଯୋଗୁଁ ଉପନ୍ଥ ହୋଇଥିବା ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅପମାନର ଉଭର କେବଳ ମୁହଁରେ ଦିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଖଲିପା ମୋ ସହିତ ଏ କଥାରେ ସହମତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ମୁସଲମାନ ଅଧିକ ହିଂସକ ଭାବନା ନେଇ ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିବାରେ ଜଡ଼ିତ ରହିଛନ୍ତି ।

ସେ କହିଲେ, ‘ଏହା କେବଳ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦେଶ ପ୍ରତି ଘୃଣା ଓ ବିଦେଶର ଫଳ ନୁହଁ ବରଂ ଏହା ପଛରେ ଏପରି କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ହିଂସା ଓ ଉଗ୍ର ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ଅନୁଗତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟର ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଏହି ଉପଦେଶ ବହୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗି ନପାରେ ଅଥବା ପେଶାଖୁର ଭଳି ସ୍ଥାନରେ ଲାଗିଥିବା ହିଂସା ଦଙ୍ଗାକୁ ଦମନ କରି ନ ପାରେ ।’

$\sim 100 \sim$

الفَضْلُ مَا شَهِدَتْ بِهِ الْأَعْدَاءُ

ଅଲ୍ ଫଳ୍ଲୁ ମା ଶହିଦତ୍ ବିହିଲୁ ଅଦା'ଉ

(ତାହାଙ୍କୁହିଁ ସର୍ବୋକୃଷ୍ଣ କୁହାୟିବ ଯାହାକୁ ବିରୋଧମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାକାର କରିଥାନ୍ତି)

ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ଐତିହାସିକ ଖ୍ୟାତି
ସଂପନ୍ନ ଅଣ ମୁସଲିମ ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ
ଅନୁକୂଳ ମତାମତ

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଖ} ଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ ମଣିତ
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟ ମତାବଳୟୀଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

George Sale

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲେଖକ ଜର୍ଜ ସେଲ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଅନୁବାଦ କରିଛନ୍ତି ।
ଯାହାର ପ୍ରାକ କଥନ To the Reader ଭାଗରେ Spanhemius ଙେ ଏକ ଉଚ୍ଚିକୁ
ଉଦ୍ଧାର କରି ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ମୁହମ୍ମଦ^{୩୩} ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ମାନବୀୟ ଗୁଣରେ ବିଭୁଷିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ
ଠାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରକୃତି ଦର ସ୍ଵଭାବମୁକ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କ ରୂପ ଅତି
ସୁନ୍ଦର ଓ ଶୌମ୍ୟ ସୁଦର୍ଶନ ରେହେରା, ମିଷ୍ଟଭାଷୀ, ତାଙ୍କଣ ବୁଦ୍ଧି ସଂପନ୍ନ, ଦୂରଦର୍ଶୀ
ଜ୍ଞାନ ଓ ଗାରିମାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ, ଚତୁର ରସିକ ପୁରୁଷ, ହସ ହସ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ମନୋଜ୍
ବ୍ୟବହାର, ଗରୀବଙ୍କ ବନ୍ଧୁ, ସବୁରିଙ୍କ ପ୍ରତି ବିନୟ ଭାବ, ଶତ୍ରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଘୋର୍ୟ
ଓ ସହନଶୀଳ ମନୋଭାବ ଓ ଏପରି ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତିଭାର ଅଧିକାରୀ ।
ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀରା ଓ ଭକ୍ତି ଥିଲା ଅପାର । ମିଥ୍ୟାରେ ରାଣି
ଖାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ବ୍ୟତିଚାରୀ, ହତ୍ୟାକାରୀ, କୁଷାରଗନାକାରୀ, ବଦଖିତ୍, ଲୋଭୀ
ତଥା ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠୋର ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ
ପକ୍ଷରେ ମୁହମ୍ମଦ^{୩୩} ଘୋର୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାର ମହାନ ପୃଷ୍ଠାପୋଷକ ଥିଲେ । ଅନାଥ
ଓ ଅସହାୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଦାର ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା, ଅଭାବଗୁଣଙ୍କ ପ୍ରତି
ବଦାନ୍ୟତା ପୂର୍ବକ ସାହାୟ୍ୟ କରିବା, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁକଳ୍ପା ଓ ସହାନୁଭୂତି
ଦେଖାଇବା, କୃତଙ୍କ ହେବା, ପିତାମାତା ଓ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନ କରିବା
ଜତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ତାଗିଦ କରି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଥିଲେ ।
ତତ୍ସହିତ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଗୁଣଗାନ କରିବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ମନ୍ତ୍ର
ରହୁଥିଲେ ।

George Sale. ‘To the Reader.’ In: The Koran: Commonly called the Alkoran of Mohammed. J. B. Lippincott & Co., PA. pp.vi vii (1860).

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ଥାଧୀନତା

Stanley Lane-Poole

ଜଣେ ଲେଖକ ଷ୍ଟେନ୍‌ଲେ ଲେନ ପୁଲ ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ମୁହଁମଦ ନିଜ ଜନ୍ମପ୍ଲାନ ମକ୍କାରେ ଯେବେ ବିଜୟ ଗୌରବ ସହିତ ପ୍ରବେଶ କଲେ, ମକ୍କାବାସୀ କୋରେଣ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ପରମ ଶତ୍ରୁ ଓ ରକ୍ତ ପିପାସୁ ଥିଲେ, ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିଦେଲେ । ଏହା ଏପରି ବିଜୟର ମୁହଁର୍ଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ପ୍ରବେଶକୁ ଗୌରବ ମଣ୍ଡିତ କରି ତାଙ୍କ ଲଲାଟରେ ଦିଗବିଜୟର ଟୀକା ଲେଖୁ ଦେଇଥିଲା । ତାହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସମାଜ ମାନବ ଇତିହାସରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

Stanley Lane-Poole. Introduction. In: *Speeches and Table Talk of the Prophet Muhammad*. Macmillan & Co., London. p xlvi (1882).

H.G Wells

*The Outline of History*ର ଲେଖକ ପ୍ରଫେସର ଏଚ ଜି ଡେଲେସ କହିଛନ୍ତି: ‘ଇସଲାମର ପୈଯଗମରଙ୍କ ସତ୍ୟତାର ଏହା ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରମାଣ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଜାଣିଥିଲେ, ସେହିମାନେ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କଲେ । ମୁହଁମଦ ମିଥ୍ୟା ଦାବିଦାର ଆଦୌ ନ ଥିଲେ । ଏହି ବାସ୍ତବିକତାକୁ କଦାପି ଅସ୍ମାକାର କରାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ ଯେ ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ଅନେକ ମହାନ ଗୁଣ ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ଇସଲାମର ଅବତାର ଏପରି ଏକ ସମାଜର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଯହିଁରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ନୃସଂଶତା ଲୋପ ପାଇଥିଲା ।

H.G. Wells. Part II: Mu ~~hammad~~ and Islam. In: *The Outline of History*. University of Michigan Library., MI. p 269 (1920)

ଇସଲାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା

De Lacy O'Leary

ଡି ଲାସି ଓ ଲିଆରି ନିଜ ପୁସ୍ତକ *Islam at the Crossroads* ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ଜତିହାସ ଏହି ବିଷୟକୁ ଖୋଲି ଦେଇଛି ଯେ ଚରମପଦ୍ମା ମୁସଲମାନଙ୍କର ପୃଥିବୀକୁ ଜୟ କରିବା ଓ ତରବାରୀ ମୁନରେ ପରାଷ୍ଟ କରି ନିଜ ଅଧ୍ୟକାରକୁ ଆଣିଥିବା ଜାତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଇସଲାମକୁ ଲଦିଦେବା, ଏତିହାସିକମାନଙ୍କ ମନଗଡ଼ା କାହାଣୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ଓ କାଞ୍ଚନିକ କଥାବସ୍ତୁ ରୂପେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ହାସ୍ୟାସ୍ଵଦ ହୋଇ ଚାଲିଆସିଛି ।’

De Lacy O'Leary. *Islam at the Crossroads*. Kegan Paul, London, p.8 (1923).

Mahatma Gandhi

Young India ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ବିବୃତିରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଏହିପରି ଲେଖିଥିଲେ :

‘ମୁଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁକିଛି ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁୟାଲି ଯିଏ ବିନା କୌଣସି ମତଭେଦରେ ମାନବଜାତିର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଭୁତ୍ବ ବିଷ୍ଟାର କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ମୋର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ହୃଦବୋଧ ହୋଇଛି ଯେ ସେହି ଯୁଗରେ ଇସଲାମ ତରବାରୀ ବଳରେ ହୃଦୟରେ ବାସ କରି ନଥିଲା । ବରଂ ସେହି ପାଯଗମରଙ୍ଗ ସରଳ ଜୀବନ ଯାପନ, ନିଜ କାମରେ ମଗ୍ନ ରହିବାର ଅଭ୍ୟାସ, ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ବିବେକାନ୍ତୁମୋଦିତ ପଦ୍ମାରେ ନିଜର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଳନ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ସାଧନା, ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ ତଥା ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ସହିତ ଗଭୀର ଅନୁରକ୍ତି, ନିର୍ଭକ ଓ ସ୍ଵଷ୍ଟବାଦିତା, ତାଙ୍କର ଜିଶ୍ଵର ଠାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷା ଓ ସମର୍ପିତ ଭାବ, ନିଜ ମିଶନ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ଆସ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ଏହିସବୁ ପ୍ରତିଭା ଯୋଗୁଁ ସେ

ସକଳ କଷ୍ଟକର ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରଖିପାରିଥିଲେ ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଦକାରୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ସେହି ଅବତାରଙ୍କ ଜୀବନୀ ପୁଷ୍ଟକର ଦିତୀୟ ଖଣ୍ଡ ପଡ଼ି ସାରିଲି, ଏହା ଶେଷ ହୋଇଯିବା ଯୋଗୁଁ ଅତି ଉଦାସ ହୋଇଗଲି ।

Mahatma Gandhi. *Young India*. September 23rd 1924

John Bagot Glubb

୧୯୮୭ ମସିହାରେ ସ୍ଵର୍ଗବାସ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଲେଖନାଷ୍ଟ ଜେନେରାଲ Sir John Bagot Glubb ସ୍ଵରଚିତ ପୁଷ୍ଟକର ଶେଷରେ ଉପସଂହାର ଦେଇ ଏହିପରି ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ଏହି ପୁଷ୍ଟକର ଶେଷ ଭାଗରେ ପହଞ୍ଚି ପାଠକ ଯାହା ବି ମତବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ଏହି ଅସ୍ତାକାର କରିବା କଦାପି ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ ଯେ ମୁହିମିଦ^ଶଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ଉଭୟ ପୁରାତନ ଓ ନୂତନ ସମାଚାରର ବର୍ଣ୍ଣନା ତଥା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସନ୍ନୂମାନଙ୍କ ପାରଦର୍ଶତା ଓ ଅସଂଖ୍ୟ ଅନୁଭୂତି ସହିତ ଅତି ବିସ୍ମୟକର ଭାବେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିଛି । ସେହିପରି ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥାଇପାରେ ଯେ ହିୟୁ ସନ୍ୟାସୀ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମର ଅନୁଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହୋଇଥିବା ଅଗଣିତ ଦିବ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନ ତଥା ଅଲୋକିକ ଦୃଶ୍ୟ ସହିତ ସେହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଅନୁଭବର ଗଭୀର ସାଦୃଶ୍ୟ ରହିଥିବ । ଅଧିକତ୍ତୁ ଅନେକ ଏପରି ଦିବ୍ୟାନୁଭୂତି ଲୀଳାମାୟ ପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭର ଲକ୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହିସବୁ ଘଟଣା ନିଜ ବିବେକର ପ୍ରତାରଣା ବା ଆମ୍ବ ପ୍ରବଞ୍ଚନା ବୋଲି ସ୍ଵଷ୍ଟ ରୂପେ ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ ଜଣାପଡ଼େନାହିଁ । କାରଣ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକାପରି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଶତ ସହସ୍ର ମାଇଲ ଦୂରତ୍ତରେ ରାସ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସରେ କେବେ ଶୁଣି ନଥୁବେ କି ଜାଣି ନଥୁବେ । ଏହା ସବ୍ରେ ସେହି

ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ଅସାଧାରଣ ଭାବେ ମୋଳ ଖାଉଥିବ । ଏହା କୌଣସି ବିଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ ନୁହେଁ ଯେ ଅତି ବିସ୍ମୟକର ଭାବେ ସାଦୃଶ୍ୟ ରଖୁଥିବା ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଅଲୋକିକ ଦୃଶ୍ୟ କେହି ମନରୁ ଫାନ୍ଦି ଶୁଣାଇବ, ଯାହାଙ୍କର ଅଷ୍ଟିତ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ପରଞ୍ଚରକୁ କିଛିହେଲେ ଜଣା ନଥିବ ।'

ପୁଣି ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ମହନ୍ତିଦଙ୍କୁ ଛାତି ହବଶା (ଅବିମିନିଯା) ଦେଶକୁ ହିଜରତ କରି ତାଳି ଯାଇଥିଲେ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି: ‘ଏହି ତାଳିକାରୁ ସ୍ଵଷ୍ଟ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଇସଲାମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅନୁରତ ସେହି ପଳାୟନକାରୀ ଦଳରେ ସାମିଲ ଥିଲେ ଏବଂ ହିଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମଙ୍କାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଓ କଠୋରପନ୍ଥୀ ବାସିଦାଙ୍କ ଗହଣରେ ଅତିଆହ୍ଵା ସଂଖ୍ୟକ ଶିକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ରହି ଯାଇଥିଲେ । ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଏହା ପ୍ରମାଣ କରୁଛି ଯେ ସେ ଜଣେ ନିର୍ତ୍ତିକ ଓ ଦୁଃଖାହସିକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ଉଚ୍ଚପ୍ରତିକରଣରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲେ ।

John Bagot Glubb. *The Life and Times of Muhammad*. Hodder & Stoughton. 1970 (reprint 2002)

John William Draper

ଜନ୍ ଉଲଲିଯମ୍ ନିଜ ପୁସ୍ତକ *A History of the Intellectual Development of Europe* ରେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି ।

Justinianଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଚାରିବର୍ଷ ପରେ ୫୯୫ ମସିହାରେ ମଙ୍କାରେ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ, ଯିଏ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବ ମାନବଜାତି ଉପରେ ଛାତି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମହନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ଯରୋପୀୟ ଲୋକ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମହନ୍ତିଦଙ୍କ ଏପରି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ

ଗୁଣ ଭରି ରହିଥିଲା, ଯାହା ଯୋଗୁଁ ଅନେକ ଜାତିର ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା । ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରରେ ଦକ୍ଷ ସୈନିକ, ଧର୍ମାଦେଶ ମଞ୍ଚରୁ ବାକପରୁତାରେ ନିପୁଣ, ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିଲେ ବୀର ଦର୍ପରେ । ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ଥିଲା କେବଳ ଏକ ବ୍ରହ୍ମ ଉପାସନା । ଏହାର ଚିରତନ ସତ୍ୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ସେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟହାନ ତ୍ରୁପ୍ତିଜ୍ଞାନ ଦେଉ ନଥିଲେ । ବରଂ ନିଜ ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ସ୍ଵାକ୍ଷର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ଗାସିଯିର୍ୟ, ଘୋର୍ୟ, ଉପବାସ, ଏକନିଷ୍ଠ ଉପାସନା ଇତ୍ୟାଦି ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାରେ ସେ ନିଜକୁ ନିଯୋଜିତ କରିଥିଲେ । ସେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଦାନଧର୍ମ ଓ ମାନବ ସେବାକୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କର୍ମ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ।

John William Draper, M.D., L.L.D. *A History of the Intellectual Development of Europe.* Harper and Brothers Publishers., NY. P.244 (1863)

William Montgomery Watt

ଜଣେ ପ୍ରକ୍ୟାତ ପ୍ରାଚ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଉଚିଲିଯମ ମାଝଗୋମେରୀ ନିଜ ପୁସ୍ତକ *Muhammad at Madina* ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ମୁହମ୍ମଦ ଓ ଇସଲାମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଇତିହାସକୁ ଆମେ ଯେତେ ଅନୁଧାନ କରିବା ସେତିକି ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ସଫଳତାର କାହାଣୀ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା, ଯାହା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଆଚମିତ କରିଦେବ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିର ସେ ସମ୍ବୁଧାନ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାର ସୌଭାଗ୍ୟ ବହୁତ କମ ଲୋକ ପାଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପାରଦର୍ଶତା ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କ ସେହି ଯୁଗ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ଗୋରବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅଧ୍ୟକାରୀ କରାଇଲା । ଜଣେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସଂପନ୍ନ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଶାସକ, ପ୍ରବାଣ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉପରେ ଅଟଳ ବିଶ୍ୱାସ ତଥା ଯଦି ସେ

ଜଣେ ଇଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ବୋଲି ମନରେ ଦୃଢ଼ ଆସ୍ତା ପୋଷଣ କରି ନଥାନ୍ତେ, ତା' ହେଲେ ମାନବ ଇତିହାସରେ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଧାୟ ରୂପେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ଲିପିବଦ୍ଧ ନ ହୋଇ ରହିଯାଇଥାନ୍ତା । ମୋର ଆଶା ଯେ ମହାଭାଗଙ୍କ ଜୀବନ ସଂକଷେପୀୟ ଏହି ପୁସ୍ତକ ଜଣେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆଦମ ସତାନଙ୍କ ମହିମାକୁ ବୁଝିବା ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପଳବ୍ଧ କରିବାରେ ଅବଶ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

William Montgomery Watt. *Muhammad at Madina*. Oxford University Press. pp. 335 (1981)

Bosworth Smith

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଔଡ଼ିହାସିକ *Rev. Bosworth Smith* ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି,

‘ଧର୍ମ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ ତଥା ପ୍ରଜା ପାଳକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୋପ ଓ କାଇସର ଉତ୍ସବଙ୍କ କ୍ଷମତା ମୁହନ୍ତବଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ରହିଥିଲା । ସେ ପୋପ ଥିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ । ସେ କାଇସର ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ, ମାତ୍ର ରୋମୀୟ ସେନାଧକର ଆଧ୍ୟପତ୍ୟ ତାଙ୍କ ଠାରେ ନଥିଲା । ଯଦି ଦୁନିଆରେ କୌଣସି ନିୟମିତ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ରାଜପ୍ରାସାଦ ବିନା ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଠାରୁ ଲଗାନ ଆଦାୟ କରିବା ବିନା କେବଳ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନାମରେ ଶାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ପାରିଛନ୍ତି, ତା' ଦେଲେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି କେବଳ ମୁହନ୍ତବ ଦ୍ୱାରା । କୌଣସି ପାର୍ଥବ ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତ ମାନବୀୟ କ୍ଷମତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ।’

ପୁଣି ସେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି, ‘ତାଙ୍କର ମିଶନକୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଥିଲେ । ଯେପରି କି

Rev. Bosworth Smith. Character of Mohammad. In: *MOHAMMAD AND MOHAMMADANISM*. Smith, Elder & Co., London. p. 235 (1876)

ତାଙ୍କର ସହଧର୍ମୀ, ତାଙ୍କର ଦାସଦାସୀ, ତାଙ୍କର କକା ପୁଅ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କର ପୁରୁଣୀ ବନ୍ଦୁ ଯାହାଙ୍କ ସମନ୍ଵୟରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ କହିଥିଲେ ଯେ ଇସଲାମରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ (ଅର୍ଥାତ ଅବୁବକର) ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଯିଏ କୌଣସି ସ୍ଥିତରେ ବି କେବେହେଲେ ପଛ ବୁଲାଇ ଛଳିଯାଇ ନଥିଲେ । ଆଉ ନା ସେ କଦାପି ବାଚବଣୀ ହୋଇଥିଲେ । ସାଧାରଣ ଅବତାରଙ୍କ ପରି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ମାମୁଲି ନଥିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କର ଗାରିମାକୁ ସେହିମାନେ ଅସ୍ଵୀକାର କରୁଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ସଂର୍ପଣରେ ନ ଆସି ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ତର ସଠିକ ଜ୍ଞାନ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନଥିଲା । (ପୃ-୧ ୨୭)

ସମାଜରେ ପ୍ରତଳିତ କୁପ୍ରଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସେ କେବଳ ବାରଣ କରି ନଥିଲେ, ବରଂ ସେସବୁର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଳୋପାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଯେପରି କି ନରବଳୀ ପ୍ରଥା, ଶିଶୁ ହତ୍ୟା, ରକ୍ତାକ୍ତ ସଂଘର୍ଷ, ଅପରିମିତ ସଂଖ୍ୟାରେ ମହିଳାଙ୍କୁ ବିବାହ, କ୍ରୀଡ଼ଦାସମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତହୀନ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ମଦ୍ୟପାନ ଓ ଜୁଆ ଖେଳ ଇତ୍ୟାଦି କୁପ୍ରଥା ଅବାଧରେ ଆରବ ଓ ପଡ଼ୋଣୀ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଛଳିଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେ ସବୁର ଅବସାନ ଘଟିଲା । (ପୃ -୧ ୨୫)

ପୁଣି ସେ ଆଗକୁ ଲେଖିଛନ୍ତି, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କର ବାନ୍ଧବ ଧର୍ମନିଷ୍ଠା, ସତ୍କର୍ମ ଓ ସତ୍ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ପ୍ରଖାତ ବିଶ୍ୱାସ ବଳରେ ସେ ଯାହାକିଛି କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସେଥିରେ ଗଭୀର ଆସ୍ତ୍ର ନ ରଖିଲେ କଦାପି କିଛି ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । (ପୃ-୧ ୨୭)

ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଟଣା ଏହା ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ସେ ଜଣେ ବାନ୍ଧବମୂଖୀ ଭାବଧାରା ରଖିଥିବା ପ୍ରତଣ୍ଡ ପ୍ରତିରା ସଂପନ୍ନ ଉସ୍ତ୍ରାହିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । କାରଣ ସେ ଜୀବନରେ ଯାବତୀୟ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରି ଧୂରେ ଧୂରେ ନିଜ ସିନ୍ଧାନ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁଲରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ସମ୍ମନ ହୋଇଥିଲେ । (ପୃ-୧ ୨୭)

ଆରବ ସଭ୍ୟତାରେ ଏକ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ନବିକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ସେ ସମୟରେ ଜଣେ ନୂତନ ଅବତାରଙ୍କ

ଆଗମନ ହେବାକୁ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ତେବେ ସେହି ଅବତାର ମୁହମ୍ମଦ ନ ହେବେ କାହିଁକି ? ଏହି ସମ୍ବାଦନାକୁ ନିରାକଶ କରିଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକ ହଜରତ ମହମ୍ମଦଙ୍କ ଆଗମନକୁ ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ କରି କହିଛିତି ‘ମହମ୍ମଦଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ଜଣେ ଅବତାରଙ୍କ ଆଚିର୍ଜାବକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରାଯାଉଥିଲା ଓ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା’ (ପୃ-୧୩୩)

ମୋଟ ଉପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ମୁଁ ଏଥରେ ବିସ୍ମ୍ଭିତ ଯେ ମୁହମ୍ମଦ ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରକୁରେ ପଡ଼ି କେତେ ମାତ୍ରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ବରଂ ମୋତେ ଏହା ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି ଯେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵରେ କେତେ କମ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା । ମରୁଭୂମିର ମେଷ ପାଳକ ଭାବରେ ସିରିଯାକୁ ଯାଇ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାରେ, ହିରା ଗୁପ୍ତା ଭିତରେ ନିଃସଙ୍ଗ ବାତାବରଣରେ ଉପସ୍ୟାରେ ଧାନରତ ଥିବା ଦିନମାନଙ୍କରେ, ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲାଭ ସଂପ୍ରଦାୟର ସୁଧାରକ ହିସାବରେ, ମଦିନାରେ ନିର୍ବାସିତ ଜୀବନ ବିତାଇବାରେ, ଏକ ସ୍ବୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ବିଜେତା ରୂପେ, ପାରସ୍ୟ ସମାଗ ତଥା ଇରାନୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କର ସମକଷ ହେବା ଅବସ୍ଥାରେ ଆମୋମାନେ ତାହାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିବା ମୌଳିକ ସତ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ସ୍ଥିର, ଅବିଚଳିତ ଓ ଦୃଢ଼ ସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖୁପାରିବା । ମୁଁ ଏଥିପାଇଁ ସନ୍ଦେହାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଯେ ଯଦି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ବାହ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଅଧିକ ଭାବରେ ବଦଳି ଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ତାହାର ନିଜ ଭିତରେ ଏତେ କମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜାତ ହେବା କିପରି ସମ୍ଭବ ହେବ ! କିନ୍ତୁ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଜୀବନରେ ବାହାରକୁ ଯେତେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସକଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୋତେ ତାଙ୍କର ମୌଳିକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏକାପରି ରହିଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛି ।’ (ପୃ-୧୩୩)

ଲେଖକାମ ଏବଂ ବିବେକ ସ୍ବାଧୀନତା।

Washington Irving

Washington Irving ସ୍ଵରଚିତ ପୁସ୍ତକ *Life of Muhammad* ରେ
ଲେଖୁଛନ୍ତି :

ଯୁଦ୍ଧ ଜୟର ଉଲ୍ଲୁସମୟ ସ୍ଥିତିରେ ଆଜ ସୁନ୍ଦର ତାଙ୍କ ମନରେ କୌଣସି
ଆହକାର ପ୍ରବେଶ କରି ନଥିଲା । ନା ସେ କେବେ ଆମ୍ବ ବଡ଼ିମାର ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରୁଥିଲେ ନା ବୃଥା ବଡ଼ପଣି । ଯଦି ତାଙ୍କ ବିଜୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ବାର୍ଥ ରହିଥାନ୍ତା, ତା’
ହେଲେ ସେ ନିଷ୍ଠା ତାହା କରିଥାନ୍ତୋ । ଏକି ପରାକ୍ରମ ଓ ଅଖଣ୍ଡ କ୍ଷମତାର
ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ସହେ ନିଜର ସ୍ବଭାବ ଓ ଚେହେରାରେ ସେହିପରି ସରଳତା
ଓ ଶିକ୍ଷତାକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିଥିଲେ, ଯେବେକି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦଶା ଓ କଠିନ ପରିସ୍ଥିତି
ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗଢ଼ି କରୁଥିଲେ । ଏପରିକି ନିଜର ରାଜକୀୟ ଜୀବନ କାଳରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି
କେହି ତାଙ୍କ ଗୃହ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ତାଙ୍କୁ ଅୟାଚିତ ଓ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବେ ସନ୍ମାନ
ଦେଖାଉଥିଲା, ସେ ଏହାକୁ ନାପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ ।

Washington Irving. *The Life of Mahomet.* Bernard Tauchnitz, Leipzig.
pp. 272-3(1850)

William Muir

Sir William Muir ନିଜ ପୁସ୍ତକ *Life of Mohomet* ରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି:

‘ସେ ନିଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁ କାମ
ହାତକୁ ନେଉଥିଲେ ତାହା ନସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାଡ଼ୁ ନ ଥିଲେ । ସାମାଜିକ ଚଳଣୀ ଓ
ମିଳାମିଶା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା, ଯଦି କାହା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତ
କରିବାକୁ ସେ ମୁହଁ ବୁଲାଉଥିଲେ, ତା’ ହେଲେ ନିଜର ପୂରା ଚେହେରା ଓ ଶରୀରକୁ
ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ବୁଲାଇ ସାମ୍ବା ସାମ୍ବି କଥାବାର୍ତ୍ତ କରୁଥିଲେ । କାହା ସହିତ ହାତ
ମିଳାଇବା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ହାତକୁ ପ୍ରଥମେ କାଢ଼ି ଆଶୁ ନଥିଲେ । ସେହିପରି

କୌଣସି ଆଗନ୍ତୁକ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଅଧାରେ ଛାଡ଼ି ଦେଉ ନଥୁଲେ ଏବଂ ତା' ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକର କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ପୁରାପୁରି ଶୁଣୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ବଂଶ ଆଭିଜାତ୍ୟର ସରଳ ଓ ଅମାଯୀକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଥିଲା । ସେ ନିଜ କାମ ନିଜେ କରିବାର ଅଭ୍ୟାସ ରଖୁଥିଲେ । ଯଦି କୌଣସି ଦାନ ଧର୍ମ କରୁଥିଲେ, ସେହି ମାଗୁଣୀକୁ ସ୍ଵହଷ୍ଟରେ ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଘରୋଇ କାମଧାରେ ନିଜ ପନୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।'

ସେ ପୁଣି ଲେଖିଛନ୍ତି : 'ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ବେଳେ ମହାଭାଗଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତି ରହିଥିଲା, ସତେ ଯେପରି ନଦୀ ଯାଇ କୁଳରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ । ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଲୋକ ଦଳମାନଙ୍କ ସନ୍ଧାନ ପ୍ରତି ସେ ଗଭୀର ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଦର ସହକାରେ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ପାଛୋଟି ନେଉଥିଲେ । କୌଣସି ସରକାରୀ ପ୍ରତିନିଧି ଦଳ ବା ରାଜପ୍ରଦୂତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟାସନା ତଥା ଆଲୋଚନା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜତିହାସରୁ ଏହା ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି ଯେ ମୁହମ୍ମଦ(ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ହେଉ)ଙ୍କ ଅତ୍ତରରେ ପ୍ରଶାସନର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କ୍ଷମତା ରହିଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ୟର୍ଯ୍ୟ ଜନକ କଥା ହେଉଛି ଯେ ସେ ଲେଖାପତା ଜାଣି ନ ଥିଲେ ।'

ପୁଣି ଉଚଳିଯମ ମୁୟର ଲେଖିଛନ୍ତି : 'ତାଙ୍କର ଏକ ବିଶେଷ ଗୁଣ ଥିଲା ଅମାଯୀକ ବ୍ୟବହାର ଓ ଭଦ୍ରଶୀଳ ଆଚରଣ । ଅତି ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଗର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଧାନ ରଖୁଥିଲେ । ନମ୍ରତା, ଦୟା, ଧୈର୍ୟ, ନିସ୍ଵାର୍ଥପରତା, ଉଦାରତା ଓ ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଶ୍ରୀଦିଵି ଉତ୍ତରମା ଗୁଣ ତାଙ୍କ ଚତୁର୍ପର୍ଦ୍ଦକୁ ପରିବେଷ୍ଟିତ କରି ରଖୁଥିଲା । ନକାରାମୁକ ଭାବନାକୁ ସେ ଆଦୋ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ । ଯଦି କୌଣସି ମାଗୁଣିର ବା ଦୁଃଖରଙ୍କିର ଅଭାବ ପୂରଣ କରିପାରୁ ନଥିଲେ, ସେ ନୀରବ ରହିବାକୁ ଶ୍ରେୟଦ୍ୱାରା ମଣୁଥିଲେ । ଏମିତି କେବେ ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ସେ ଅତି ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିର ନିମନ୍ତଣ ରକ୍ଷାକରି ନଥିଲେ । ଏମିତି କେବେ ହୋଇନାହିଁ ଯେ କାହାର ମାମୁଲି ଉପହାରକୁ ସେ ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ଏହି କଥାରେ ତାଙ୍କର ଏକ ନିଛକ ସୁଖ ନିହିତ ଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅତିଥି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସଫଳତା ଯୋଗୁଁ

ଖୁସି ହେଉଥିବାର ସେ ଦେଖୁଥିଲେ, ତାହେଲେ ଅତି ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ତା' ସହିତ ହାତ ମିଳାଉଥିଲେ ଓ ଆଲିଙ୍ଗନ କରୁଥିଲେ । ସମାଜର ଅବହେଳିତ ଓ ଦୁଃଖ ପ୍ରପାଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅତି ନମ୍ରତା ସହକାରେ ସମବେଦନା ଜଣାଉଥିଲେ । ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ସ୍ଵେଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋମଳ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶୁଥିଲେ । ପିଲାମାନେ ଖେଳୁଥିବା ବାଟ ଦେଇ ଗଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ସଲାମ କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ବୋଧ କରୁ ନଥିଲେ । ସେ ଅନାହାର ଓ ଦୁର୍ଭକ୍ଷ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଖାଇବାରେ ସମ୍ମିଳିତ କରୁଥିଲେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଆରାମ ଓ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ରରେ ନରମ ଓ ଅନୁକଳ୍ପାର ସମସ୍ତ ଗୁଣ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା । ମୁହଁନ୍ଦବ ଏକ ବିଶ୍ଵାସ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ସେ ଅବୁବକରଙ୍କୁ ଭାଇଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ । ବାଲକ ଅଳିଙ୍କୁ ପିତୃତୁଳ୍ୟ ସ୍ଵେଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ । ଦାସଦ୍ଵାରୁ ମୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନଙ୍କୁ ସେହି କରୁଣାର ଅବତାର ଏପରି ବାସୁଲ୍ୟ ମମତା ଅଜାତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ସହିତ ସ୍ଵର୍ଗହକୁ ଫେରିଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତ ମକାରେ ରହିବାକୁ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କଲେ । ନିଜ ପୃଷ୍ଠପୋଷକଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି କହିଲେ ‘ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପାରିବି ନାହିଁ, ଆପଣ ହିଁ ମୋର ପିତାମାତା ।’ ଜ୍ଞାନଙ୍କ ଏହି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁଦ୍ଵାର ସଂପର୍କ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା । ପୁଣି ଜ୍ଞାନଙ୍କ ପୁତ୍ର ଓସାମାଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ତାର ବାପାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ପ୍ରତି ସେହିପରି ଗରୀର ଶୁଦ୍ଧ ଅଭୂତ ରହିଥିଲା । ଉସମାନ ଓ ଉମର ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ବିଶେଷ ସଂପର୍କ ରଖିଥିଲେ । ମୁହଁନ୍ଦବ ହୁଦବିଯା ଠାରେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଯେଉଁ ଭାଷ୍ଟୁ ଶପଥ ମୂଳକ ଅଜୀକାର (ବୈଆତେ ରିଜ୍‌ଆନ) ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ‘ନିଜର ଉପ୍ରାତିତ ଜ୍ୟୋତିଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଜୀବନ ଦେବାକୁ ପଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା କରିବୁ’ – ଏହା ତାଙ୍କ ମିତ୍ରତାର ଜ୍ଞାଳନ ପ୍ରମାଣ । ଏପରି ଅନେକ ଘଟଣା ରହିଛି, ଯାହା ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ଉସର୍ଗୀକୃତ ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ସଂପର୍କ ରୂପେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରେ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରେମ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇ ନଥିଲା । ବରଂ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଟଣା ଉନ୍ନତ ଅନୁରାଗର ଦର୍ପଣ ଥିଲା ।’

ପୁଣି ସେ ଲେଖୁଛନ୍ତି ‘ମୁହମ୍ମଦ ନିରଙ୍ଗୁଣ ଶାସନର ଅଧିକାର ହୋଇ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ରୂପେ ନିଜର ପରାକ୍ରମ ଦେଖାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟବନ୍ତ ଓ ଆମ୍ବଦିଷ୍ଟ ଜମୀ ଥିଲେ । ସେ ନିଜକ ସେହି ଶତ୍ରୁଙ୍କ ପ୍ରତି କୋମଳ ଭାବ ଦେଖାଇବାରେ ଚିକିଏ ହେଲେ ଉଣା କରୁ ନଥିଲେ । ହୃଦୟ ତାଙ୍କର ଦାବିକୁ ସେମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ସ୍ଵାକାର କରିଥାନ୍ତେ । ମକ୍କାବାସୀ ଜିଦ୍ଧୋର ଓ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେପରି ଲଗାତାର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେଇ ଆସୁଥିଲେ, ତାହାର ପରିଣତି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମକ୍କା ବିଜ୍ଯ ସମୟରେ ପ୍ରତଞ୍ଚ କ୍ରୋଧ ଓ ଆକ୍ରୋଶର ନିଆଁ ଜଳାଇଥାନ୍ତା ଓ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ରକ୍ତର ହୋଲି ଖେଳିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଅଛି କେତେକ ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ସର୍ବକ୍ଷମାର ଘୋଷଣା କଲେ ଓ ଅତୀତର ସମସ୍ତ ଅପମାନ ଓ ଘୃଣାକୁ ଏକବାରେ ପାଶୋରି ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱୁପ, ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାରର, ଉପ୍ରୀତନ ସର୍ବେ ମହାଭାଗ ନିଜର ନିଷ୍ଠାର ବିରୋଧଙ୍କ ସହିତ ଦୟାର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଲେ । ମଦିନାରେ ଅବୁଲ୍ଲାଈ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ଅନୁଚର ଯେଉଁମାନେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କ ଯୋଜନାକୁ ପଣ୍ଡ କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ି ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରଭୁତ୍ବକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଔନ୍ଧତ୍ୟକୁ ସହ୍ୟ କରିନେଇ ସକଳ ଦୋଷ ମାର୍ଜନା କରି ଦେଇଥିବାର ସେ ଏକ ଉତ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଇ ଯଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଅପରାଧ ପରି ନତମନ୍ତ୍ରକ ହୋଇ ଛିତା ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସେ ନରମ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଥିଲେ । ସେହି ଜନଜାତିର ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁମାନେ ବିଜ୍ଯପ୍ରାପ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଳ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୋମଳ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରୁଥିଲେ ।

ପୁଣି ଉଇଲିଆମ ମ୍ୟାର ଲେଖୁଛନ୍ତି:

ଏହି ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ସତ୍ୟତାର ଏହା ଏକ ସମର୍ଥନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦର୍ଶନ ଥିଲା ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଥମ କାଳରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଓ ଉଛ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ପୁରୁଷ

Sir William Muir. *Life of Muhammad.* (Volume IV). Smith, Elder and Company., London. pp. 303-307 (1861)

ଥିଲେ, ଏପରିକି ନିଜର ନିକଟ ସଂପର୍କୀୟ ତଥା ନିଜ ଘରର ଲୋକ ଥିଲେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ସହିତ ଭଲ ଭାବରେ ଅବଗତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଆଚରଣରେ କୌଣସି ଦୋଷତ୍ତୁଟି ଦେଖୁ ନଥିଲେ । ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ କପଟୀ ଓ ଧୋକାବାଜ ଲୋକର ଘରୋଇ ସଂପର୍କ ଓ ବାହାରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଛଳନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଚରଣ ରୂପେ ଦେଖୁ ଯାଇଥାଏ ।

Sir William Muir. *Life of Muhammad.(Volume II)*. Smith, Elder and Company., London. pp. 97-8 (1861)

Thomas Carlyle

Sir thomas carlyle ମୁହମ୍ମଦ^{୨୩} ନିରକ୍ଷର ଥୁବା ସମ୍ବରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି :

‘ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମକୁ ଏହା ଆଦୋ ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା ହାସଳ କରିବାର ଅବସର ମିଳି ନଥିଲା, ଯାହାକୁ ଆମେ School learning କହୁଆଛେ । ଲେଖୁବାର ପ୍ରଚଳନ ତ ସେତେବେଳେ ନୂଆ କରି ଛଲୁଥିଲା । ଏହି ମତାମତରେ ସତ୍ୟତା ରହିଛି ଯେ ମୁହମ୍ମଦ କେବେ ବି ଲେଖୁବା ଜାଣି ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମରୁଭୂମିର ଜୀବନ କେତେକ ସ୍ମୃତି ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରି ମୁଲକରେ, ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାରେ, ସାମିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଦିଗନ୍ତ ବିଷ୍ଟାରୀ ସାମାହୀନ, ଅନସ୍ତ ବିଶ୍ଵକୁ ତାଙ୍କ ପାର୍ଥ୍ବ ଚକ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅବଲୋକନ କରିବା କିପରି ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇପାରେ ? ଏହା ଅଧିକ ଆଣ୍ଟର୍‌ପର୍ସନ୍‌ରେ ପକାରଦିଏ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ପୁଷ୍ଟକ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥୁବାର ଆମେ ଦେଖୁ । ଆରବର ଅନ୍ତକାରାଙ୍ଗନ ମରୁଭୂମିର ସତ୍ୟତା ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖାଶୁଣା କଥା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୁଜବକୁ ସାକ୍ଷୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଜଣା ନଥିଲା, ସେହିସବୁ ଗୁଡ଼ଞ୍ଚାନ ଯାହା ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଆରବ ବାହାର ଦୁନିଆର

କଥା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିପାରୁ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାହା ସେ ନଜାଣିବା ବରାବର ଥିଲା । କୌଣସି ଶାସକ ବା ବିଦ୍ୟାନ ଏପରି ଜଣେ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ ସତପୁରୁଷଙ୍କ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷା କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଏକ ଉପେକ୍ଷିତ ବିଷ୍ଟୀର୍ଣ୍ଣ ମରୁଷ୍ଵଳରେ ଜଣେ ସଂଦ୍ରାରବାଦୀ ପ୍ରବକ୍ତାଙ୍କ ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ ହିଁ ଥିଲା, ଏକାକୀ ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ପୁରୁଷ ପାଇଁ । ପ୍ରକୃତିର ତାଡ଼ନାରେ ବଞ୍ଚିବା ଓ ନିଜ ଚିତ୍ତାଧାରାର ବଶବର୍ତ୍ତ ହୋଇ କାଳାତିପାତ କରିବାକୁ ହିଁ ସେ ଆଦରି ନେଇଥିଲେ ।

Thomas Carlyle. *On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History.*
Wiley and Putnam., NY. p.47 (1846)

ପୁଣି ମହାଭାଗଙ୍କ ବୈବାହିକ ଜୀବନ ତଥା ଘରୋଇ ସଂପର୍କକୁ ସେ ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି :

‘ସେ କିପରି ଖଦିଜାଙ୍କ ଜୀବନସାଥୁ ହେଲେ ? କିପରି ଜଣେ ଧନାତ୍ୟ ମହିଳାଙ୍କ ବାଣିଜ୍ୟକ କାରବାରର ପୁରୋଧା ହେଲେ । ଏବଂ ସିରିଯାର ବାଣିଜ୍ୟ ମେଳାରେ ଯାଇ ସାମିଲ ହେଲେ ? ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କିପରି ନିର୍ବାହ କଲେ ? ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଏହା ଭଲ ଭାବେ ଜଣାଅଛି ଯେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ଵଷ ଓ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ସଂପନ୍ନ କରିଥିଲେ । ଖଦିଜାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ମାନ ଓ କୃତଙ୍ଗ ଭାବ କାହିଁକି ଜାଗି ଉଠିଲା ? ସେହି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବିବାହ ଏକ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉଥିବା ସ୍ମୂଦର ଉପାଖ୍ୟାନ, ଯାହାକୁ ଆରବୀୟ ଲେଖକମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଅତି ଚିଭାକର୍ଷକ ଓ ଅନୁରାଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣା, ଯାହା ବହୁତ ଭାବିତିନ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଭଲ ମନେ ହୁଏ । ସେ ୨୪ବର୍ଷର ନବୟୁବକ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ପନ୍ଥୀ ଖଦିଜାଙ୍କ ବୟସ ୪୦ବର୍ଷ । ଜଣାପଡ଼ୁଛି ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵେଚ୍ଛ ସରାଗରେ ଭରା ସୁଶାନ୍ତ ବୌବାହିକ ଜୀବନ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର । ସେ ଖଦିଜାଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ ଓ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଅନୁଭବ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନବୀ ବୋଲି କହିବା ଆଦୋ ସମାଚିନ୍ ହେବ ନାହିଁ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁଟିଶୂନ୍ୟ, ଶାନ୍ତ ସ୍ଥିଗଧ ଓ ନୀରବ ପରିବେଶରେ ତଥା

ଅତି ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ଏପରିକି ଯୌବନର କେତୋଟି ବସନ୍ତ ପାର ହୋଇଗଲା ତାଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

‘ଆମରି ପରି ଲୋକ ଅର୍ଥାତ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଆନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଯାଇଛି ଯେ ମୁହମ୍ମଦ ଜଣେ ଉଣ୍ଡ, କପଟୀରରୀ ଓ ମିଥ୍ୟା ଦାବିଦାର ଅବତାର ରୂପେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଧର୍ମ ନିର୍ବୋଧତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାମଖାଲିରେ ଭରା କେବଳ ଏକ ସ୍ଥୁପ ସଦୃଶ । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ କଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇରିଲାଛି । ଯେଉଁସବୁ ମିଥ୍ୟା ଏହି ପୁରୁଷ ପ୍ରତି କଠୋରପଢ୍ହୀ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଆନ ଗଢ଼ିଥିଲେ, ସେହି ଆରୋପ ଆମ ପାଇଁ ଅପମାନ ଜନକ । ଏବେ ପ୍ରକୃତ ସମୟ ଆସିଛି ଯେ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ । ସେହି ମନୁଷ୍ୟର ବଚନ ବାରଶହ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଠର କୋଟି ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେଉଛି । (ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସେ ଏହା ଲେଖିଥିଲେ) । ଏହି ସମୟରେ ଯେତେ ଲୋକ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ବାଣୀ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ କାହାରି ବାକ୍ୟ ଉପରେ ଏହାଠାରୁ ଅଧୁକ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିନାହାନ୍ତି । ମୋ ମତରେ ଏହାଠାରୁ ଅଧୁକ ନିକୃଷ୍ଟ ଧାରଣା ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଧର୍ମକୁ ପ୍ରସାରଣ କରିଛି ।’

Thomas Carlyle. *On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History.*
Wiley and Putnam., NY. p.48 &pp.60-1 (1846)

Alphonse de Lamartine

ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ଦାର୍ଶନିକ Lamartine ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ *History of Turkey* ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି :

‘ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ପରଖାବା ପାଇଁ ତିନୋଟି ମାନ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ କରାଯାଏ, ଯେପରି କି ତା’ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେ ମହତ, ଯୋଜନାର ରୂପରେଖ କେତେ ଉକ୍ତଷ୍ଟ ଓ ତା’ର ସାଧନ କେତେ ସାମିତ ଏବଂ ତା’ର ପରିଣତି

କେତେ ବ୍ୟାପକ, ତା' ହେଲେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ କିଏ ଅଛି ଯେ କି ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ସାହାର କରିବ ? ଦୁନିଆର ବହୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି କେବଳ କେତେକ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ, ଆଜନ କାନ୍ଦୁନ ଓ ସାମାଜ୍ୟକୁ ପରାଷ୍ଟ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ କେବଳ ପାର୍ଥବ କ୍ଷମତା ବଳରେ ସାଂସାରିକ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଆଖୁ ଆଗରେ ଭାଙ୍ଗି ଚାରମାର ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ମୁହମ୍ମଦ ନା କେବଳ ସେନାର ଆଜନ, ଦେଶର ରାଜତ୍, କରାଗତ କରିଥିଲେ, ବରଂ ବିଭିନ୍ନ ଜାତି, ବଂଶ, ସଂପ୍ରଦାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି କି ପୃଥିବୀ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାର ଏକ ଢୁଢ଼ୀୟାଂଶ ଭାଗକୁ ଏକତ୍ରିତ କରିଦେଲେ । ଏହା ଠାରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରରେ ସେ ବଳିପାଠ, ପୂଜାସ୍ଵଳୀ, ଦେବାଦେବ. ସଂପ୍ରଦାୟ ଧାର୍ମିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ କଲୁଷିତ ଆମାରୁଡ଼ିକୁ ନୃତନ ରୂପରେଖ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ମୂଳତିତି କେବଳ ଏକ ଖୋଲା ପୁସ୍ତକ ଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ଏକ ଆଜନରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷା ଓ ବଂଶକୁ ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ଆଭିଜାତ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟତା ବୋଧର ଚେତନା ଆଣିଦେଲେ ।

ମୁହମ୍ମଦ ଏକାଧାରରେ ଥିଲେ ଦାର୍ଶନିକ, ବକ୍ତା, ଧର୍ମ ବିଧାନବାହୀ ଅବତାର, ଆଜନ ପ୍ରଶେତା, ଚତୁର ଓ ବିଚକ୍ଷଣ ଯୋଜା, ସମସ୍ତ ଧାରଣାକୁ ବଶୀଭୁତ କରୁଥିବା ଅଜ୍ୟେ ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ୱର ଅଧିକାରୀ । ସେ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନର ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ, କୋଡ଼ିଏଟି ରାଜତତ୍ତ୍ଵର ସ୍ଥଳାଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଜାତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ମାନବୀୟ ଉକ୍ତର୍ଷତାର ପ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଯେ କୌଣସି ମାନକୁ ପରିଶ୍ରମ ନିଅନ୍ତ୍ର, କୌଣସି ଏପରି ମନୁଷ୍ୟ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଠାରୁ ବଳି ମହାନତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ କଣ କେବେ ଜନ୍ମ ନେଇପାରେ କି ?

A. De Lamartine. *History of Turkey (English Translation)*. D. Appleton & Co., NY. p.154 & p.155 (1855-7)

John Davenport

ଜନ୍ମ ଡେଓନ୍‌ପୋଟ୍ ଲେଖୁଛନ୍ତି:

‘କ’ଣ ଏହି ବିଷୟ ଆମେ ବୁଝିବାରେ ସକମ ହେବା ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ନିକୃଷ୍ଟ ଓ ଘୃଣ୍ୟ ପ୍ରତିମା ପୂଜା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଦେଶବାସୀ କାଳ କାଳ ଧରି ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲେ, ବାଷ୍ପବ ଓ ଏକ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଉପାସନା କରାଇ ସମାଜରେ ଏକ ବୈପ୍ଲବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରିଥିଲେ, ସେ କେବେ ସାମାନ୍ୟ ରୂପେ ଉଣ୍ଠ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନବୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ? ତାଙ୍କର ସମାଜ ସୁଧାରକ ହୋଇ ଆସିବା ଓ ଅଧିର୍ମ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଜୀବନ ସଂଘର୍ଷ କରି ଏକ କାର୍ତ୍ତିମାନ ସ୍ଥାପନ କରିବା, କ’ଣ ଜଣେ ପ୍ରତାରକର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ? କ’ଣ ଆମେ ଏହା କଞ୍ଚନା କରିପାରିବା ଯେ ତାଙ୍କର ଦୈବୀ ମିଶନର ଅଭିଯାନ ତାଙ୍କର ନିଜ ମନଗତା ତଡ଼ି ହୋଇପାରେ, ଯାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଛଳନାର ରୂପ ଦେଇ ପାରିବା ? ନା ନା, ଆମେ ଏପରି କଦାପି କହି ପାରିବା ନାହିଁ । ଏହା ମୁହମ୍ମଦଙ୍କର ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ସାଧନା ଓ ସ୍ଵର୍ଗ ଭାବନା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜୀବନରେ ହୋଇଥିବା ଐଶ୍ଵରୀଣୀ ପ୍ରଥମ ପର୍ମା ଖଦୀଜାଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୀବନର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେପରି ମୁହମ୍ମଦ ଧୌର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦୃଢ଼ ଆସ୍ତାର ପରାକାଷ୍ଟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, ତାହାର କୌଣସି ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ । ସେ ଅସ୍ତିତ୍ବମନା ବ୍ୟକ୍ତି ନ ଥିଲେ, ଆଉ ନା ସେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରୁ କଦାପି ପଣ୍ଡାତପଦ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ସଂପର୍କ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ଅନୁତରମାନଙ୍କ ସହିତ କଦାପି ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରି ନଥିଲେ । ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ଭାବ କାଣିରୁଏ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ଠାରେ କେବେହେଲେ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା ।’

ପୁଣି ସେ ଲେଖୁଛନ୍ତି:

‘ଏହାକୁ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟତାର ସହିତ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ କୁସେତ୍ର ସମୟର ଆରବୀଯ ମୁସଲିମ କିମ୍ବା ତୁର୍କୀର ଲୋକଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ

John Davenport. *An Apology for Mohammed and the Koran.* J.Davy & Sons., London. p.139 (1869)

ଦେଶର ରାଜକୁମାରମାନେ ଯଦି ସେତେବେଳେ ଏସିଆର ପ୍ରଶାସକ ହୋଇଥାନ୍ତେ, ତା'ହେଲେ ସେମାନେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂପ୍ରଦାୟୀଙ୍କ ଭାଇଛରାର ସଂପର୍କ କଦାପି ରଖୁ ନଥାନ୍ତେ, ଯେପରି ତଡ଼କାଳୀନ ମୁସଲମାନମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଯାନଙ୍କ ସହିତ ରଖୁଥିଲେ । କାରଣ ସେତେବେଳେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଜଗତରେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଧର୍ମର ଲୋକ ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଧର୍ମୀୟ ମତଭେଦ ରହିଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠୁର ଅତ୍ୟାରରର ଶାକାର କରିଥିଲେ ।' (ଉଦ୍‌ଭୃତାଂଶ, ପୃତ୍ୟେଣ ୨)

ଏଥରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସମସ୍ତ ଆଜନଦାତା ଓ ବିଜୟୀ ସମ୍ବାଦଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାହାରି ଜଣକର ମଧ୍ୟ ଏପରି ଜୀବନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ, ଯାହା ଅବତାର ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ଜୀବନ ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଷ୍ଟାର ପୂର୍ବକ ଓ ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ ରୂପେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । (ଉଦ୍‌ଭୃତାଂଶ, ପୃତ୍ୟେଣ ୨)

Michael H. Hart

ମାଇକେଲ ଏଚ୍ ହାର୍ଟ ନିଜ ପୁସ୍ତକ 'A Ranking of the Most Influential Person in History'ରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି,

'ପୃଥିବୀର ସର୍ବାଧୂକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜରତ ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ମୋର ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦନ ରୂପେ ନିର୍ଭାରଣ କରିବା କେତେକ ପାଠକଙ୍କୁ ଆଶ୍ରଯ୍ୟରେ ପକାଇ ଦେଇପାରେ ଏବଂ କେତେକ ଏହା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମାନବ ଲେଖିବାରେ ସେ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଯେକି ଉତ୍ସୟ ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସାରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସର୍ବୋତ୍ତମା ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।'

Michael H. Hart. THE 100: A RANKING OF THE MOST INFLUENTIAL PERSONS IN HISTORY. Carol publishing group., p.3.

ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଯେ କିଏ କିପରି ଏହାର ଅନୁମାନ ଲଗାଇ ପାରିବ ଯେ ମାନବ ଜତିହାସରେ ମୁହଁନ୍ଦବ କେଉଁଭଳି ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସକଳ ଧର୍ମ ପରି ଇସଲାମ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଏକ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ଛାଡ଼ିଛି । ଏହି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଦୁନିଆରେ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଧର୍ମଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ପୁଷ୍ଟକରେ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଛି ।

‘ଏକ ଆକଳନରୁ ଜଣାପଢ଼ିଛି ଯେ ପୃଥବୀରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଯାନ ସଂଖ୍ୟା ମୁସଲମାନ ସଂଖ୍ୟାର ଦୁଇଗୁଣ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କୁ ଯୀଶୁଙ୍କ ଆଗରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରରରେ ରଖିବା ବୋଧହୁଏ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆଚମ୍ପିତ ଲାଗିପାରେ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପଛରେ ଦୁଇଟି ବଡ଼ କାରଣ ରହିଛି । ପ୍ରଥମ କାରଣ ହେଉଛି ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମରେ ଯୀଶୁଙ୍କର ଭୂମିକା ଅପେକ୍ଷା ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ମୁହଁନ୍ଦବ ବହୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଯାଶୁଭ୍ରାଷ୍ଟ ହିଁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ଚରିତ୍ରିକ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ମୁଖ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାପନକ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମଙ୍କୁ ଅଧିକ ବିକଶିତ କରିବାରେ ସେଷ୍ଟ ପଲ ମୂଳ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କଲେ । ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୂପକୁ ଆଣି ଧର୍ମାନ୍ତରୀକରଣ ପ୍ରଥାରେ ଏହାକୁ ବିକଶିତ କରିବା ଓ ନୂତନ ସମାଜରର ଏକ ବୃହତ ଅଂଶକୁ ଲେଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସେଷ୍ଟ ପଲ ହିଁ ଥିଲେ ।’

ସୁତରାଂ ମୁହଁନ୍ଦବ ହିଁ ଇସଲାମର ଧର୍ମ ତର୍ବାର ମୂଳକ ବିଧୁ ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଧର୍ମର ନିଜେ ହିଁ ଆକାର ଦେଇଥିଲେ । ଏତଦ୍ୱ ବ୍ୟତୀତ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପବିତ୍ର ଗ୍ରହୁ କୁରାନ, ଯାହା ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ମହିମା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ଥିଲା, ସେହି ପୁଷ୍ଟକର ରଚନାତା ମୁହଁନ୍ଦବ ହିଁ ଥିଲେ ।

‘ଯେପରି ମୁହଁନ୍ଦବ କହିଛନ୍ତି, ଅଲ୍ୟାଙ୍କ ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୈବିବାଣୀ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । କୁରାନର ଏକ ବୃହତ ଭାଗକୁ ମୁହଁନ୍ଦବଙ୍କ ଜୀବନ କାଳରେ ହିଁ ନକଳ କରାଯାଇ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଛି । ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦେହାବସାନର କିଛି ସମୟ ପରେ ହିଁ ସାମଗ୍ରିକ ରୂପେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଲିପିବନ୍ଦ କରାଗଲା । ସେଥିପାଇଁ

କୁରଆନ ଗ୍ରହ୍ଣ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଫଳନ । ତାଙ୍କର ବାଣୀ ସମୁହକୁ ଅବିକଳ ଭାବେ ସାଇତି ରଖାଯାଇଛି । ଏତଳି ଭାବରେ ଯାଶୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷାକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ସଂକଳନ କରି ରଖାଯାଇ ନାହିଁ । କୁରଆନ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ମୁସଲିମାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେପରି ମହତ୍ତ୍ଵ ରଖୁଥାଏ, ବାଇବେଳ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମହତ୍ତ୍ଵ ରଖୁଛି । କିନ୍ତୁ କୁରଆନ ମାଧ୍ୟମରେ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଅତି ବିଶାଳ । ସମ୍ବତ୍ତଃ ଇସଲାମ ଉପରେ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଯାଶୁ ଓ ସେଷ୍ଟ ପଲଙ୍କ ସଂମୁକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଧର୍ମଗତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଯଦି ଦେଖାଯାଏ, ମୁହମ୍ମଦ ମାନବ ଇତିହାସରେ ସେହିପରି ପ୍ରତିଭା ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯେପରି ଯାଶୁ ।’(ଉତ୍ତରାଂଶ, ପୃ ୮-୯)

Karen Armstrong

କରେନ ଆର୍ମସ୍ଟର୍ନ ନିଜ ପୁସ୍ତକ ଗଙ୍କଷବଞ୍ଚିବୟ : *A Biography of the Prophet*’ ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି:

‘ମୌଳିକ ରୂପେ ଏକେଶ୍ଵରବାଦ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସକାଶେ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ସୁବିଧା ବିନା ମୁହମ୍ମଦଙ୍କୁ ନିଜର ପ୍ରର୍ବନ ଅଭିଯାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ କଲେ, କେହି ତାଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଆରବାୟ ଜାତି ଏକେଶ୍ଵରବାଦକୁ ଆପଣାଇବାକୁ ଆଦୋଦୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ସେହି ଲୋକମାନେ ଏପରି ଉଚ୍ଚମାନର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ ଓ ଭୟକ୍ରମ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ପ୍ରବେଶ କରାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିପଦଜନକ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା । ମୁହମ୍ମଦ ସେହିପରି ଶଙ୍କାକୁଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଜ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବା କୌଣସି

ଶୌଭାଗୀଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ କମ ନୁହେଁ । ବାନ୍ଧବରେ ଦେଖିଲେ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଜୀବନ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ବିପଦ ମଧ୍ୟରେ ଘେରି ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେ ବଞ୍ଚିଯିବା ଏକ ଚମକିରାତା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁହମ୍ମଦ ହିଁ ସଫଳ ହେଲେ । ନିଜ ଜୀବନରେ ଅନ୍ତିମ କ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନଜାତି ଗୋଷାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖା ଦେଉଥିବା ହିଁଥା ଓ ଉପଦ୍ରବର ପ୍ରଥାକୁ ସେ ମୁଲୋପ୍ରାଚନ କରିଦେଲେ । ଆରବର ସୁଷ୍ଠୁ ପରିବେଶ ପାଇଁ ଅଣ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ କୌଣସି ମହବୁବ ରଖିଲା ନାହିଁ । ଏବେ ଆରବ ଜାତି ନିଜ ଇତିହାସର ଏକ ନୃତନ ଯୁଗ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଓ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତାକୁ ଆଧାର କରି ଆର୍ମଣ୍ଟଙ୍କ ଏହିପରି ଲେଖିଥିଲେ;

‘ଶେଷରେ କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ ତାହା ଇସଲାମ ନୁହେଁ ବରଂ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଶକ୍ତି ଥିଲା, ଯାହା ଧର୍ମୀୟ ବିତର୍କ ତଥା ଖୋଲା ଆଲୋଚନା ଉପରେ କଟକଣା ଲଗାଇଲା । କୁସେତ ବା ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଯୁରୋପ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବୌଦ୍ଧିକ ଆଦର୍ଶ ପାଳନକୁ ଚପାଇ ଦେବା ପାଇଁ ନିରନ୍ତର ଘାରି ହେଉଥିଲା । ଯେଉଁ ଆବେଗରେ ଆସି ବିରୋଧ ମତବାଦୀଙ୍କୁ ଶାସ୍ତି ଦେଉଥିଲା, ସେପରି ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ କୌଣସି ଧର୍ମ ଇତିହାସରେ ମିଳେନାହିଁ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ ମତଭେଦ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ତଥା କ୍ଷମତାଶାଳୀ ଗୋଷା ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମତ ପୋଷଣକାରୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ଲୋକଙ୍କୁ ନିଷ୍ପୁର ଭାବେ ଦମନ କରାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରାଚେଷ୍ଟାଣ ଉପରେ କ୍ୟାଥୋଲିକର ଅତ୍ୟାରର ଓ ସେହିପରି କ୍ୟାଥୋଲିକ ସଂପ୍ରଦାୟ ଉପରେ ପ୍ରାଚେଷ୍ଟାଣର ଅତ୍ୟାରର ଉକ୍ତଟ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲା । ଏହି ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଧର୍ମୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପ୍ରବଳ ମତପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଜଟିଳ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ଵକୁ ଅବଳମ୍ବନ କରିବାର ଅନୁମତି କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଉତ୍ତ୍ର ଇସଲାମ ଓ ଇହୁଦି ଧର୍ମରେ ଦିଆ ଯାଉଥିଲା । ଶ୍ରୀଷ୍ଟଧାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ମତରେ ବିଶ୍ୱାସର

ଧାରଣା ସହିତ ଇସଲାମ କିମ୍ବା ଇହୁଡ଼ି ଧର୍ମର ସଂପର୍କ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଏକେଶ୍ଵର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସଂବନ୍ଧରେ ମନୁଷ୍ୟର ଚିନ୍ତାଧାରା ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନଥ୍ବା ଏକ ପ୍ରତିକୁ ଝଳିଯାଏ ଓ ତାହା ବହୁ ଜିଶ୍ଵରବାଦରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । (ଉଦ୍ଭୃତାଂଶ ପୃ ୨୭)

Annie Besant

ଆନି ବିଷାନ୍ତ ନିଜ ପୁସ୍ତକ *The Life and Teachings of Muhammad* ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି:

‘ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଯିଏ ଆରବର ସେହି ମହାନ ନବୀଙ୍କ ଜୀବନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଅନୁଧାନ କରିଥିବ ଓ ଯିଏ ଜାଣିଥିବ ଯେ ସେ କେଉଁପରି ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ତଥା ସେ ନିଜ ଜୀବନ କିପରି ଭାବେ କଟାଇଥିଲେ, ତା’ହେଲେ ଏହା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏକବାରେ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ଯେ ସେ ଏହି ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ନବାଙ୍କୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେଉଁ ବିଷୟ କହୁଛି ତାହାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ସଂବନ୍ଧରେ ବହୁତ ଲୋକଙ୍କୁ ହୁଏତ ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଥିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେବେ ବି ସେହି ବିଷୟ ଅଧ୍ୟନ କରୁଛି, ମୋତେ ସେହି ଆରବୀଯ ଶିକ୍ଷାଦାତାଙ୍କ ମହିମା ଓ ଅବତରୀୟ ଲୀଳାର ଏକ ନୃତ୍ତନ ଅନୁଭବ ମନରେ ଜାଗ୍ରତ ହେଉଛି । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି, ଶ୍ରୀଦା ଓ ପ୍ରଶଂସାରେ ମୁଁ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ଉଠୁଛି ।’

Annie Besant. *The Life and Teachings of Mohammad*. Theosophical Publishing House., India. p. 4 (1932)

Ruth Cranston

ପୁସ୍ତକ *World Faith*ରେ ରୁଥ କ୍ରେନ୍ଷନ୍ ଲେଖନାଟି :

‘ମୁହଁନ୍ଦ ଆରବାୟ ନବୀ କେବେ ବି ଯୁଦ୍ଧ ଓ ରକ୍ତପାତ ଆରମ୍ଭ କରି ନଥୁଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଦ୍ଧ ଯାହା ସେ ଲଭିଥିଲେ, ତାହା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମୂଳକ ଥିଲା । ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ଆମ ସମାନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଓ ସ୍ବାତିମାନଙ୍କୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ । ସେ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚତିରେ ଲଭିଥିଲେ, ତାହା ତାଙ୍କ ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଅସ୍ତରିତ ଦ୍ୱାରା । ଏହି ବିଷୟ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ କୁହାୟାଇପାରେ ଯେ ୧୪ କୋଟି ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଜାତି (୧୯୪୯ ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅନୁଯାୟୀ) ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧,୨୦,୦୦୦ ଅସହାୟ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଏକ ବୋମାରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ । କୌଣସି ଏପରି ଜାତି ବା ସଂପ୍ରଦାୟ ନାହିଁ, ଯିଏ ଏପରି ଏକ ନେତାଙ୍କ ଉପରେ ସଦେହ କରିପାରିବ, ଯିଏ ନିଜର ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧର ଶୋଚନାୟ ହୃଦିରେ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚଶହେ କିମ୍ବା ଛଥ ଶହ ଲୋକଙ୍କର ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘରାଇଥିଲେ । ସେହି ଆରବାୟ ନବୀଙ୍କ ହାତରେ ସପ୍ତମ ଶତାବ୍ଦୀର ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗରେ ଜଣେ ଅନାର ରକ୍ତ ପିପାସ୍ତୁ ସାଜିଥିବା ବେଳେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିଥିଲା, ତାହା ସହିତ ଆଜିର ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆଲୋକମାୟ ଯୁଗରେ ହେଉଥିବା ନର ସଂହାରକୁ ମୁକାବିଲା କରିବା ଏକ ଧୃଷ୍ଟତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ, ଏହା ନ କହିବା ଭଲ ଯେ ଜନକ୍ୟୁଜିଷନ ନାମରେ ତଥା ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ରକ୍ତାଙ୍କ ସଂଘର୍ଷ ଓ ଗଣହତ୍ୟା ସମକ୍ଷରେ ଯୁଦ୍ଧଖୋର ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନମାନେ ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେ କରୁଥିଲେ ଯେ ସେହି ବେଧମାନଙ୍କର ଖଣ୍ଡବିଖ୍ୟାତ ଶବ୍ଦରେ ସେମାନେ ଆଶ୍ଵୀଏ ବହଳା ରକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଛଲୁଥିଲେ ।’

Ruth Cranston. *World Faith*. Harper and Row Publishers., NY. P.155
(1949)

Godfrey Higgins

ଗଡ଼ପ୍ରେ ହିଗିନ୍ ଲେଖୁଛନ୍ତି:

‘ସାଧାରଣତଃ ଏହାଠାରୁ ବଳି ଅଧିକ କୌଣସି କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେନାହିଁ ଯେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ପାଦ୍ରୀ ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଧର୍ମକୁ ତାଙ୍କର ହିଂସକ ଓ ବୈମାତ୍ରକ ଭାବ ଯୋଗୁଁ ଗାଲିଗୁଲଜ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଅଭ୍ୟୁତ ପ୍ରକାରର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଓ କପଟାଚରଣ ! କିଏ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ପ୍ରକୃତ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ନ ଥିଲେ, କିଏ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ମେକୁକୋ ଓ ପେରୁରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଲାମ ବନାଇ ବାଟରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଛଲିଗଲା ? ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ସେମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ହୋଇ ନଥିଲେ ? କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିପରୀତରେ ମୁସଲମାନମାନେ ଗ୍ରୀସରେ କେତେ ଉଚ୍ଚକୋଟିର ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇଗଲେ ? ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିରେ ରଖିବା ପାଇଁ ତଥା ସେମାନେ ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତି ଭୋଗ ଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କ ବିଶପ ଓ ପାଦ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଓ ଗାର୍ଜା ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ନିରାପଦା ଯୋଗାଇ ବଞ୍ଚିବାର ସମସ୍ତ ଅବସର ପ୍ରଦାନ କଲେ ।’

ଆଗକୁ ସେ ଲେଖୁଛନ୍ତି :

‘ଇସଲାମର ଖଲିପା ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଇତିହାସରେ ଇନ୍କିଜିସନ୍ (Inquisition) ଦମନ ମୂଳକ ନରସଂହାର ପରି ବଦନାମର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ବଦନାମ ହେବା ପରି ଘଟଣା ଆମକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଜଣେ ଇସଲାମ ଧର୍ମକୁ କାହିଁକି ବା ଗ୍ରହଣ ନ କରିବ ? ସେଥିପାଇଁ ଧର୍ମୀୟ ମତଭେଦ ଆଧାରରେ କାହାକୁ ପୋଡ଼ି ମାରିଦେବା କିମ୍ବା ଏହି କାରଣରୁ କାହାକୁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦେବାର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଘଟଣାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନାହିଁ ।’ (ଉଚ୍ଚତାଂଶ-୪ ୨)

Godfrey Higgins. *Apology for Mohammed.* Lahore. pp. 123-4 (1829)

Edward Gibbon

ସେ ନିଜ ପୁସ୍ତକ *History of the Saracen Empire* ରେ ଲଖିଛନ୍ତି:

‘ଏହା କୌଣସି ପ୍ରଭର ଅଭିଯାନ ନୁହେଁ ବରଂ ଚିର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧର୍ମର ସଂକେତ, ଯାହା ଆମ ବିସ୍ତୃତ କାରଣ ହୋଇଛି । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମକ୍କା ଓ ମଦିନାରେ ନିଜର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମଳ ଭାବମୁହଁର ଛାପ ଛାତି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାହା ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ବୈପ୍ଲବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ, ଆଫ୍ରିକୀୟ ତଥା ତୁର୍କୀର ନବାଗତ ମୁସଲିମ ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁରଆନ ଗ୍ରନ୍ତ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିଛି । ମୁହମ୍ମଦଙ୍କ ଅନୁଚରଣଣ ନିଜ ଧର୍ମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ମନୁଷ୍ୟର କଷନା ମଧ୍ୟରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାରେ ଦୃଢ଼ିଭୂତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେତେ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ବାଧାବିପ୍ରଭୁର ସମ୍ବ୍ଲାଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ନିଜ ସଂକଷରେ ଅଚଳ ରହିଲେ । ଲେସଲାମର ଅତି ସରଳ ଓ ସାଧାରିତା ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ସ୍ବାକୃତିର ଘୋଷଣା ହେଉଛି ‘ମୁଁ ଏକ ଜିଶ୍ଵର ଓ ଜିଶ୍ଵର ପ୍ରେରିତ ରସୁଲଙ୍କ ଉପରେ ଆସ୍ତା ସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।’ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହି ଏକନିଷ୍ଠ ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ମୁସଲମାନମାନେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କଷିତ ପ୍ରତିମା ପୂଜାର ଭାବନା ମନକୁ ଆଶନ୍ତି ନାହିଁ । ଅବତାରଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ଧାନ ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଜୀବନ୍ତ ଦିଗଦର୍ଶନ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ କୃତଞ୍ଜ ଭାବକୁ ବିବେକାନୁମୋଦିତ ଧର୍ମର ବଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବନ୍ଧ କରି ରଖୁଛି ।’

Edward Gibbon, Simon Oakley. *History of the Saracen Empire*. Alex Murray & Son., London. P.54 (1870)

